ΑΥΤΟ/

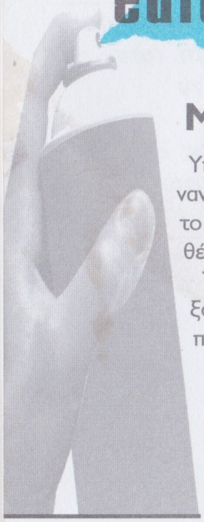
Δίμηνη έκδοση για τη σύνθεση των αυτονομιών
Τεύχος 17
Δεκέμβριος 2007
Τιμή: 2 ευρώ

ΑΝΑΠΛΑΣΗ στην ΑΓΡΙΑ ΔΥΣΗ

ΑΓΡΙΑ ΔΥΣΗ

editorial

Μιλώντας

Υπήρχε ένας καιρός -όχι πολύ παλιά, στη δεκαετία του '90- που οι αντιεξουσιαστές φοιτητές και φοιτήτριες έβγαιναν και μιλούσαν στις γενικές συνελεύσεις των σχολών τους. Δεν το θεωρούσαν και πολύ δύσκολο. Λίγο να βρίσεις το δαπίτη, λίγο να βρίσεις τους αριστερούς, λίγο να βρίσεις τους καθηγητές, έβγαινε ένα τεταρτάκι ή μισαωράκι τοποθέτησης, αναλόγως των ικανοτήτων του ομιλητή. Ακόμη και τότε βέβαια, υπήρχαν ένα δυο βασικά προβλήματα:

Το πρώτο πρόβλημα κωδικοποιείται σαν ***η απουσία αυτόνομης άποψης***. Για να το πούμε ωμά, η άποψη των αντιεξουσιαστών φοιτητών, δηλαδή η απουσία της, οδηγούσε τα λόγια τους να αποτελούν μια extreme καταγγελτική παραλλαγή των αριστερών λόγων.

«Έξω οι εταιρείες από τις σχολές» οι αριστεροί; «Κλωτσιές στις εταιρείες» οι αντιεξουσιαστές.

«Πέντε μέρες κατάληψη» οι αριστεροί; «Επ' αόριστον κατάληψη» οι αντιεξουσιαστές.

«Θα παλέψουμε να μη χάσουμε την εξεταστική» οι αριστεροί; «Σιγά μη χάσουμε την εξεταστική» οι αντιεξουσιαστές.

Και πάει λέγοντας.

Το δεύτερο πρόβλημα κωδικοποιείται σαν ***η απουσία αυτόνομης οργάνωσης***. Οι αντιεξουσιαστές φοιτητές ποτέ δεν τα κατάφεραν να χτίσουν μια διαρκή οργανωτική δομή με δικές της απόψεις, στρατηγικές και πρακτικές. Το αποτέλεσμα ήταν, αντί οι αντιεξουσιαστές φοιτητές να προσφέρουν στους υπόλοιπους αντιεξουσιαστές άποψη και δράση (ή δέκα απόψεις και δράσεις) για την εκπαίδευση, να υπερκαθορίζονται καθολικά από τα ζητήματα που απασχολούσαν τον α/χώρο εκτός των πανεπιστημίων, κοντολογίς να «κάνουν αλληλεγγύη». Στον τομέα της δράσης, το αποτέλεσμα ήταν να ακολουθούν κατά πόδας τις δράσεις των αριστερών με τη γνωστή μέθοδο της (όσο κι όπως...) βίαιης ουράς. Παρά την όποια βία της ουράς όμως, ο τόπος, ο χρόνος, αλλά κυρίως ***το θέμα*** της μάζωξης ήταν αδιαπραγμάτευτα· και ο καθορισμός τους ήταν δουλειά της αριστεράς των πανεπιστημίων.

Απ' όσο μπορούμε να καταλάβουμε (γιατί εμείς κάποια στιγμή φύγαμε από τα πανεπιστήμια) αυτή η κατάσταση συνεχίστηκε χειροτετρεύοντας. Οι δύο μεγάλες απουσίες που αναφέραμε, συνδυάστηκαν από το 1999 και μετά για να εγγυηθούν την απουσία οποιασδήποτε συνέχειας στο λόγο και τη δράση. Με απλά λόγια δηλαδή, οι εκάστοτε αντιεξουσιαστές φοιτητές, μη έχοντας οργανωμένες δομές μετάδοσης της πρακτικής κινηματικής γνώσης, έπρεπε κάθε φορά να τα ανακαλύπτουν όλα από την αρχή.

Ε, αυτό είναι αδύνατον, και αυτή η αδυναμία είχε τεράστιες επιπτώσεις στη σημερινή κατάσταση των αντιεξουσιαστών φοιτητών. Όσον αφορά τις γενικές συνελεύσεις, η μεγάλη πλειοψηφία των αντιεξουσιαστών φοιτητών κάποια στιγμή σταμάτησε εντελώς να συμμετέχει και να παρεμβαίνει. Φυσικά βρέθηκαν ορισμένες πρόσκαιρες δικαιολογίες για αυτή την εξέλιξη, και φυσικά αυτές οι δικαιολογίες είναι ανίκανες να αναιρέσουν την ιστορικότητά της. Η εγκατάλειψη των γενικών συνελεύσεων δεν οφειλόταν λοιπόν στο ότι εκεί «είναι μαζεμένα όλα τα κομματόσκυλα», στο ότι εκεί «κανείς δεν ακούει τι λέγεται», ή στο ότι εκεί «μετράει η πόζα και όχι η ουσία» αλλά στο συνδυασμό των δύο μεγάλων -ιστορικών θα λέγαμε- αδυναμιών που αναφέραμε πιο πριν.

Δεν θέλουμε να μπερδευτεί κανείς. Τα όσα λέμε εδώ δεν είναι σιχτίρισμα και καταγγελία· αν σιχτιρίζουμε και καταγγέλουμε κάποιον, αυτός είναι πρώτα και κύρια ο εαυτός μας. Κατά τα άλλα όμως, είναι αισιόδοξο να λέει κανείς ***ότι δεν υπάρχουν δομικοί ηθικοί ή πολιτικοί λόγοι που να καθιστούν τις φοιτητικές γενικές συνέλευσεις άβατο για τους αντιεξουσιαστές.*** Και είναι ελπιδοφόρο γιατί επιτρέπει την επιστροφή σε αυτές. Νομίζουμε μάλιστα πως σήμερα, οι όροι για αυτή την επιστροφή αρχίζουν σιγά σιγά να εκπληρώνονται. Μόνο που θα πρέπει να είμαστε προσεκτικοί αν δεν θέλουμε να επαναλάβουμε τα λάθη του παρελθόντος.

Το πρώτο που θα πρέπει να ξεπεράσουμε είναι ***ο μύθος της εξεγερμένης φοιτητικής πλειοψηφίας.*** Παρά τα περί του αντιθέτου παραμύθια, αυτή η «πλειοψηφία» ούτε υπήρξε ποτέ (ούτε καν στη μαζική εξέγερση του πολυτεχνείου), ούτε μπορεί να υπάρξει, ειδικά σήμερα· ο μοναδικός ρόλος του συγκεκριμένου μύθου είναι να δικαιολογεί τα φουσκώματα και ξεφουσκώματα του «φοιτητικού κινήματος» στους θολωμένους ακόλουθους της αριστεράς. Αντιθέτως, αυτό που μπορεί να υπάρξει σήμερα είναι ***συνειδητές μειοψηφίες*** με ειδικό βάρος στους πολιτικούς συσχετισμούς εντός των πανεπιστημιακών δομών (κι αν έχει κανείς αντίρρηση περί του «ειδικού βάρους», ας ξεκινήσει να το σκέφτεται από το ερώτημα «γιατί μας επιτρέπεται να έχουμε στέκια»).

Το δεύτερο που πρέπει να ξεπεράσουμε, είναι ***ο μηδενισμός του «δεν μας ακούει κανείς»***. Ειδικά χαρακτηριστικά της δομής της ελληνικής κοινωνίας και του τρόπου εισαγωγής στα ελληνικά πανεπιστήμια εγγυώνται ότι τώρα και για κάμποσα τουλάχιστον χρόνια θα υπάρχουν ευήκοα ώτα για να ακούσουν αυτόνομες απόψεις, εφόσον βέβαια αυτές δεν είναι τελείως εκτός πραγματικότητας.

οργανωμένες δομές μετάδοσης της πρακτικής κινηματικής γνώσης, έπρεπε κάθε φορά να τα ανακαλύπτουν όλα από την αρχή.

Ε, αυτό είναι αδύνατον, και αυτή η αδυναμία είχε τεράστιες επιπτώσεις στη σημερινή κατάσταση των αντιεξουσιαστών φοιτητών. Όσον αφορά τις γενικές συνελεύσεις, η μεγάλη πλειοψηφία των αντιεξουσιαστών φοιτητών κάποια στιγμή σταμάτησε εντελώς να συμμετέχει και να παρεμβαίνει. Φυσικά βρέθηκαν ορισμένες πρόσκαιρες δικαιολογίες για αυτή την εξέλιξη, και φυσικά αυτές οι δικαιολογίες είναι ανίκανες να αναιρέσουν την ιστορικότητά της. Η εγκατάλειψη των γενικών συνελεύσεων δεν οφειλόταν λοιπόν στο ότι εκεί «είναι μαζεμένα όλα τα κομματόσκυλα», στο ότι εκεί «κανείς δεν ακούει τι λέγεται», ή στο ότι εκεί «μετράει η πόζα και όχι η ουσία» αλλά στο συνδυασμό των δύο μεγάλων -ιστορικών θα λέγαμε- αδυναμιών που αναφέραμε πιο πριν.

Δεν θέλουμε να μπερδευτεί κανείς. Τα όσα λέμε εδώ δεν είναι σιχτίρισμα και καταγγελία· αν σιχτιρίζουμε και καταγγέλουμε κάποιον, αυτός είναι πρώτα και κύρια ο εαυτός μας. Κατά τα άλλα όμως, είναι αισιόδοξο να λέει κανείς ***ότι δεν υπάρχουν δομικοί ηθικοί ή πολιτικοί λόγοι που να καθιστούν τις φοιτητικές γενικές συνέλευσεις άβατο για τους αντιεξουσιαστές.*** Και είναι ελπιδοφόρο γιατί επιτρέπει την επιστροφή σε αυτές. Νομίζουμε μάλιστα πως σήμερα, οι όροι για αυτή την επιστροφή αρχίζουν σιγά σιγά να εκπληρώνονται. Μόνο που θα πρέπει να είμαστε προσεκτικοί αν δεν θέλουμε να επαναλάβουμε τα λάθη του παρελθόντος.

Το πρώτο που θα πρέπει να ξεπεράσουμε είναι ***ο μύθος της εξεγερμένης φοιτητικής πλειοψηφίας.*** Παρά τα περί του αντιθέτου παραμύθια, αυτή η «πλειοψηφία» ούτε υπήρξε ποτέ (ούτε καν στη μαζική εξέγερση του πολυτεχνείου), ούτε μπορεί να υπάρξει, ειδικά σήμερα· ο μοναδικός ρόλος του συγκεκριμένου μύθου είναι να δικαιολογεί τα φουσκώματα και ξεφουσκώματα του «φοιτητικού κινήματος» στους θολωμένους ακόλουθους της αριστεράς. Αντιθέτως, αυτό που μπορεί να υπάρξει σήμερα είναι ***συνειδητές μειοψηφίες*** με ειδικό βάρος στους πολιτικούς συσχετισμούς εντός των πανεπιστημιακών δομών (κι αν έχει κανείς αντίρρηση περί του «ειδικού βάρους», ας ξεκινήσει να το σκέφτεται από το ερώτημα «γιατί μας επιτρέπεται να έχουμε στέκια»).

Το δεύτερο που πρέπει να ξεπεράσουμε, είναι ***ο μηδενισμός του «δεν μας ακούει κανείς».*** Ειδικά χαρακτηριστικά της δομής της ελληνικής κοινωνίας και του τρόπου εισαγωγής στα ελληνικά πανεπιστήμια εγγυώνται ότι τώρα και για κάμποσα τουλάχιστον χρόνια θα υπάρχουν ευήκωα ώτα για να ακούσουν αυτόνομες απόψεις, εφόσον βέβαια αυτές δεν είναι τελείως εκτός πραγματικότητας.

Με δυο λόγια (κι αυτό είναι το τρίτο σημείο που πρέπει να προσέξουμε) ***δεν ωφελεί να γλείφεις «τους φοιτητές»*** με τον τρόπο που το κάνει η αριστερά. Θα πρέπει να έχουμε κατά νου ότι κανείς δεν μπορεί να τουμπάρει κανέναν και καμία, τουλάχιστον όχι για πάνω από βδομάδα. Αυτό που μπορούν και θα έπρεπε να προσφέρουν οι αντιεξουσιαστές στα πανεπιστήμια δεν είναι καμιά «σπίθα εξέγερσης», αλλά ***αξιόπιστοι τρόποι αντίληψης της πραγματικότητας και αξιόπιστοι τρόποι πολιτικής οργάνωσης*** έξω από την αριστερά, και πολλές φορές εναντίον της. Με λίγα λόγια, μια αξιόπιστη μορφή αυτόνομης συλλογικής οργάνωσης που να αντέχει στο χρόνο και να έχει εμπιστοσύνη στον εαυτό της. Ούτε λίγο είναι, ούτε εύκολο. Αλλά έχει μέλλον.

Είναι προφανές από τα παραπάνω, αλλά θα το πούμε και μόνο του: Το τέταρτο που θα πρέπει να ξεπεράσουμε είναι ***ο μύθος του αυθόρμητου.*** Πόσοι και πόσοι έχουν παραμυθιαστεί ότι «η ώρα της δράσης είναι τώρα που το πράγμα βράζει» μόνο και μόνο για να ακολουθήσουν άθελά τους, όχι βέβαια κάποιο «αυθόρμητο», αλλά τις προτεραιότητες και τις επιλογές της αριστεράς! Δυστυχώς για τους τεμπέληδες, η πραγματική αυτονομία απαιτεί ακριβώς την αντίθετη προσέγγιση. Μόνο η διαρκής δουλειά, παρουσία και σκέψη μπορεί να εγγυηθεί ότι ***και*** θα υπάρξουν προτάσεις, ***και*** θα είναι αξιόπιστες, ***και*** θα βρεθούν άνθρωποι να τις ακούσουν, ειδικά στις στιγμές που «βράζει ο τόπος».

Υπάρχει κι ένα τελευταίο και διόλου αμελητέο ζήτημα για όσους θέλουν να μιλάνε σε συνελεύσεις. Είναι το ζήτημα της ντροπής. Δεν θα παραστήσουμε τους αφελείς. Οπωσδήποτε η τοποθέτηση σε γενική συνέλευση κερδίζει πολλά από την ένταση και το χρώμα της φωνής, από τη ροή του λόγου, από την ετοιμότητα, το προσωπικό χάρισμα και την αυτοπεποίθηση του ομιλητή. Αλλά όσο αλήθεια είναι αυτό, άλλο τόσο αλήθεια είναι ότι αυτά τα χαρίσματα δεν είναι γονιδιακά. Μαθαίνονται και εξελίσσονται θεαματικά με το χρόνο, την επιμονή και την ξεροκεφαλιά. Άσε που το βασικό είναι άλλο: ***Το πραγματικό βάρος των λόγων κάθε ομιλητή ισούται ακριβώς με την ισχύ των δομών που αυτός εκφράζει.*** Κι αυτό το δεύτερο βάρος δεν εξαρτάται από ατομικές ικανότητες, αλλά από τις δυνατότητες που η συλλογική αυτοαξιοποίηση έχει εξασφαλίσει για τον εαυτό της.

Και πάλι δηλαδή επανερχόμαστε στο ζήτημα της διαρκούς δουλειάς…

ΑΥΤΟ/ Τεύχος 17,
Σάββατο, 15 Δεκεμβρίου 2007.
Επόμενο τεύχος αρχές Φλεβάρη.

...

Το ΑΥΤΟ/ μπορείτε να το βρείτε στα στέκια Περιστερίου, Νομικής, στο στέκι Ανατόπια στην Πάτρα, στα Γιάννενα (στο τραπεζάκι στη λέσχη του πανεπιστημίου), σε κεντρικά βιβλιοπωλεία της Αθήνας, καθώς και στην κατάληψη της Λέσχης Κατασκόπων (Φυλής και Φερών). Στη Θεσ/νίκη την ευθύνη για τη διακίνηση του περιοδικού έχει το δίκτυο passaggio autonomo.
για επικοινωνία: autozine@gmail.com
Τ.Θ. 3586, Τ.Κ. 10210, Αθήνα
*με την ένδειξη **"για το ΑΥΤΟ/"***

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΤΗΡΙΞΗ
ΤΗΣ ΛΕΣΧΗΣ ΚΑΤΑΣΚΟΠΩΝ ΤΟΥ 21ΟΥ ΑΙΩΝΑ

Το ΑΥΤΟ/ υποστηρίζει τη Λέσχη κατασκόπων του 21ου αιώνα και τους σκοπούς της.
Το περιοδικό μπορείτε να το βρείτε και στο info/βιβλιοπωλείο της κατάληψης της Λέσχης που βρίσκεται στην οδό Φυλής και Φερρών 30 (πλ. Βικτωρίας) και είναι ανοικτό κάθε Πέμπτη 15:00 με 19:00 και κάθε Σάββατο12:00 με 16:00.

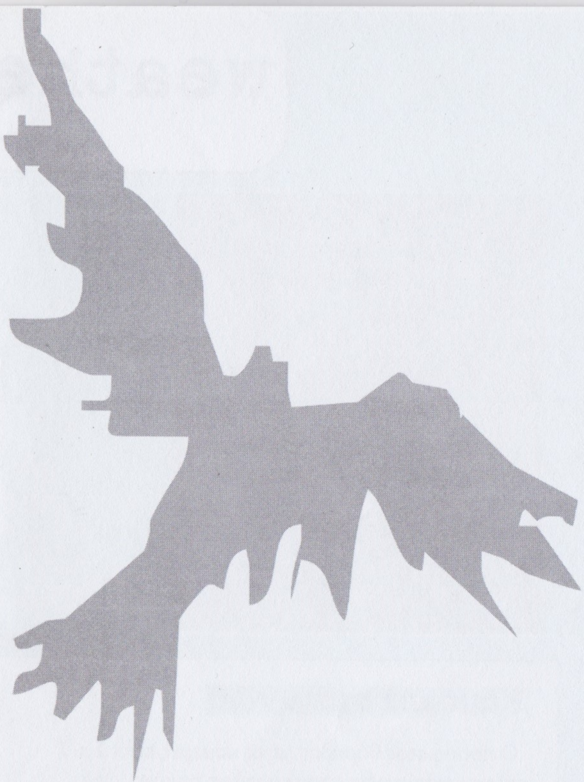

IMAGE DELETE

<u>ΡΕΦΡΕΝ</u>

Θα σβύσω ΤΗΝ ΕΙΚΟΝΑ
των αγγελικά πλασμένη
για να φανούν τα πτώματα
που πίσω της σέρνει

της μιζέριας των καρδιών

IMAGE DELETE

<u>ΡΕΦΡΕΝ</u>

Θα σβήσω την εικόνα
την αγγελικά πλασμένη
για να φανούν τα πτώματα
που πίσω της σέρνει

της μιζέριας την κορώνα
και θα φωνάξω ζωντανός
ότι είμαι ακόμα

<u>ΚΟΥΠΛΕ</u>

είμαι ακόμα εδώ
κι έχω ανάγκη να φωνάξω ότι ζω
μ' έναν τρόπο που δεν είναι δικός σας
δεν είμαι η σκιά σας να νομίζω
ότι λάμπω

BOUDAS*

Αλέξη μας άφησες πολύ νωρίς...

<u>*Σε αυτό το τεύχος θα βρείτε:*</u>

Απατεώνες ελεγκτες

Η είδηση εν συντομία: 47 οδηγοί λεωφορείων που εκτελούσαν χρέη ελεγκτών έκοβαν πρόστιμα σε πλαστά μπλοκάκια. Πήγαν να εισπράξουν το 50% που τους αναλογεί από τα κεντρικά της ΕΘΕΛ, όπου διαπιστώθηκε ότι τα μπλοκ των προστίμων ήταν πλαστά. Η απάτη, λέει, είχε στηθεί από τα μέσα, από δύο υπαλλήλους που εξέδιδαν τα μπλοκ και τα κέρδη από την όλη μπίζνα ήταν πάνω από 2,3 εκατ. ευρώ. Όλα αυτά συνέβησαν το τελευταίο τρίμηνο του 2005 και βγήκαν πρόσφατα στη φόρα, πιθανόν γιατί η ιστορία δεν συμμαζευόταν με τίποτα. Και κάτι άλλο: οι οδηγοί - ελεγκτές υπέβαλαν μήνυση γιατί τα τίμια μεροκάματα του κυνηγιού λαθρεπιβατών παραμένουν απλήρωτα εξαιτίας των απατεώνων συναδέλφων τους.

Τι φοβερή ιστορία και τούτη! Απ' όπου κι αν την πιάσεις βρωμάει.

Από τους οδηγούς; Αυτοί στον ελεύθερο χρόνο τους κάνουν part time δουλειά για την εταιρεία τους. Και τι δουλειά! Ρουφιανιλίκι με το τσουβάλι (και με το αζημίωτο).

Από τα μπόνους της ρουφιανιάς; Που με 50% στην τσέπη του ελεγκτή για κάθε πρόστιμο, νάτο μέσα σε λίγες μέρες το δεύτερο μηνιάτικό του από τα μεροκάματα των εργατών - επιβατών: δηλαδή των οικοδόμων, των καθαριστριών, των οικιακών βοηθών, κ.α. Χρησιμοποιεί κανείς άλλος τα λεωφορεία;

Από τα άλλα λαμόγια της ΕΘΕΛ; Ο ένας από τους δύο που έστησαν την απάτη πήρε πριν από λίγο καιρό προαγωγή. Αν δεν αποκαλυπτόταν η ιστορία θα ανέβαινε προφανώς ακόμη πιο ψηλά. Ήταν άτυχος. Άλλοι καριερίστες είναι πιο προσεκτικοί.

Γι΄αυτό είπαμε: Βαράτε ελεγκτές και όχι εισιτήριο.

Ειδήσεις

Στα προάστια δεν υπάρχουν ειδήσεις. Μόνο εικόνες υπάρχουν, που υπενθυμίζουν πως κάποτε, κάτι συνέβη... Εικόνες σαν κι αυτή. Ένα περιπολικό τρακαρισμένο. Ένα ψευτοεντούρο πεταμένο μέσα στη μέση του δρόμου. Κανένας μάρτυρας.

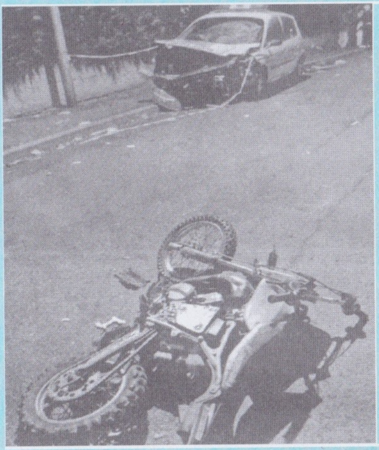
Οι μπάτσοι που οδηγούσαν το περιπολικό, το εγκατέλειψαν τρέχοντας.

Ο Λαραμί κι ο Μουσίν που οδηγούσαν τη μηχανή, 14 και 16 ετών αντίστοιχα, άφησαν την τελευταία τους πνοή πριν δώσουν τη δική τους εκδοχή για το δολοφονικό χτύπημα των μπάτσων τη νύχτα της 25ης Νοεμβρίου.

Τα αδέρφια τους, που δυο μέρες και νύχτες έκαιγαν το Βιλιέ-λε-Μπελ και τα κοντινά προάστια, επέστρεψαν στα διαμερίσματα - κελιά που κατοικούν, μετά την από κάθε άποψη στρατιωτική επέμβαση των μπάτσων την Τρίτη 27 Νοεμβρίου.

Μέχρι το επόμενο «τρακάρισμα», το επόμενο «ατύχημα», τα προάστια δεν υπάρχουν. Δεν έχουν υπόσταση, δεν έχουν καθημερινότητα, δεν έχουν ζωή.

Στα προάστια μόνο μία είδηση υπάρχει: ο θάνατος είναι της μόδας.

Στο κόκκινο

Κάποτε, όχι πολύ παλιά, συζητιόταν στον χώρο ότι οι φασίστες δεν υπάρχουν. Ότι τους έχουμε συντρίψει. Οπότε, ποιο το νόημα να μιλάμε για αντιφασιστικό κίνημα; Στο μεταξύ ο καιρός περνούσε και από κάποιο σημείο κι έπειτα αρχίσαμε να μετράμε πογκρόμ. Μικρά και μεγάλα. Σε πόλεις και χωριά. Με πρωταγωνιστές ξυρισμένα ή όχι κεφάλια. Τώρα αρκετοί προσποιούνται ότι αιφνιδιάστηκαν. Ή ότι βρήκαν την αιτία: φταίει το ΛΑΟΣ που μπήκε στη Βουλή και οι φασίστες έχουν και κοινοβουλευτική κάλυψη. Να λοιπόν μερικοί επικίνδυνοι λόγοι ικανοί να ανοίξουν χώρο στο βασίλειο του πανικού.

Είναι πράγματι βαρύς ο κατάλογος των τελευταίων γεγονότων: Βέροια, Ρέθυμνο, Πάτρα, Αιγά-

Κάμερες στα μυαλά

Ο πρόσφατος θόρυβος με τις κάμερες είναι μια τέλεια ιστορία μάχης του καλού με το κακό, *όπως συνηθίζεται σε κάθε περίσταση τεχνολογικής και θεσμικής αναδιάρθρωσης του κράτους στο ζήτημα του ελέγχου.* Η κακιά κυβέρνηση, ο κακός υπουργός Χατζηγάκης, οι κακοί εισαγγελείς και οι μπάτσοι. Η καλή μας η αρχή προστασίας προσωπικών δεδομένων, ο δικηγορικός σύλλογος, η Ελευθεροτυπία, και ο σταυροφόρος του καλού Συνασπισμός.

Αυτό το μια-από-τα-ίδια κοκτέιλ έχει κάνει μια χαρά τη δουλειά του μέχρι σήμερα. Και η δουλειά του είναι να συντηρεί την κριτική σε νηπιακό επίπεδο, και να εννοεί την ποιοτική αναβάθμιση των τεχνικών ελέγχου ως μια μεταφυσική, ευθεία γραμμή προς το «μεγάλο αδερφό». Είναι ένα πράγμα σοβαρό οι μπάτσοι να μη χρειάζεται να εκτίθενται, ή να κινδυνέψουν έστω και εξ αποστάσεως για να παίρνουν εικόνες από τις διαδηλώσεις. Είναι επίσης ένα πράγμα σοβαρό το κράτος να ανακτά διαρκώς θεσμικά προνόμια που στο παρελθόν είχαν «περισταλεί» από τον ταξικό ανταγωνισμό. Είναι σοβαρό ακριβώς επειδή είναι ζήτημα ταξικών συσχετισμών, και επιπλέον επειδή **κάθε τεχνική ελέγχου από τα πάνω έχει μια διάσταση πολεμική, είναι όχι μόνο το αποτέλεσμα μιας ιστορικής παραβατικότητας, αλλά και η αρχή μιας νέας.**

Εντωμεταξύ ο μηντιακός καυγάς για τις κάμερες κάνει σαν να συμβαίνει ερήμην μιας συνθήκης όπου το «παρακολουθείν» και «καταγράφειν» είναι ο γενικός ρυθμιστής των κοινωνικών συμπεριφορών και των αποτελεσμάτων τους. Αν οι μεγαλο-κάμερες της

οικοδόμων, των καθαριστριών, των οικιακών βοηθών, κ.α. Χρησιμοποιεί κανείς άλλος τα λεωφορεία; *Από τα άλλα λαμόγια της ΕΘΕΛ;* Ο ένας από τους δύο που έστησαν την απάτη πήρε πριν από λίγο καιρό προαγωγή. Αν δεν αποκαλυπτόταν η ιστορία θα ανέβαινε προφανώς ακόμη πιο ψηλά. Ήταν άτυχος. Άλλοι καριερίστες είναι πιο προσεκτικοί.

Γι΄αυτό είπαμε: Βαράτε ελεγκτές και όχι εισιτήριο.

The Eye of the beholder

Οι διευθύνοντες σύμβουλοι δεν είναι και πολύ δημοφιλείς άνθρωποι στον κόσμο τούτο. Γι΄αυτό καμιά φορά μπορεί να τους επιφυλάσσεται μια θέση για τα μπάζα.

Στα προάστια μόνο μία είδηση υπάρχει: ο θάνατος είναι της μόδας.

Στο κόκκινο

Κάποτε, όχι πολύ παλιά, συζητιόταν στον χώρο ότι οι φασίστες δεν υπάρχουν. Ότι τους έχουμε συντρίψει. Οπότε, ποιο το νόημα να μιλάμε για αντιφασιστικό κίνημα; Στο μεταξύ ο καιρός περνούσε και από κάποιο σημείο κι έπειτα αρχίσαμε να μετράμε πογκρόμ. Μικρά και μεγάλα. Σε πόλεις και χωριά. Με πρωταγωνιστές ξυρισμένα ή όχι κεφάλια. Τώρα αρκετοί προσποιούνται ότι αιφνιδιάστηκαν. Ή ότι βρήκαν την αιτία: φταίει το ΛΑΟΣ που μπήκε στη Βουλή και οι φασίστες έχουν και κοινοβουλευτική κάλυψη. Να λοιπόν μερικοί επικίνδυνοι λόγοι ικανοί να ανοίξουν χώρο στο βασίλειο του πανικού.

Είναι πράγματι βαρύς ο κατάλογος των τελευταίων γεγονότων: Ρέντης, Ρέθυμνο, Πάτρα, Αιγάλεω. Ειδικά για όσους έχουν επιλέξει εδώ και καιρό να αναμετρηθούν στα σοβαρά με αυτήν την πλευρά του ταξικού πολέμου. Και είναι ιδιαίτερα βαρύς για έναν επιπλέον λόγο: διότι στον Ρέντη οι επιθέσεις μπορεί να διαπλέκονται και με άλλα συμφέροντα, διότι στο Αιγάλεω μπορεί να συμβαίνει το ίδιο ή κάτι διαφορετικό, διότι στην Πάτρα έχεις να κάνεις με το λιμάνι, διότι στο Ρέθυμνο υπάρχει όντως ένας πυρήνας εθνικιστών. Σε κάθε περίπτωση οι επιθέσεις ακροδεξιών ή και άλλων, ή οι διαμαρτυρίες κατοίκων εδώ κι εκεί έχουν ρατσιστικό πρόσημο, αλλά και κάθε περίπτωση χρειάζεται τις αντίστοιχες σωστές εκτιμήσεις και τις εύστοχες συλλογικές απαντήσεις. Κι αυτό είναι το νόημα του χτισίματος ενός αντιφασιστικού κινήματος, τέτοιου που να μπορεί σε κάθε πόλη, σε κάθε γειτονιά, να γνωρίζει το είδος των συσχετισμών με τους οποίους έχει να αναμετρηθεί. Ακόμη κι αν σε πρώτο χρόνο δεν μπορεί. Αλλά χρειάζεται να ξεμπερδέψουμε με ορισμένα βαρίδια: ότι ο ρατσισμός γεννήθηκε μόλις χτες και ότι οι φασίστες την πέφτουν τώρα παντού μόνο και μόνο επειδή ο κώλος του Βορίδη κάθεται στα έδρανα της Βουλής. Ειδάλλως μπορεί κανείς να ξύνει το κεφάλι του φυλλομετρώντας την εφημερίδα, διερωτώμενος «και τώρα τι κάνουμε».

γορικός σύλλογος, η Ελευθεροτυπία, και ο σταυροφόρος του καλού Συνασπισμός.

Αυτό το μια-από-τα-ίδια κοκτέιλ έχει κάνει μια χαρά τη δουλειά του μέχρι σήμερα. Και η δουλειά του είναι να συντηρεί την κριτική σε νηπιακό επίπεδο, και να εννοεί την ποιοτική αναβάθμιση των τεχνικών ελέγχου ως μια μεταφυσική, ευθεία γραμμή προς το «μεγάλο αδερφό». Είναι ένα πράγμα σοβαρό οι μπάτσοι να μη χρειάζεται να εκτίθενται, ή να κινδυνέψουν έστω και εξ αποστάσεως για να παίρνουν εικόνες από τις διαδηλώσεις. Είναι επίσης ένα πράγμα σοβαρό το κράτος να ανακτά διαρκώς θεσμικά προνόμια που στο παρελθόν είχαν «περισταλεί» από τον ταξικό ανταγωνισμό. Είναι σοβαρό ακριβώς επειδή είναι ζήτημα ταξικών συσχετισμών, και επιπλέον επειδή **κάθε τεχνική ελέγχου από τα πάνω έχει μια διάσταση πολεμική, είναι όχι μόνο το αποτέλεσμα μιας ιστορικής παραβατικότητας, αλλά και η αρχή μιας νέας.**

Εντωμεταξύ ο μηντιακός καυγάς για τις κάμερες κάνει σαν να συμβαίνει ερήμην μιας συνθήκης όπου το «παρακολουθείν» και «καταγράφειν» είναι ο γενικός ρυθμιστής των κοινωνικών συμπεριφορών και των αποτελεσμάτων τους. Αν οι μεγαλο-κάμερες της κυκλοφορίας νομιμοποιούνται κοινωνικά, αυτό δεν έχει σχέση ούτε με το Σύνταγμα, ούτε με τις αποφάνσεις της όποιας αρχής προστασίας δεδομένων. Έχει σχέση με τα αδερφάκια τους, τις μικρο-κάμερες των κινητών. Έχει σχέση με τη μοριακή διασπορά των μεσολαβήσεων της εικόνας σε κάθε στιγμή της κοινωνικής ζωής: από τις βιντεοσκοπήσεις των «πικάντικων» στιγμών της καθημερινότητας μέχρι τις βιντεοσκοπήσεις των βασανιστηρίων στο ΑΤ Ομόνοιας.

Να ένας δρόμος ανοιχτός για όποιον/α παίρνει σοβαρό το ζήτημα της *κριτικής* και της *νέας παραβατικότητας* που αυτή θα γεννήσει. Προς το παρόν να προσέχουμε τις κάμερες, να προσέχουμε και τα μυαλά μας.

Από κάμερες άλλο τίποτα, παρόλ' αυτά στο Λονδίνο οι μπάτσοι έχουν κατανοήσει την ανυπέρβλητη αξία της παραδοσιακής τεχνολογίας του ρουφιάνου.

Καπνός!

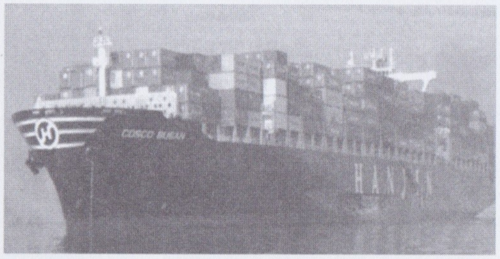
Ο Άρνολντ Σβαρτσενέγκερ μέχρι να γίνει κυβερνήτης της Καλιφόρνια έκανε πολλά: αντιμετώπισε τους πιο αιμοσταγείς εχθρούς, πάλεψε με υπερφυσικούς αντιπάλους, έσωσε επανειλλημένα τη χώρα του από παρανοϊκούς τρομοκράτες. Όλα νόμιζε ο δόλιος ότι τα είχε δει όταν έφτασε στο αξίωμα του κυβερνήτη. Όλα εκτός από τους έλληνες εφοπλιστές, συμπληρώνουμε εμείς.

Οι οποίοι έχουν τη μοναδική ικανότητα να εξαφανίζονται όταν ακριβώς κανείς τους ψάχνει για να τους ζητήσει λεφτά. Αυτό συνέβη όταν στις 7 Νοεμβρίου, το εικονιζόμενο καραβάκι (ονόματι Cosco Busan) ιδιοκτησίας της ελληνικών συμφερόντων εταιρείας Synergy Maritime, τράκαρε στη Γέφυρα του Σαν Φραντσίσκο και προκάλεσε τη χειρότερη πετρελαιοκηλίδα στην περιοχή εδώ και δεκαετίες. Ο Άρνολντ κήρυξε την πολιτεία σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης, κι έψαξε να βρει τους πλοιοκτήτες. Πού να τους βρει όμως; Τα ίχνη τους (παρότι έχουν στην ιδιοκτησία τους αλλά 17 καραβάκια παρακαλώ) χάνονται κάπου μεταξύ Κονέκτικατ, Χονγκ Κονγκ και Κύπρου! Ψύλλος στ' άχυρα δηλαδή.

Αλλά ο Άρνολντ δεν είναι ο πρώτος και μάλλον ούτε ο τελευταίος που βρίσκεται αντιμέτωπος με την «εξαφάνιση» των ελλήνων εφοπλιστών. Το πακιστανικό κράτος, που μετά το ναυάγιο του ελληνόκτητου τάνκερ Tasman Spirit ανοιχτά του Καράτσι το 2003 ζήτησε αποζημίωση 7 δις δολάρια για την οικολογική καταστροφή που είχε συντελεστεί, τελικά πήρε μόλις 7 εκατομύρια δολάρια (το ένα χιλιοστό δηλαδή της αρχικής του απαίτησης) τον Οκτώβριο που μας πέρασε.

Ηθικό δίδαγμα της ιστορίας; Δύσκολοι καιροί για κυβερνήτες, ειδικά όταν έχουν απέναντί τους το «θαύμα» της ελληνόκτητης ναυτιλίας. Κι ακόμη πιο δύσκολοι για τους αφελείς που εξακολουθούν και υποστηρίζουν τα περί «ψωροκώσταινας» κι εξαρτημένης (από τις ΗΠΑ) ανάπτυξης, θα συμπληρώναμε εμείς.

Κι όποιος έχει αμφιβολίες ας πάει να ρωτήσει τον Σβαρτσενέγκερ. Ή καλύτερα να του ζητήσει δανεικά...

Έγκλημα σκέψης

Ψηφίστηκε στη Βουλή των Αντιπροσώπων των ΗΠΑ στις 23/10/07 και περιμένει την επικύρωσή του από την Γερουσία. Πρόκειται για τον «Νόμο για την Πρόληψη του Βίαιου Ριζοσπαστισμού και της Εγχώριας Τρομοκρατίας» (Violent Radicalization and Homegrown Terrorism Prevention Act of 2007). Ο νόμος προβλέπει τα εξής: τη συγκρότηση μιας Εθνικής Επιτροπής Πρόληψης της **ιδεολογικά** υποκινούμενης βίας και την ίδρυση ενός πανεπιστημιακού Κέντρου Αξιολόγησης Κινήτρων που **θα μελετά τα αίτια και τα στοιχεία που προκαλούν** τον βίαιο ριζοσπαστισμό και την εγχώρια τρομοκρατία.

[...]τος έκτακτης ανάγκης έχει πολύ περισσότερους λόγους για ν' ασχολείται με τέτοια ζητήματα.

Δεν φταίνε λοιπόν οι κακές πράξεις, δεν φταίνε οι κακές προθέσεις, φταίνε και οι κακές ιδέες, οι οποίες πρέπει ταυτόχρονα να μελετηθούν και να τσακιστούν. Δεν γνωρίζουμε τι ακριβώς θα κάνει μια επιτροπή για την πρόληψη της ιδεολογικά υποκινούμενης βίας. Θα ξεσκονίζει προκηρύξεις, μπροσούρες, περιοδικά, βιβλία, αφίσες, εκδηλώσεις, site και mail, ψάχνοντας επικίνδυνες λέξεις-κλειδιά; Κάτι τέτοιο δεν είναι καινούριο στην ιστορία του αμερικάνικου κράτους. Επί μακαρθισμού παρόμοιες επιτροπές είχαν συσταθεί με το ίδιο αντικείμενο εργα-

ΕΠΙΚΑΙΡΑ

(τσιμπολογήματα από τους τίτλους των εφημερίδων και άλλα)

Δύο 18χρονοι νεκροί σε τροχαίο στην παραλιακή

Ο Σαρκοζί για τις ταραχές στα προάστια:
Αυτά που έγιναν δεν έχουν καμία σχέση με κοινωνική κρίση, πρόκειται για ένα πρόβλημα αλητοκρατίας

Κίνδυνος χολέρας στο Ιράκ

ΑΦΑΝΤΟΙ ΟΙ ΔΥΟ ΠΟΥ ΛΗΣΤΕΨΑΝ ΤΟΝ ΤΑΧΥΔΡΟΜΟ

Η Ελλάδα «σφυρίζει» για το βρώμικο χρήμα δεν συμμετέχει στον πανευρωπαϊκό αγώνα κατά του ξεπλύματος

Ρατσιστική επίθεση κατά 5 Πακιστανών
τρίτο κρούσμα στο Αιγάλεω

Ο ΠΟΛΙΤΗΣ ΠΟΥΤΙΝ ΚΕΡΔΙΣΕ

Οικοδομικοί συνεταιρισμοί τεμαχίζουν την Πεντέλη

Πέντε εκατ. κουτάκια με αντικαταθλιπτικά στην Ελλάδα το 2007

Με την κόκα ξεπούλησαν και το κόζι
Πώς ο εκφυλισμός των εθίμων του ορεινού Μυλοποτάμου διευκόλυνε το πλέγμα πολιτικής και ανομίας που επικρατεί στην περιοχή

Η «Επανάσταση των Ρόδων» μαράθηκε στη Γεωργία
εκλογές στις 5 Ιανουαρίου υπό την πίεση των διαδηλωτών

Λιθοβολισμός αυτοκινήτων στην Αττική Οδό
Οι υπεύθυνοι «δείχνουν» ανηλίκους

Τάνια Τσανακλίδου: Έπαιρνα βάλιουμ για δέκα χρόνια. Έτσι διάβασα όλο τον Φρόιντ, τον Νίτσε και τον Ντοστογιέφσκι

Νιώθω μέρος της ιστορίας και σίγουρα θα φυλάξω τα εισιτήρια για πάντα. Νιώθεις ότι πραγματικά ζεις τον εικοστό πρώτο αιώνα. Έχουμε γρήγορο Ιντερνετ, έτσι πρέπει να έχουμε και γρήγορες μεταφορές, *μας εξηγεί ο 29άχρονος αρχιτέκτονας Έμρα, επιβάτης του Eurostar στη σιδηροδρομική γραμμή Λονδίνο - Παρίσι. Το ταξίδι μειώθηκε κατά 20 πολύτιμα λεπτά*

Το BrainGate είναι συσκευή διεπαφής εγκεφάλου – υπολογιστή, αν και όχι η μοναδική. Ο 25χρονος Matthew Nagle, ανάπηρος από το

Αλλά ο Άρνολντ δεν είναι ο πρώτος και μάλλον ούτε ο τελευταίος που βρίσκεται αντιμέτωπος με την «εξαφάνιση» των ελλήνων εφοπλιστών. Το πακιστανικό κράτος, που μετά το ναυάγιο του

Έγκλημα σκέψης

Ψηφίστηκε στη Βουλή των Αντιπροσώπων των ΗΠΑ στις 23/10/07 και περιμένει την επικύρωσή του από την Γερουσία. Πρόκειται για τον «Νόμο για την Πρόληψη του Βίαιου Ριζοσπαστισμού και της Εγχώριας Τρομοκρατίας» (Violent Radicalization and Homegrown Terrorism Prevention Act of 2007). Ο νόμος προβλέπει τα εξής: τη συγκρότηση μιας Εθνικής Επιτροπής Πρόληψης της **ιδεολογικά** υποκινούμενης βίας και την ίδρυση ενός πανεπιστημιακού Κέντρου Αξιολόγησης Κινήτρων που **θα μελετά τα αίτια και τα στοιχεία που προκαλούν** τον βίαιο ριζοσπαστισμό και την εγχώρια τρομοκρατία.

Ας ρίξουμε καταρχήν μια ματιά στους όρους που χρησιμοποιεί ο νόμος. Η ιδεολογικά υποκινούμενη βία ορίζεται ως «κάθε σχεδιαζόμενη ή επαπειλούμενη βία που ασκείται για την προώθηση των πολιτικών, κοινωνικών και θρησκευτικών πεποιθήσεων ατόμων ή ομάδων». Ο όρος «βίαιος ριζοσπαστισμός» ορίζεται ως η «*διαδικασία προώθησης και αποδοχής εξτρεμιστικών πεποιθήσεων*».

Με δυο λόγια ο νόμος θεσμοθετεί και ταυτόχρονα θέτει προς μελέτη και ανάλυση αυτό που τώρα τελευταία ακούμε ως «έγκλημα της σκέψης». *Το σχέδιό μας είναι να επεμβαίνουμε προτού το άτομο περάσει τη διαχωριστική γραμμή που χωρίζει τις ριζοσπαστικές ιδέες από τη βίαιη συμπεριφορά. Και για να γίνει αυτό πρέπει να καταλάβουμε και τον τρόπο που ένα άτομο υιοθετεί ριζοσπαστικές ιδέες ή συσπειρώνεται γύρω από έναν χαρισματικό ηγέτη. Δεδομένης της έκρηξης των τεχνολογιών πληροφόρησης και επικοινωνίας, βρισκόμαστε αντιμέτωποι με έναν ορίζοντα τρομοκρατίας που μπορεί να ωθεί τους έφηβους νέους μας στην τρομοκρατία και το μίσος.* Αυτά είναι λόγια που ακούστηκαν κατά τη συνεδρίαση της Βουλής από την εισηγήτρια του νόμου (και μέλος των Δημοκρατικών) Τζέιν Χάρμαν, η οποία ως πρόσχημα χρησιμοποίησε την «ισλαμική τρομοκρατία» που απειλεί τις ΗΠΑ. Όμως είναι προφανές ότι ένα κράτος έκτακτης ανάγκης έχει πολύ περισσότερους λόγους για ν' ασχολείται με τέτοια ζητήματα.

Δεν φταίνε λοιπόν οι κακές πράξεις, δεν φταίνε οι κακές προθέσεις, φταίνε και οι κακές ιδέες, οι οποίες πρέπει ταυτόχρονα να μελετηθούν και να τσακιστούν. Δεν γνωρίζουμε τι ακριβώς θα κάνει μια επιτροπή για την πρόληψη της ιδεολογικά υποκινούμενης βίας. Θα ξεσκονίζει προκηρύξεις, μπροσούρες, περιοδικά, βιβλία, αφίσες, εκδηλώσεις, site και mail, ψάχνοντας επικίνδυνες λέξεις-κλειδιά; Κάτι τέτοιο δεν είναι καινούριο στην ιστορία του αμερικάνικου κράτους. Επί μακαρθισμού παρόμοιες επιτροπές είχαν συσταθεί με το ίδιο αντικείμενο εργασιών και παρόμοιο κατασταλτικό έργο. Μας προβληματίζει ωστόσο το τι διάολο θα ψάχνει και θα αξιολογεί ένα πανεπιστημιακής βάσης Κέντρο Αξιολόγησης Κινήτρων. Θα στοχεύσει την *εργασία παραγωγής* των ανατρεπτικών ιδεών όπως και την *κυκλοφορία* αυτών των ιδεών, ειδικά μέσα από τα κανάλια των νέων τεχνολογιών πληροφορίας; Να κάτι που φαίνεται καινούριο.

Κράτος έκτακτης ανάγκης δεν είναι μόνον οι ΗΠΑ. Και εδώ στην Ευρώπη, τα εγκλήματα σκέψης δουλεύονται μέσα στα υπουργεία εσωτερικών και δικαιοσύνης. Έχουμε πολλά να δούμε ακόμη.

Με την κόκα ξεπούλησαν και το κόζι
Πώς ο εκφυλισμός των εθίμων του ορεινού Μυλοποτάμου διευκόλυνε το πλέγμα πολιτικής και ανομίας που επικρατεί στην περιοχή

Η «Επανάσταση των Ρόδων» μαράθηκε στη Γεωργία
εκλογές στις 5 Ιανουαρίου υπό την πίεση των διαδηλωτών

Λιθοβολισμός αυτοκινήτων στην Αττική Οδό
Οι υπεύθυνοι «δείχνουν» ανηλίκους

Τάνια Τσανακλίδου: Έπαιρνα βάλιουμ για δέκα χρόνια. Έτσι διάβασα όλο τον Φρόιντ, τον Νίτσε και τον Ντοστογιέφσκι

Νιώθω μέρος της ιστορίας και σίγουρα θα φυλάξω τα εισιτήρια για πάντα. Νιώθεις ότι πραγματικά ζεις τον εικοστό πρώτο αιώνα. Έχουμε γρήγορο Ιντερνετ, έτσι πρέπει να έχουμε και γρήγορες μεταφορές, *μας εξηγεί ο 29άχρονος αρχιτέκτονας Έμρα, επιβάτης του Eurostar στη σιδηροδρομική γραμμή Λονδίνο - Παρίσι. Το ταξίδι μειώθηκε κατά 20 πολύτιμα λεπτά*

Το BrainGate είναι συσκευή διεπαφής εγκεφάλου – υπολογιστή, αν και όχι η μοναδική. Ο 25χρονος Matthew Nagle, ανάπηρος από το λαιμό και κάτω, ήταν ένας από τους εθελοντές για τη δοκιμή του εμφυτεύματος· μέσω των καλωδίων που έβγαιναν από το κρανίο του, μπορούσε πλέον να αλλάζει κανάλι στην τηλεόραση, να διαβάζει και να γράφει e - mail, ακόμη και να ανοιγοκλείνει ένα μηχανικό χέρι, απλώς με το να φαντάζεται ότι το πράττει.

Η ΓΕΝΙΑ ΠΟΥ ΘΕΛΕΙ ΔΕΝ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΠΕΤΑΞΕΙ
Κόστος και γραφειοκρατία για μια απλή επιχείρηση

Το λουκέτο που επιβάλλεται στα γυμναστήρια τις Κυριακές έχει ξεσηκώσει θύελλα διαμαρτυριών από πελάτες και ιδιοκτήτες

Αφγανοί πετροβολούσαν πλοίο στο λιμάνι της Πάτρας. Μέλος του πληρώματος και οδηγός φορτηγού χτύπησαν ομοεθνή τους που προσπάθησε να μπει παράνομα στο πλοίο

ΝΕΡΟ ΧΡΩΜΙΟΥ ΣΤΑ ΜΕΣΟΓΕΙΑ

Καθάρισε η ΕΛ.ΑΣ.
Ολοκληρώθηκε η δικογραφία για τη δολοφονία Φιλόπουλου στη μάχη της Παιανίας αλλά…

Μαθήματα αυτοάμυνας θα παίρνουν από το νέο έτος οι μαθήτριες του λυκείου θηλέων του Μιλάνου Γκαλβάνι. Οι μαθήτριες κλήθηκαν να αποφασίσουν ανάμεσα σε τρεις επιλογές: σύγχρονο χορό, χιπ - χοπ και αυτοάμυνα. Και διάλεξαν το τελευταίο

ΑΝΑΠΛΑΣΗ στην ΑΓΡΙΑ ΔΥΣΗ

Κάτοικος Ρέντη

Η συζήτηση που ακολουθεί έγινε στα τέλη Οκτώβρη με τον σύντροφο Α., ο οποίος είναι κάτοικος Αγ. Ιωάννη Ρέντη. Αφορμή στάθηκε η επίθεση σε σπίτια μεταναστών εργατών που για δεκαετίες ολόκληρες κατοικούν εκεί.

Τα όσα παρακάτω κατατίθενται, με μία έννοια μοιάζουν να έρχονται σε αντίθεση με την αντίληψη ότι οι φορείς αυτής της επίθεσης (καθώς και της πρόσφατης στο Αιγάλεω) είναι φασίστες. Δεν πρόκειται όμως περί αυτού. Γιατί αν και είναι αλήθεια ότι τα σκουλήκια που επιτίθενται σε μετανάστες δεν μπορεί παρά να είναι φασίστες, είναι εξίσου αληθινό το γεγονός ότι αυτού του είδους τα σκουλήκια, εννέα στις δέκα φορές δεν δρουν αυτόβουλα.

Οπότε με τι έχουμε να κάνουμε; Με προσχεδιασμένο πογκρόμ του ελληνικού κράτους **ειδικά** σε βάρος των Πακιστανών; Με άλλα, πιο ειδικά (οικονομικού περιεχομένου ας πούμε) συμφέροντα; Ή με κάτι διαφορετικό;

Δεν ψάχνουμε ψύλλους στ' άχυρα. Ούτε συνωμοσίες εκεί «όπου τα γεγονότα μιλάνε από μόνα τους». Επειδή όμως αφενός διάφορα αυτονόητα δεν είναι καθόλου τέτοια (όπως θα διαπιστώσετε και παρακάτω), και αφετέρου η αδιαφορία των μπάτσων ξεπερνά κατά τη γνώμη μας τα όρια της απλής ανοχής (με την έννοια ότι ανέχονται φαινόμενα που μπορεί να γεννήσουν απαντήσεις από την δική μας πλευρά που μάλ-

Α: Κοίταξε... Πριν αρχίσουμε να συζητάμε γι' αυτήν την ιστορία, θα πρέπει να σου πω ότι εγώ πήγα και μίλησα με διάφορους. Επειδή και μένα από την αρχή δε μου καθόταν καλά η όλη φάση, πήγα και βρήκα έναν από τους αντιδημάρχους, ο οποίος θεωρείται καλή περίπτωση αριστερού, ας πούμε... Και βρήκα κι ένα τυπάκο που τον ξέρω από την 7 (την θύρα 7 του Ολυμπιακού) ο οποίος γενικά κυκλοφοράει...

Αυτο/: Και τι σου είπαν;

Α: Παρότι, όπως γνωρίζεις, και ο ίδιος ο Δήμος συμμετείχε στην διοργάνωση των αντιρατσιστικών συγκεντρώσεων της 21ης Οκτώβρη, ο μεν πρώτος μου είπε ότι τη φάση δεν την έκαναν φασίστες. Και το ίδιο πράγμα μου είπε και ο χουλιγκάνος. Ότι δηλαδή δεν ήταν χρυσαυγίτες και τέτοια αλλά γηπεδικοί αυτοί που την έκαναν τη δουλειά.

Αυτο/: Συγνώμη ρε συ που σε κόβω αλλά αυτή ήταν η ακριβής διατύπωση; «Αυτοί που έκαναν τη δουλειά»;

Α: Ναι, έτσι το είπε, αλλά μην κολλάς κιόλας.

Αυτο/: Καλά εντάξει... Αρκούν όμως τα λόγια μιας καλής περίπτωσης αριστερού κι ενός χουλιγκάνου της 7; Γιατί κι εγώ άκουσα από μία γνωστή που είναι στο Δίκτυο, ξέρεις τώρα, γνωστή γνωστού, ότι κάτι πιτσιρικάδες εκεί στο Ρέντη έλεγαν ότι τη φάση την έκαναν «γαύροι» μεταξύ μεροκάματου και χαβαλέ. Αλλά αυτά αν δε τα διασταυρώσεις όσο πιο έγκυρα μπορείς, είναι μάλλον ανεύθυνο να τα αναπαράγεις. Αν και εδώ που τα λέμε το να συμφωνεί ο αντιδήμαρχος με τον χουλιγκάνο σε μια τέτοια περίπτωση δεν είναι και το πιο συνηθισμένο πράγμα στον κόσμο.

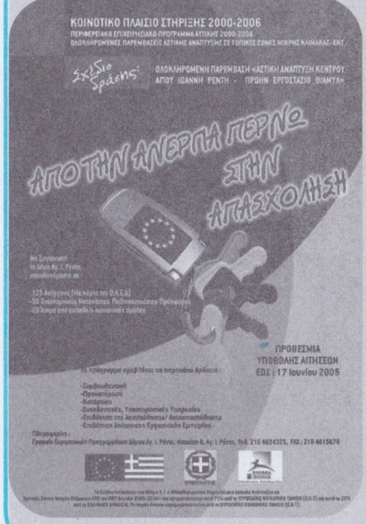
Η συζήτηση που ακολουθεί έγινε στα τέλη Οκτώβρη με τον σύντροφο Α., ο οποίος είναι κάτοικος Αγ. Ιωάννη Ρέντη. Αφορμή στάθηκε η επίθεση σε σπίτια μεταναστών εργατών που για δεκαετίες ολόκληρες κατοικούν εκεί.

Τα όσα παρακάτω κατατίθενται, με μία έννοια μοιάζουν να έρχονται σε αντίθεση με την αντίληψη ότι οι φορείς αυτής της επίθεσης (καθώς και της πρόσφατης στο Αιγάλεω) είναι φασίστες. Δεν πρόκειται όμως περί αυτού. Γιατί αν και είναι αλήθεια ότι τα σκουλήκια που επιτίθενται σε μετανάστες δεν μπορεί παρά να είναι φασίστες, είναι εξίσου αληθινό το γεγονός ότι αυτού του είδους τα σκουλήκια, εννέα στις δέκα φορές δεν δρουν αυτόβουλα.

Οπότε με τι έχουμε να κάνουμε; Με προσχεδιασμένο πογκρόμ του ελληνικού κράτους **ειδικά** σε βάρος των Πακιστανών; Με άλλα, πιο ειδικά (οικονομικού περιεχομένου ας πούμε) συμφέροντα; Ή με κάτι διαφορετικό;

Δεν ψάχνουμε ψύλλους στ' άχυρα. Ούτε συνωμοσίες εκεί «όπου τα γεγονότα μιλάνε από μόνα τους». Επειδή όμως αφενός διάφορα αυτονόητα δεν είναι καθόλου τέτοια (όπως θα διαπιστώσετε και παρακάτω), και αφετέρου η αδιαφορία των μπάτσων ξεπερνά κατά τη γνώμη μας τα όρια της απλής ανοχής (με την έννοια ότι ανέχονται φαινόμενα που μπορεί να γεννήσουν απαντήσεις από την δική μας πλευρά που μάλλον δεν επιθυμούν), νομίζουμε ότι αυτή η περίπτωση χρήζει ενός πιο ειδικού προβληματισμού.

Την συζήτηση που ακολουθεί θεωρήστε τη μια μικρή συνεισφορά σε αυτή την κατεύθυνση.

Η αφίσα αριστερά είναι αυτό που λέμε «μ' ένα σμπάρο δυο τρυγόνια». Κυκλοφόρησε από το Δήμο Ρέντη στην ελληνική, πακιστανική, ινδική και ρωσική γλώσσα, και αναφέρεται αφενός σε προγράμματα απασχόλησης που αφορούν και μετανάστες, αφετέρου στον ανακατασκευασμένο και ήδη ανοιχτό σε περαιτέρω αξιοποίηση χώρο του πρώην εργοστασίου της ΒΙΑΜΥΛ. Σα να λέμε «πολυπολιτισμικότητα» και αναβάθμιση προχωρούν πιασμένες χέρι-χέρι...

Α: Κοίταξε... Πριν αρχίσουμε να συζητάμε γι' αυτήν την ιστορία, θα πρέπει να σου πω ότι εγώ πήγα και μίλησα με διάφορους. Επειδή και μένα από την αρχή δε μου καθόταν καλά η όλη φάση, πήγα και βρήκα έναν από τους αντιδημάρχους, ο οποίος θεωρείται καλή περίπτωση αριστερού, ας πούμε... Και βρήκα κι ένα τυπάκο που τον ξέρω από την 7 (την θύρα 7 του Ολυμπιακού) ο οποίος γενικά κυκλοφοράει...

Αυτο/: Και τι σου είπαν;

Α: Παρότι, όπως γνωρίζεις, και ο ίδιος ο Δήμος συμμετείχε στην διοργάνωση των αντιρατσιστικών συγκεντρώσεων της 21ης Οκτώβρη, ο μεν πρώτος μου είπε ότι τη φάση δεν την έκαναν φασίστες. Και το ίδιο πράγμα μου είπε και ο χουλιγκάνος. Ότι δηλαδή δεν ήταν χρυσαυγίτες και τέτοια αλλά γηπεδικοί αυτοί που την έκαναν τη δουλειά.

Αυτο/: Συγγώμη ρε συ που σε κόβω αλλά αυτή ήταν η ακριβής διατύπωση; «Αυτοί που έκαναν τη δουλειά»;

Α: Ναι, έτσι το είπε, αλλά μην κολλάς κιόλας.

Αυτο/: Καλά εντάξει... Αρκούν όμως τα λόγια μιας καλής περίπτωσης αριστερού κι ενός χουλιγκάνου της 7; Γιατί κι εγώ άκουσα από μία γνωστή που είναι στο Δίκτυο, ξέρεις τώρα, γνωστή γνωστού, ότι κάτι πιτσιρικάδες εκεί στο Ρέντη έλεγαν ότι τη φάση την έκαναν «γαύροι» μεταξύ μεροκάματου και χαβαλέ. Αλλά αυτά αν δε τα διασταυρώσεις όσο πιο έγκυρα μπορείς, είναι μάλλον ανεύθυνο να τα αναπαράγεις. Αν και εδώ που τα λέμε το να συμφωνεί ο αντιδήμαρχος με τον χουλιγκάνο σε μια τέτοια περίπτωση δεν είναι και το πιο συνηθισμένο πράγμα στον κόσμο.

Α: Εντάξει, γενικά δίκιο έχεις, αλλά δεν είναι μόνο αυτά. Είναι πολλά. Το ένα είναι ότι όλοι ξέρουμε πως όταν είναι οι φασίστες μαζεμένοι δεν υπάρχει περίπτωση να μη ρίξουν και καμιά μαχαιριά. Φάνηκε αυτό και προχτές, στο Σύνταγμα και το Θησείο, που μαχαιρώσαν κόσμο. Ε, τώρα στον Ρέντη, το πιο εύκολο πράγμα είναι να βρεις μετανάστες. Τόσο επειδή είναι πάρα πολλοί, όσο και επειδή είναι μια γειτονιά στην οποία γενικώς κυκλοφορούν. Ε, αυτοί που την έπεσαν στους μετανάστες έσπαγαν πόρτες αλλά δεν ακούμπησαν κανέναν.

Αυτό/: Αυτό ακούγεται λογικό.

Α: Το άλλο είναι ότι τέσσερις πέντε ώρες πριν γίνει το σκηνικό, έσκασε ένα παπί με δυο τσόγλανους κι άρχισε να λέει διάφορα. Του στυλ «απόψε θα σας γαμήσουμε», και τα λοιπά. Κάτι το οποίο επίσης δε συνηθίζουν οι φασίστες. Το τρίτο είναι ότι τον τελευταίο καιρό είχαν ξαναεμφανιστεί αυτοί οι μάγκες με τα μηχανάκια και οι μπάτσοι δεν ήταν πουθενά. Οπότε μάλλον ήξεραν...

Αυτο/: Δεν ξέρω αν ήξεραν αλλά είναι γνωστό πως όταν πήγαν οι Πακιστανοί να καταγγείλουν την επίθεση, τους είπαν ότι «αφού δε χτύπησε κανείς και δεν υπάρχουν τραυματισμοί τι καταγγελία θέλετε να κάνετε». Ισχύει αυτό, έτσι δεν είναι;

Α: Φυσικά και ισχύει, και είναι προς τιμή αυτών των μεταναστών που βγήκαν και το είπαν. Από την άλλη εντάξει, και φασίστες να ήταν, εύκολα τους κάναν οι μπάτσοι πλάτες. Δε θά 'ταν κι η πρώτη φορά.

Αυτο/: Ναι, αλλά κι από αυτά που λες εσύ και από αυτά που γενικά ακούστηκαν, εγώ κατάλαβα ότι οι μπάτσοι είχαν μια αντιμετώπιση πολύ cool, κι ότι «εντάξει, δεν έγινε και τίποτα, κάτι μικροφθορές», καθαρές δουλειές σα να λέμε...

Α: Η γενική αίσθηση από τη στάση των μπάτσων, μέσες άκρες, αυτή ήταν. Αλλα δεν ήταν μόνο αυτό. Αυτό μπορεί να είναι και το λιγότερο.

Αυτο/: Ωραία... Υπάρχουν επιχειρήματα ότι δεν ήταν φασίστες. Υπάρχει η εκτίμηση ότι οι μπάτσοι το ήξεραν. Και μερικές πληροφορίες ότι μπορεί να ήταν χουλιγκάνοι. Η λογική λέει όμως ότι πρέπει να βρεθεί ένα κίνητρο για όλα

αυτά. Γιατί δηλαδή; Ποιος είχε και έχει συμφέρον από αυτή την ιστορία... Αλλιώς νομίζω ότι δε βγάζουμε άκρη.

Α: Κοίταξε... Ο πολύ ο κόσμος ακούει Ρέντης και σκέφτεται τη Λαχαναγορά. Άντε και το προπονητήριο του Ολυμπιακού και τα κορνέ στον Γεωργιάδη (τότε προπονητή του Ολυμπιακού). Εσύ όμως έρχεσαι εδώ από παλιά και σίγουρα κάποια πράγματα μπορείς να τα καταλάβεις.

Αυτο/: Ε, εντάξει ρε παιδί μου, η περιοχή έχει αλλάξει εντελώς.

Α: Όχι απλά έχει αλλάξει. Αλλάζει συνέχεια.

Αυτο/: Για κάν' το πιο λιανά.

Α: Εντάξει τώρα... Από πού ν' αρχίσεις και πού να τελειώσεις. Αυτά που είναι προφανή δεν τα λέω. Αλλά...

Αυτο/: Όχι, κάτσε, πες τα προφανή και μετά μου λες και τ' άλλα.

Α: Δεν τα ξέρεις; Στην αρχή «έσκασε» το Village Park, που είναι δυο βήματα από τη γειτονιά. Μετά έσκασε το Allou Fan Park. Μετά έκαναν κι ένα εμπορικό κέντρο δίπλα στο Village. Και στα καπάκια, κάθε τρεις και λίγο το Allou επεκτείνεται. Σε λίγο δηλαδή θα φτάσει στο Φάληρο (γέλια).

Αυτο/: Αυτά τα ξέρω, αλλά δεν είναι ακριβώς Ρέντης όλη αυτή η περιοχή. Και το σκηνικό έγινε κάπως πιο μακριά, έτσι δεν είναι;

Α: Να σου πω κάτι; Άμα είχαμε ένα χάρτη μπροστά μας και βάζαμε κουκίδες, που παίζουν ζώνες κατανάλωσης, θα έβλεπες ότι ο Ρέντης ουσιαστικά περικυκλώνεται...

Αυτο/: ...

Α: Γιατί αυτά που σου είπα είναι από τη μία πλευρά. Από την άλλη τι παίζει;

Αυτο/: Έλα μου ντε...

Α: Από την πλευρά της Αθήνας σα να λέμε, είναι το γήπεδο του βάζελου. Και λένε όλοι για τον Βοτανικό αλλά στην πραγματικότητα τα όρια της ευρύτερης περιοχής πιάνουν μέχρι Ρέντη. Εντωμεταξύ έχουν φτιάξει και το σταθμό του προαστιακού (που δεν πήγαμε να τον δεις), κι εκεί η περιοχή έχει αλλάξει εντελώς. Και τα ενοίκια φυσικά έχουν απογειωθεί. Και να σου πω και τ' άλλο;

Αυτο/: Τελειώσαμε δηλαδή με τα προφανή;

Α: Όχι ακριβώς, γιατί κι αυτό που θα σου πω γνωστό είναι, αλλά όχι στον πολύ κόσμο. Έχουνε πάει που λες κι έχουν χτίσει ένα τεράστιο συγκρότημα πρότυπων και καλά κατοικιών (ΟΙΚΟΠΟΛΙΣ το λένε), όχι στον Ρέντη, αλλά εκεί στα όρια του Δήμου Νίκαιας. Σε μια περιοχή δηλαδή που ήταν όπως η δικιά σου γειτονιά (το Περιστέρι) πριν είκοσι χρόνια, πάνε και χτίζουν αυτά που χτίζουν... Κι εδώ κολλάει το λιγότερο προφανές. Που ακούει στο όνομα αντικειμενικές αξίες. Αυτό δεν το έψαξα. Αλλά επειδή είμαι από δω το βρήκα μπροστά μου. Ε, δυο συγγενικά πρόσωπα, το ένα είναι ο αδερφός μου, την είδαν να πάρουν σπίτι. Το πρώτο πριν τρία τέσσερα χρόνια και ο αδερφός μου πέρσι. Μέσα σε τέσσερα χρόνια η αξία της γης, ανάλογα με την περιοχή, έχει ανέβει έως και 30%. Και λόγω δουλειάς (βλέπε τεχνική εταιρεία) είμαι σε θέση να γνωρίζω ότι

Ψάχνοντας να βρούμε τι στο διάολο συμβαίνει στο Δήμο Ρέντη, κρίναμε σωστό να αναζητήσουμε κάποια πιο ειδικά χαρακτηριστικά της περιοχής σε ό,τι αφορά την παρουσία μεταναστών εργατών σε αυτήν.

Και πράγματι, στην αρκετά ενημερωμένη ιστοσελίδα του Δήμου αλλά και από άλλες πηγές, ανακαλύψαμε διάφορα ενδιαφέροντα στοιχεία. Το πρώτο είναι ότι το ποσοστό των μεταναστών εργατών στον Ρέντη είναι της τάξης του 22%, δηλαδή αρκετά υψηλότερο απ' ότι σε άλλους Δήμους της υπόλοιπης Ελλάδας.
Το δεύτερο είναι ότι η παρουσία μεταναστών εργατών στο Ρέντη έχει πολύ μεγαλύτερη ιστορία συγκριτικά με άλλους Δήμους. Για την ακρίβεια, η κοινότητα μεταναστών από το Πακιστάν (η οποία αντιπροσωπεύει το 47% του συνόλου των μεταναστών, σύμφωνα με τα στοιχεία του Γραφείου Έκδοσης Αδειών) έχει τις ρίζες της στο πρώτο μεγάλο κύμα μετανάστευσης στην Ελλάδα στα τέλη της δεκαετίας του '70.

Ένα τρίτο στοιχείο που μοιάζει ενδιαφέρον είναι ότι σε δημοσκόπηση που πραγματοποιήθηκε σχετικά πρόσφατα με πρωτοβουλία του Δήμου Ρέντη (με τις όποιες επιφυλάξεις διατηρεί κανείς για την εγκυρότητα των δημοσκοπήσεων), σε ένα σύνολο τετρακοσίων ερωτώμενων, οκτώ στους δέκα απάντησαν ότι δε θα είχαν πρόβλημα να κάθεται το παιδί τους στο σχολείο στο ίδιο θρανίο με έναν αλλοδαπό. Γνωρίζουμε φυσικά ότι το ποσοστό θα ήταν εντελώς διαφορετικό αν η ερώτηση αφορούσε για παράδειγμα την εκδοχή του γάμου με αλλοδαπό. Έχει όμως μια αξία γιατί, όχι τυχαία, το ποσοστό στην αντίστοιχη ερώτηση σε πανελλαδικό επίπεδο πέφτει θεαματικά στο πέντε στους δέκα.

Αν δεν υπήρχε ο κίνδυνος να κουράσουμε με καταιγισμό στοιχείων, θα παραθέταμε μια σειρά αντίστοιχων ερωτημάτων στα οποία το ποσοστό αρνητικής προκατάληψης απέναντι στους μετανάστες στο Δήμο Ρέντη είναι πολύ χαμηλότερο σχετικά με το τι συμβαίνει πανελλαδικά. Φυσικά αυτό δεν αποτελεί κανενός είδους απόδειξη σχετικά με τον «αντιρατσισμό» των ελλήνων κατοίκων του Δήμου Ρέντη. Είμαστε οι τελευταίοι που θα υποστηρίζαμε κάτι τέτοιο, ειδικά όταν τα επιχειρήματα πατάνε πάνω στα αποτελέσματα μιας δημοσκόπησης. Πρόκειται όμως τουλάχιστον για μία ένδειξη ότι ο Δήμος Ρέντη δεν είναι εκείνη η περίπτωση περιοχής που το έδαφος εμφανίζεται εξαιρετικά πρόσφορο για κάθε είδους ρατσιστικές επιθέσεις. Γιατί αν και είναι

το σκηνικό έγινε κάπως πιο μακριά, έτσι δεν είναι;

Α: Να σου πω κάτι; Άμα είχαμε ένα χάρτη μπροστά μας και βάζαμε κουκίδες, που παίζουν ζώνες κατανάλωσης, θα έβλεπες ότι ο Ρέντης ουσιαστικά περικυκλώνεται...

Αυτο/: ...

Α: Γιατί αυτά που σου είπα είναι από τη μία πλευρά. Από την άλλη τι παίζει;

Αυτο/: Έλα μου ντε...

Α: Από την πλευρά της Αθήνας σα να λέμε, είναι το γήπεδο του βάζελου. Και λένε όλοι για τον Βοτανικό αλλά στην πραγματικότητα τα όρια της ευρύτερης περιοχής πιάνουν μέχρι Ρέντη. Εντωμεταξύ έχουν φτιάξει και το σταθμό του προαστιακού (που δεν πήγαμε να τον δεις), κι εκεί η περιοχή έχει αλλάξει εντελώς. Και τα ενοίκια φυσικά έχουν απογειωθεί. Και να σου πω και τ' άλλο;

Αυτο/: Τελειώσαμε δηλαδή με τα προφανή;

Α: Όχι ακριβώς, γιατί κι αυτό που θα σου πω γνωστό είναι, αλλά όχι στον πολύ κόσμο Έχουνε πάει που λες κι έχουν χτίσει ένα τεράστιο συγκρότημα πρότυπων και καλά κατοικιών (ΟΙΚΟΠΟΛΙΣ το λένε), όχι στον Ρέντη, αλλά εκεί στα όρια του Δήμου Νίκαιας. Σε μια περιοχή δηλαδή που ήταν όπως η δικιά σου γειτονιά (το Περιστέρι) πριν είκοσι χρόνια, πάνε και χτίζουν αυτά που χτίζουν... Κι εδώ κολλάει το λιγότερο προφανές. Που ακούει στο όνομα αντικειμενικές αξίες. Αυτό δεν το έψαξα. Αλλά επειδή είμαι από δω το βρήκα μπροστά μου. Ε, δυο συγγενικά πρόσωπα, το ένα είναι ο αδερφός μου, την είδαν να πάρουν σπίτι. Το πρώτο πριν τρία τέσσερα χρόνια και ο αδερφός μου πέρσι. Μέσα σε τέσσερα χρόνια η αξία της γης, ανάλογα με την περιοχή, έχει ανέβει έως και 30%. Και λόγω δουλειάς (βλέπε τεχνική εταιρεία) είμαι σε θέση να γνωρίζω ότι αφενός ο Ρέντης είναι στις περιοχές που παρουσιάζουν πολύ έντονη οικοδομική δραστηριότητα, αφετέρου η τιμή της γης συνεχίζει να ανεβαίνει.

Αυτο/: Ναι, ξέρεις ότι κι εγώ δούλευα πρόσφατα σε μια αντίστοιχη γαμωεταιρεία, και ξέρω ότι όχι μόνο ο Ρέντης, αλλά η ευρύτερη περιοχή, Κοκκινιά, Καμίνια και τέτοια, παρουσιάζει μεγάλη άνοδο σε ό,τι αφορά την οικοδομή. Για να μη μιλήσουμε για τον Βοτανικό που είναι περίπτωση φως φανάρι...

Α: Ναι, αυτό ισχύει...

Αυτο/: Οπότε πού καταλήγουμε ρε συ; Ότι με βάση τη λογική, ένα σοβαρό κίνητρο είναι η αξιοποίηση της περιοχής; Για να γυρίσουμε στο διά ταύτα...

Α: Αυτή η άποψη για μένα έχει βάση. Και παρότι με όσους μίλησα κανείς δεν παραδέχτηκε αυτή την εκδοχή, δεν την αρνήθηκε κιόλας. Από την άλλη, βλέπεις κι αυτά τα παλιά σπίτια που ως επί το πλείστον μένουν οι μετανάστες, και με τη μία σου σκάει η εικόνα του τοπογραφικού με τίτλο «εξαόροφη πολυκατοικία με pilotis και υπόγειο» και τον εργολάβο να του τρέχουν τα σάλια.

Αυτο/: Κι εγώ θα συμπλήρωνα από τη μία η εικόνα των Πακιστανών που κάθε Κυριακή παίζουν κρίκετ στο γήπεδο του Ρεντιακού, κι από την άλλη οι δηλώσεις του μαλάκα του Τσίπρα (πάντα ενάντια στους μεγαλοεργολάβους για να μην ξεχνιόμαστε), «για την αναγκαιότητα αξιοποίησης με ανθρώπινο πρόσωπο της περιοχής του Ελαιώνα».

Α: Ξέρεις ότι δε συμφωνώ απαραίτητα με αυτή την άποψη.

Αυτο/: Ξέρω όμως επίσης ότι όπου πήγε η «καλή ανάπλαση» της Αριστεράς και της Προόδου, και δεν πήγε ο Βωβός ας πούμε, έφυγαν οι μετανάστες και άνοιξαν τα restaurant με πολυεθνική κουζίνα για να τρώνε οι «ευαίσθητοι φίλοι» της πολυπολιτισμικής κοινωνίας. Τι να λέμε τώρα...

Α: Ναι, αλλά μου είπες να μιλήσουμε για το Ρέντη και τώρα ανοίγεις άλλη κουβέντα...

Αυτο/: Μωρέ η ίδια κουβέντα είναι, αλλά είναι πολύ μεγάλη κουβέντα. Οπότε συμφωνώ, το κόβουμε εδώ και θά 'ρθει κι αυτηνής η ώρα της.

Τέλος.

κανείς για την εγκυρότητα των δημοσκοπήσεων), σε ένα σύνολο τετρακοσίων ερωτώμενων, οκτώ στους δέκα απάντησαν ότι δε θα είχαν πρόβλημα να κάθεται το παιδί τους στο σχολείο στο ίδιο θρανίο με έναν αλλοδαπό. Γνωρίζουμε φυσικά ότι το ποσοστό θα ήταν εντελώς διαφορετικό αν η ερώτηση αφορούσε για παράδειγμα την εκδοχή του γάμου με αλλοδαπό. Έχει όμως μια αξία γιατί, όχι τυχαία, το ποσοστό στην αντίστοιχη ερώτηση σε πανελλαδικό επίπεδο πέφτει θεαματικά στο πέντε στους δέκα.

Αν δεν υπήρχε ο κίνδυνος να κουράσουμε με καταιγισμό στοιχείων, θα παραθέταμε μια σειρά αντίστοιχων ερωτημάτων στα οποία το ποσοστό αρνητικής προκατάληψης απέναντι στους μετανάστες στο Δήμο Ρέντη είναι πολύ χαμηλότερο σχετικά με το τι συμβαίνει πανελλαδικά. Φυσικά αυτό δεν αποτελεί κανενός είδους απόδειξη σχετικά με τον «αντιρατσισμό» των ελλήνων κατοίκων του Δήμου Ρέντη. Είμαστε οι τελευταίοι που θα υποστηρίζαμε κάτι τέτοιο, ειδικά όταν τα επιχειρήματα πατάνε πάνω στα αποτελέσματα μιας δημοσκόπησης. Πρόκειται όμως τουλάχιστον για μία ένδειξη ότι ο Δήμος Ρέντη δεν είναι εκείνη η περίπτωση περιοχής που το έδαφος εμφανίζεται εξαιρετικά πρόσφορο για κάθε είδους ρατσιστικές επιθέσεις. Γιατί αν και είναι αλήθεια ότι ο διάχυτος ρατσισμός καθημερινά δηλητηριάζει κάθε πλευρά της κοινωνικής ζωής, είναι εξίσου πραγματικό το γεγονός ότι οι κάθε λογής φασίστες -επίσημοι και μη- δίνουν τις «παραστάσεις» τους εκεί που έχουν την ελπίδα ότι μπορεί να εισπράξουν και κάνα χειροκρότημα από το κοινό. Μ' αυτη την έννοια Δήμος Ρέντη μοιάζει να μην είναι η πλέον ενδεδειγμένη περίπτωση. Και αυτή είναι μια διαπίστωση που γεννάει τουλάχιστον ερωτηματικά.

Βοτανικός: η μπάλα, οι μπράβοι και οι εργολάβοι

Μια εικόνα έρχεται στο νου όταν ακούς για Βοτανικό: η Ορφέως και Αγ. Άννης γωνία με τα δεκάδες φορτηγά μποτιλιαρισμένα στην πορεία για τα πρακτορεία μεταφορών και το εκκλησάκι στη μέση που πρέπει να μετράει καθημερινά εκατοντάδες βλαστήμιες από τους εξοργισμένους εργάτες οδηγούς. Βέβαια, δεν είναι μόνον αυτό ο Βοτανικός. Είναι και οι εκατοντάδες βιοτεχνίες και μάντρες, είναι τα εφτακόσια και βάλε στρέμματα αποθηκών, είναι άλλα τόσα στρέμματα εγκαταλειμμένων εργοστασίων, είναι τα ανταλλακτικάδικα, είναι τα νεόκτιστα νυχτερινά κέντρα της Κωνσταντινουπόλεως με τους μπράβους-παρκαδόρους, είναι (για την ακρίβεια ήταν) οι φαβέλες των τσιγγάνων που καίνε καλώδια για να πουλήσουν τον χαλκό. Είναι και οι είκοσι χιλιάδες κάτοικοι, ντόπιοι και μετανάστες. Σε αυτήν την περιοχή είναι που θα κτιστεί το νέο γήπεδο του Παναθηναϊκού παρέα με ένα νέο Mall, μεγαλύτερο κι από αυτό του Αμαρουσίου. Μπορεί και να ήταν επιστημονική φαντασία το σχέδιο αυτό για μια περιοχή με τόσους ενοχλητικούς δαίμονες τριγύρω. Όμως το δίδυμο «μπάλα και real estate» κλείδωσαν εδώ και καιρό τον στόχο τους στο πρότζεκτ Βοτανικός. Με κάμποση κρατική αρωγή από δω και μπόλικα διδάγματα από κει (από την ανάπλαση του Γκαζιού, του Μεταξουργείου, κλπ) ένα τέτοιο σχέδιο για τη δυτική Αθήνα μπορεί τελικά να υλοποιηθεί. Χοντρικά, να με ποιο τρόπο:

«ΠΑΟ…στο γήπεδό μου»

«Ο Βοτανικός είναι μία από τις πιο υποβαθμισμένες περιοχές της Αθήνας. Βασικός στόχος είναι η κατάσταση να αλλάξει, να βελτιωθούν οι υποδομές, να αναβαθμιστεί η ζωή των κατοίκων. (…) Ο χώρος παρέμβασης είναι η έκταση που περικλείεται από την Αγίου Πολυκάρπου και Αγίας Άννης, μία έκταση επιφάνειας 300 στρεμμάτων, που βρίσκεται μέσα στα όρια του Δήμου Αθηναίων, σε απόσταση μικρότερη των δύο χιλιομέτρων από το κέντρο της Αθήνας, κάτω από την Ιερά Οδό, κοντά στις λεωφόρους Αθηνών και Κηφισού. Πρόκειται για μια προσπάθεια αποκατάστασης της περιοχής. Κύριος άξονας είναι η δημιουργία του γηπέδου του Παναθηναϊκού».

Το ποδόσφαιρο είναι μπίζνα, αυτό είναι γνωστό. Αυτό που καταλαβαίνουμε όμως από την περίπτωση του Βοτανικού είναι ότι η πάταξη της βίας στα γήπεδα δεν αφορά μόνο την καταστολή στις ατίθασες κερκίδες, ούτε τους αντίστοιχους νόμους που ψηφίστηκαν σχετικά πρόσφατα. Έχει και την άλλη πλευρά, την οποία πρόθυμα παρουσίασε με τα παραπάνω εισαγωγικά λόγια ο διευθύνων σύμβουλος της ΠΑΕ Παναθηναϊκός Βαγγέλης Σαμαράς σε δεξίωση που έγινε στην Αθηναΐδα στα μέσα του Δεκέμβρη του 2006. Εκεί σε αυτήν την δεξίωση, όπου το προεδρείο της ΠΑΕ παρουσίασε τις μακέτες του νέου γηπέδου στον Βοτανικό, ακούστηκαν αρκετά ώστε να βγουν χρήσιμα συμπεράσματα για τους τρόπους που τα αφεντικά του ποδοσφαίρου παρέα με το κράτος σκοπεύουν να εξυγιάνουν παραγωγικά τη μπάλα. Δήλωσε ο κος Σαμαράς τα εξής στη συνέχεια: *Το νέο γήπεδο του Παναθηναϊκού είναι 40.000 θέσεων και υπάρχει δυνατότητα επέκτασης στις 50.000, ενώ από την UEFA θα συγκαταλέγεται στα κορυφαία γήπεδα της Ευρώπης. Δόθηκε ιδιαίτερη προσοχή ώστε να τηρούνται όλοι οι κανόνες ασφαλείας. Θα υπάρχουν επιπλέον υπηρεσίες στο γήπεδο. Χώροι για φαγητό*

Τεχνική -Μπ. Βωβός αποκτά τη δυνατότητα να κτίσει το Mall του κατά παράβαση του Προεδρικού Διατάγματος του 1995 και κάνοντας χρήση ρυθμίσεων για μεταφορά του συντελεστή δόμησης, που έχουν κριθεί αντισυνταγματικές από το Συμβούλιο της Επικρατείας. Η Εθνική Τράπεζα, ιδιοκτήτης του ενός τρίτου της έκτασης, το μεταβιβάζει στον Δήμο Αθηναίων χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η οφειλόμενη (για κάθε πολίτη ή νομικό πρόσωπο αυτής της χώρας) εισφορά σε γη και χρήμα».

Η Επιτροπή Πολιτών για τη Διάσωση του Ελαιώνα (συνασπισμένης απόχρωσης) που υπογράφει τα παραπάνω σε συνέντευξη τύπου τον Μάιο του 2007, κόπτεται για τα λεφτά που χάνονται από τα ταμεία του Δήμου. Αν όλοι δηλαδή οι επενδυτές έβαζαν το χέρι στην τσέπη όπως πρέπει τότε… τσιμέντο να γίνει. Όμως η ΠΑΕ ΠΑΟ δεν μασάει από λεφτά. Σε επιστολή της προς τον Δήμο Αθηναίων στις 31 Οκτωβρίου 2007 έγραφε ανάμεσα σε άλλα ότι: *Θα θέλαμε δια της παρούσης να εκδηλώσουμε επισήμως την πρόθεσή μας να αναλάβουμε την κατασκευή του γηπέδου, και προς τον σκοπό αυτόν προτιθέμεθα να αναθέσουμε το σύνολο των κατασκευαστικών εργασιών σε εγνωσμένου κύρους κατασκευστική εταιρεία. Οι εργασίες θα πραγματοποιηθούν σύμφωνα με το σύνολο των εγκεκριμένων μελετών του έργου, τη μελέτη εφαρμογής και τις προδιαγραφές που βρίσκονται εντός του πλαισίου του κόστους κατασκευής του γηπέδου που προβλέπεται από το εγκεκριμένο από τον Δήμο Αθηναίων επιχειρηματικό σχέδιο και ανέρχεται στο ποσό των 82 εκατ. ευρώ.* Η ΠΑΕ βιάζεται και ξέρει από ελληνικό δημόσιο. Με βάση την υπάρχουσα συμφωνία η ΠΑΕ προβλέπεται να καταβάλλει στον δήμο 3,2 εκατ. ευρώ ετησίως επί 35 χρόνια για την αποπληρωμή του δανείου που θα συνάψει ο δήμος με τράπεζα. Αν αναλάβει η ίδια την κατασκευή, όπως και προτείνει, τότε θα πρέπει να καταβάλει στο δήμο το 15% των εισπράξεων από τα εισιτήρια ως μίσθωση αλλά για 49 χρόνια. Επίσης η υπάρχουσα συμφωνία προβλέπει δημόσιο διαγωνισμό για την ανάθεση του έργου. Με βάση την πρόταση της ΠΑΕ το έργο θα ανατεθεί απευθείας σε κατασκευαστή - εργολάβο που μπορούμε να φανταστούμε ποιος θα είναι.

Το ζήτημα βέβαια εδώ είναι άλλο: τι θέλουν όλοι αυτοί οι μεγαλοκαρχαρίες και έχουν πέσει με τα μούτρα στο γήπεδο; Κάτι θα έχουν μυριστεί, δεν μπορεί. Την απάντηση την δίνει ο διευθύνων σύμβουλος της Lambert Smith Hampton, η οποία δραστηριοποιείται στον χώρο του real estate: *Η δυτική είσοδος της Αθήνας, η οποία σε μεγάλο βαθμό καλύπτεται από την περιοχή του Ελαιώνα και παραδοσιακά αποτελούσε χώρο εγκατάστασης βιομηχανικών δραστηριοτήτων, λόγω της οικονομικής και πληθυσμιακής ανάπτυξης της Αθήνας, των έργων υποδομής και της πολεοδομικής εξέλιξης, αποτελεί έναν χώρο ο οποίος θεωρείται ως ο πλέον ανερχόμενος και αποκτά ποιοτικά χαρακτηριστικά από πλευράς αναβαθμίσεων των όρων στέγασης τόσο για εμπορικές όσο και για επαγγελματικές δραστηριότητες… Σε αυτόν τον χώρο ήρθε να προστεθεί τώρα το σχέδιο για το γήπεδο του Παναθηναϊκού, το οποίο αν και δίνει ώθηση στην ως τώρα στάσιμη από πλευράς ανάπτυξης περιοχή, θα μπορούσε σε κοινό συνδυασμό και σχεδιασμό με τα υπόλοιπα έργα που προβλέπεται να γίνουν στην ευρύτερη περιοχή να δημιουργήσει ένα περιβάλλον του οποίου η λειτουργία στο μέλλον θα ήταν ακόμη πιο αρμονική από τη σχεδιαζόμενη.* Μάλιστα. Αυτό λέγεται σχέδιο ευρύτερης ανάπλασης. Περιλαμβάνει απ' ό,τι ψάξαμε πολλά: εγκα-

στόχος είναι η κατάσταση να αλλάξει, να βελτιωθούν οι υποδομές, να αναβαθμιστεί η ζωή των κατοίκων. (...) Ο χώρος παρέμβασης είναι η έκταση που περικλείεται από την Αγίου Πολυκάρπου και Αγίας Άννης, μία έκταση επιφάνειας 300 στρεμμάτων, που βρίσκεται μέσα στα όρια του Δήμου Αθηναίων, σε απόσταση μικρότερη των δύο χιλιομέτρων από το κέντρο της Αθήνας, κάτω από την Ιερά Οδό, κοντά στις λεωφόρους Αθηνών και Κηφισού. Πρόκειται για μια προσπάθεια αποκατάστασης της περιοχής. Κύριος άξονας είναι η δημιουργία του γηπέδου του Παναθηναϊκού».

Το ποδόσφαιρο είναι μπίζνα, αυτό είναι γνωστό. Αυτό που καταλαβαίνουμε όμως από την περίπτωση του Βοτανικού είναι ότι η πάταξη της βίας στα γήπεδα δεν αφορά μόνο την καταστολή στις ατίθασες κερκίδες, ούτε τους αντίστοιχους νόμους που ψηφίστηκαν σχετικά πρόσφατα. Έχει και την άλλη πλευρά, την οποία πρόθυμα παρουσίασε με τα παραπάνω εισαγωγικά λόγια ο διευθύνων σύμβουλος της ΠΑΕ Παναθηναϊκός Βαγγέλης Σαμαράς σε δεξίωση που έγινε στην Αθηναΐδα στα μέσα του Δεκέμβρη του 2006. Εκεί σε αυτήν την δεξίωση, όπου το προεδρείο της ΠΑΕ παρουσίασε τις μακέτες του νέου γηπέδου στον Βοτανικό, ακούστηκαν αρκετά ώστε να βγουν χρήσιμα συμπεράσματα για τους τρόπους που τα αφεντικά του ποδοσφαίρου παρέα με το κράτος σκοπεύουν να εξυγιάνουν παραγωγικά τη μπάλα. Δήλωσε ο κος Σαμαράς τα εξής στη συνέχεια: *Το νέο γήπεδο του Παναθηναϊκού είναι 40.000 θέσεων και υπάρχει δυνατότητα επέκτασης στις 50.000, ενώ από την UEFA θα συγκαταλέγεται στα κορυφαία γήπεδα της Ευρώπης. Δόθηκε ιδιαίτερη προσοχή ώστε να τηρούνται όλοι οι κανόνες ασφαλείας. Θα υπάρχουν επιπλέον υπηρεσίες στο γήπεδο. Χώροι για φαγητό και ψυχαγωγία σε κάθε διάζωμα κερκίδων. Σε όλες τις εξέδρες θα υπάρχουν καταστήματα με προϊόντα του Παναθηναϊκού. Θα υπάρχει ξεχωριστός χώρος για δημιουργία μουσείου και αίθουσας τροπαίων της ομάδας. Ειδικοί χώροι θα δημιουργηθούν για sports café και μπαρ μέσα και έξω από το γήπεδο.* Φαγητό και ψυχαγωγία, café και μπαρ, κάμερες και ασφάλεια, ιδού το όραμα της εξευγενισμένης μπάλας: γήπεδα που μοιάζουν με εμπορικά κέντρα, άρα γήπεδα που απευθύνονται σε αντίστοιχο καταναλωτικό κοινό. Ενόσω οι χουλιγκάνοι βγάζουν τα μάτια τους εκτός των γηπέδων, υπάρχουν κι άλλα μυαλά εκτός των μπάτσων που δουλεύουν εναντίον τους. Και είναι λογικό: από τη στιγμή που ανοίγει η συζήτηση για τη βία στα γήπεδα είναι δυνατό να μην πάρει και μια υλική μορφή για το πώς πρέπει να είναι τα ίδια τα γήπεδα; Το κόλπο βέβαια με τον Βοτανικό ξεφεύγει από τις γηπεδικές εξελίξεις. Και γίνεται ένας κρίκος σε ένα κόλπο grosso με πολλούς παίκτες.

Μέχρις εδώ τι έχουμε; Έχουμε το πρότζεκτ «γήπεδο του ΠΑΟ» που έχει όλες τις προδιαγραφές εμπορικού κέντρου. Τι λείπει; Ο κατάλληλος χώρος και τα απαραίτητα κονδύλια. Τα αφεντικά του ΠΑΟ δεν φαίνεται να δυσκολεύτηκαν και πολύ ούτε στην εύρεση του χώρου ούτε και στα φράγκα. Το real estate έδειχνε εδώ και καιρό τον, Βοτανικό οπότε το γενναιόδωρο κράτος πρόσφερε την λύση: σύστησε ειδική εταιρεία διαχείρισης του έργου, μέσω του Δήμου Αθηναίων, ξεσκόνισε όπως-όπως τα νομικά του κιτάπια και οι μπουλντόζες έπιασαν δουλειά.

Ο Βοτανικός και ο Βωβός

«Η ΠΑΕ ΠΑΟ δεν επενδύει ούτε ένα ευρώ για το νέο γήπεδο του ΠΑΟ, το οποίο μάλιστα θα έχει το δικαίωμα να διαχειρίζεται για 49 χρόνια. Απλά θα καταβάλει ένα ποσοστό από τις εισπράξεις των εισιτηρίων για την αποπληρωμή της κατασκευής του γηπέδου, που ουσιαστικά αναλαμβάνεται από το Δήμο Αθηναίων. Ο όμιλος Διεθνής τράπεζα. Αν αναλάβει η ίδια την κατασκευή, όπως και προτείνει, τότε θα πρέπει να καταβάλει στο δήμο το 15% των εισπράξεων από τα εισιτήρια ως μίσθωση αλλά για 49 χρόνια. Επίσης η υπάρχουσα συμφωνία προβλέπει δημόσιο διαγωνισμό για την ανάθεση του έργου. Με βάση την πρόταση της ΠΑΕ το έργο θα ανατεθεί απευθείας σε κατασκευαστή - εργολάβο που μπορούμε να φανταστούμε ποιος θα είναι.

Το ζήτημα βέβαια εδώ είναι άλλο: τι θέλουν όλοι αυτοί οι μεγαλοκαρχαρίες και έχουν πέσει με τα μούτρα στο γήπεδο; Κάτι θα έχουν μυριστεί, δεν μπορεί. Την απάντηση την δίνει ο διευθύνων σύμβουλος της Lambert Smith Hampton, η οποία δραστηριοποιείται στον χώρο του real estate: *Η δυτική είσοδος της Αθήνας, η οποία σε μεγάλο βαθμό καλύπτεται από την περιοχή του Ελαιώνα και παραδοσιακά αποτελούσε χώρο εγκατάστασης βιομηχανικών δραστηριοτήτων, λόγω της οικονομικής και πληθυσμιακής ανάπτυξης της Αθήνας, των έργων υποδομής και της πολεοδομικής εξέλιξης, αποτελεί έναν χώρο ο οποίος θεωρείται ως ο πλέον ανερχόμενος και αποκτά ποιοτικά χαρακτηριστικά από πλευράς αναβαθμίσεων των όρων στέγασης τόσο για εμπορικές όσο και για επαγγελματικές δραστηριότητες... Σε αυτόν τον χώρο ήρθε να προστεθεί τώρα το σχέδιο για το γήπεδο του Παναθηναϊκού, το οποίο αν και δίνει ώθηση στην ως τώρα στάσιμη από πλευράς ανάπτυξης περιοχή, θα μπορούσε σε κοινό συνδυασμό και σχεδιασμό με τα υπόλοιπα έργα που προβλέπεται να γίνουν στην ευρύτερη περιοχή να δημιουργήσει ένα περιβάλλον του οποίου η λειτουργία στο μέλλον θα ήταν ακόμη πιο αρμονική από τη σχεδιαζόμενη.* Μάλιστα. Αυτό λέγεται σχέδιο ευρύτερης ανάπλασης. Περιλαμβάνει απ' ό,τι ψάξαμε πολλά: εγκατάσταση εταιρειών του τριτογενή τομέα, πράγμα που ήδη έχει αρχίσει να συμβαίνει, εμπορικές δραστηριότητες, έργα υποδομής που θα γίνουν με αφορμή το γήπεδο, όπως διανοίξεις δρόμων στην Αγίας Άννης, την Πολυκάρπου, κλπ, απαλλοτριώσεις και ασφαλτοστρώσεις. Το γήπεδο του ΠΑΟ είναι στην ουσία ο Δούρειος Ίππος για τη σταδιακή και ριζική μεταβολή του «βρώμικου» Βοτανικού και της ευρύτερης περιοχής προς όφελος περισσότερο «ευγενών» χρήσεων.

Ο Μπάμπης Βωβός που έχει σπείρει τα γυάλινα θηρία του στην Κηφισίας δεν είναι τυχαίο ότι κάνει την εμφάνισή του εδώ. Χρειάστηκε να περιμένει λιγάκι ωσότου τακτοποιηθούν μερικές νομικές εκκρεμότητες. Το καλοκαίρι ψηφίστηκε με πρόταση του ΥΠΕΧΩΔΕ τροπολογία που επιτρέπει τον διπλασιασμό σχεδόν των συντελεστών δόμησης στον Βοτανικό. Τώρα για εμάς τους ανίδεους αυτό έγινε ως εξής: γενικά, αν σε μια περιοχή υπάρχει χαμηλός συντελεστής δόμησης τότε όλοι όσοι κτίζουν οφείλουν να συμμορφωθούν σε αυτούς, να κτίζουν δηλαδή περιορισμένα τετραγωνικά ή στρέμματα ή να κτίζουν μέχρι κάποιο ύψος. Μία μόνο περίπτωση προβλέπεται για να μπορέσεις να κτίσεις πάνω από το επιτρεπόμενο όριο της περιοχής: λέγεται μεταφορά συντελεστή δόμησης. Μαγεία που είναι αυτοί οι εν ελλάδι οικοδομικοί κανονισμοί! Στην περίπτωσή μας αυτό μεταφράζεται ως εξής: αφού στην λεωφόρο Αλεξάνδρας (με υψηλό συντελεστή δόμησης) το γήπεδο θα γκρεμιστεί και θα γίνει χώρος πρασίνου, τότε ο δικαιούχος της έκτασης αυτής, δηλαδή ο δήμος παρότι η ΠΑΕ θεωρεί την λεωφόρο ιδιοκτησία της, δικαιούται να μεταφέρει τους υψηλούς συντελεστές δόμησης της λεωφόρου Αλεξάνδρας εκεί που θέλει να κτίσει το νέο γήπεδο. Δηλαδή να πάει να τους φυτέψει στον Βοτανικό (που έχει χαμηλούς συντελεστές δόμησης) με τη μορφή ενός εμπορικού κέντρου ή ενός γηπέδου. Κι εδώ σκάει μύτη ο Βωβός. Αφού αγόρασε ακίνητο με 50 εκατομμύρια ευρώ στον φτωχικό -ακόμη- Βοτανικό, μέρος του ακινήτου το έκανε δωρεά

στον Δήμο Αθηναίων, προκειμένου να γίνει το γήπεδο, όπως και ένα δημοτικό πολυλειτουργικό κατάστημα. Σε αντάλλαγμα αυτής της δωρεάς, η εταιρεία του Βωβού έχει τη δυνατότητα (με τους διπλάσιους πλέον συντελεστές δόμησης) να κτίσει σε έκταση 45 στρεμμάτων εμπορικό κέντρο 70.000 τετραγωνικών μέτρων (25% μεγαλύτερο από το The Mall του Αμαρουσίου) δίπλα στο γήπεδο. Από κοντά στο φαγοπότι των επενδυτών γύρω από το «φιλέτο» Βοτανικός και η Εθνική Τράπεζα, ιδιοκτήτρια της υπόλοιπης έκτασης των 178 στρεμμάτων του γηπέδου, που έβαλε κι αυτή στα ταμεία της μπόλικα ευρουδάκια. Τρελός χορός πράγματι έχει στηθεί γύρω από τον Βοτανικό. Και τώρα που πλάκωσαν οι ιπποπόταμοι την πληρώνουν τα βατράχια.

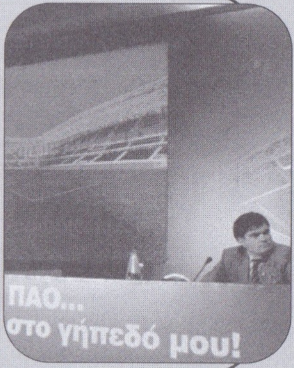
Τσιγγάνοι κι άλλοι φτωχοδιάβολοι

Νωρίς το πρωί ήρθαν κάτι τύποι με μαύρα κοστούμια και μου είπαν να βάλω να ψήσω και να μοιράσω σε όλους σουβλάκια. Μετά μπήκαν στον καταυλισμό των Τσιγγάνων και μοίρασαν λεφτά. Οι άνθρωποι του Δήμου κάθονταν λίγο πιο πέρα στη σκιά του δέντρου και παρακολουθούσαν. Μετά βγήκαν και είπαν ότι είναι όλοι ευχαριστημένοι. Βέβαια το Σάββατο δόθηκε μάχη για να φύγουν. Πήραν τα λεφτά αλλά δεν έφευγαν, Μπήκαν μέσα τρεις μπουλντόζες και το 'καναν όλο γήπεδο. Πάνω από 200 οικογένειες ζούσαν τα τελευταία χρόνια εδώ».

Το νέο γήπεδο του ΠΑΟ σχεδιάστηκε ακριβώς πάνω στον καταυλισμό των Τσιγγάνων στην οδό Πολυκάρπου. Στις αρχές του περασμένου Ιουνίου, οι τύποι με τα μαύρα που περιγράφει παραπάνω ο καντινιέρης της Πολυκάρπου, δεν ήταν άλλοι από τους μπράβους - σεκιουριτάδες του Βωβού. Με τη φιλική υποστήριξη του Δήμου, οι μπράβοι μοίρασαν από 1.000 ευρώ περίπου σε οικογένειες Τσιγγάνων χτυπώντας τους την πλάτη με ένα «φιλικότατο» ξεκουμπιστείτε, υπονοώντας ότι αν δεν το κάνουν θα μοιράσουν σφαλιάρες. Και πράγματι το πέτυχαν. Όντας τσιγγάνος, ζώντας σε μια χωματερή, έχοντας προβλήματα κάθε τόσο με τους μπάτσους, το τελευταίο που θες είναι να ανοίξεις ιστορίες με το σκυλολόι των σεκιουριτάδων που δουλεύουν για ένα μεγαλοαφεντικό επιπέδου Βωβός. Και στην τελική, όπως είπε μια 20χρονη Τσιγγάνα: *«Είναι σαν να σου λένε να βγεις από τον τενεκέ των σκουπιδιών. Οπουδήποτε αλλού θα είναι καλύτερα».* Με συνοπτικές λοιπόν διαδικασίες οι Τσιγγάνοι της Πολυκάρπου έφυγαν, για να καταφύγουν λίγο παρακεί, στην Ορφέως, όπου και εκεί αβέβαιη παραμένει η τύχη τους. Με συνοπτικές διαδικασίες οι μπράβοι του Βωβού εγκαταστάθηκαν για τις επόμενες μέρες στο εργοτάξιο για να μην περάσει κανενός καμιά περίεργη σκέψη επανακατάληψης. Κι έτσι ο τόπος γύρω από το γήπεδο «καθάρισε» από τα ενοχλητικά «σκουπίδια». Τα δημοκρατικά προσχήματα φρόντισε να κρατήσει το Ελληνικό Παρατηρητήριο του Ελσίνκι που διαμαρτυρήθηκε εντόνως επειδή το κράτος δεν φρόντισε να βρει χώρο μετεγκατάστασης για τους Ρομά ως όφειλε βάσει της ευρωπαϊκής νομοθεσίας.

Οι ντόπιοι, έλληνες κάτοικοι και επαγγελματίες, έχουν αναλάβει να ολοκληρώσουν το έργο του Βωβού και να τους διώξουν κι από τον άλλο καταυλισμό στην οδό Ορφέως. *«Εδώ είναι σκουπιδότοπος και μαζεύεται κάθε καρυδιάς καρύδι. Το βράδυ καίνε καλώδια για να βγάλουν τον χαλκό και απελευθερώνονται τοξικά στην ατμόσφαιρα. Τα τελευταία δέκα χρόνια είναι αδύνατη η συμβίωσή μας με τους Τσιγ-*

Ο Βαρδινογιάννης στη δεξίωση για την παρουσίαση των μακετών του νέου γηπέδου με κεντρικό σλόγκαν το «ΠΑΟ στο γήπεδό μου». Ο Βαρδινογιάννης μπροστά στην απίθανη περίπτωση να «κλωτσήσει» το πρότζεκτ του γηπέδου στον Βοτανικό δήλωσε κάποιους μήνες αργότερα σε συνέντευξη τύπου στις 11/11ου: *Μόνο για τη μελέτη έχουμε δαπανήσει 5 εκατ. ευρώ. Είναι να χρηματοδοτηθεί ένα έργο από έναν ιδιώτη ή μια τράπεζα στην περιοχή του Βοτανικού. Πήραμε το ρίσκο και στο κάτω-κάτω αν δεν γίνει, θα χάσουμε 5 εκατ. ευρώ, δεν συμβαίνει και τίποτα. Κάτι εκατομμύρια ευρώ χασούρα…δεν τρέχει μία. Γιατί εδώ … τα πεντοχίλιαρα είναι πετσετάκια.*

Μία από τις μακέτες του νέου γηπέδου. Κυριλέ…

Τσιγγάνοι που ήρθαν από την Αλβανία πριν από πέντε περίπου χρόνια και εγκαταστάθηκαν σε καταυλισμό στην Πολυκάρπου. Μία από τις δουλειές που καταπιάνονταν ήταν η καύση των καλωδίων για να πάρουν έπειτα τον χαλκό. Υπάρχουν λέει κάτι παλιατζίδικα στον Ταύρο που τον αγοράζουν.
Η κρυφή οικονομία των σκουπιδότοπων…

Οι μπουλντόζες στην Πολυκάρπου πιάνουν δουλειά στον πρώην πλέον καταυλισμό των τσιγγάνων. Ας είναι καλά οι μπράβοι του Βωβού, που άνοι-

με τα μαύρα που περιγράφει παραπάνω ο καντινιέρης της Πολυκάρπου, δεν ήταν άλλοι από τους μπράβους - σεκιουριτάδες του Βωβού. Με τη φιλική υποστήριξη του Δήμου, οι μπράβοι μοίρασαν από 1.000 ευρώ περίπου σε οικογένειες Τσιγγάνων χτυπώντας τους την πλάτη με ένα «φιλικότατο» ξεκουμπιστείτε, υπονοώντας ότι αν δεν το κάνουν θα μοιράσουν σφαλιάρες. Και πράγματι το πέτυχαν. Όντας τσιγγάνος, ζώντας σε μια χωματερή, έχοντας προβλήματα κάθε τόσο με τους μπάτσους, το τελευταίο που θες είναι να ανοίξεις ιστορίες με το σκυλολόι των σεκιουριτάδων που δουλεύουν για ένα μεγαλοαφεντικό επιπέδου Βωβός. Και στην τελική, όπως είπε μια 20χρονη Τσιγγάνα: *«Είναι σαν να σου λένε να βγεις από τον τενεκέ των σκουπιδιών. Οπουδήποτε αλλού θα είναι καλύτερα»*. Με συνοπτικές λοιπόν διαδικασίες οι Τσιγγάνοι της Πολυκάρπου έφυγαν, για να καταφύγουν λίγο παρακεί, στην Ορφέως, όπου και εκεί αβέβαιη παραμένει η τύχη τους. Με συνοπτικές διαδικασίες οι μπράβοι του Βωβού εγκαταστάθηκαν για τις επόμενες μέρες στο εργοτάξιο για να μην περάσει κανενός καμιά περίεργη σκέψη επανακατάληψης. Κι έτσι ο τόπος γύρω από το γήπεδο «καθάρισε» από τα ενοχλητικά «σκουπίδια». Τα δημοκρατικά προσχήματα φρόντισε να κρατήσει το Ελληνικό Παρατηρητήριο του Ελσίνκι που διαμαρτυρήθηκε εντόνως επειδή το κράτος δεν φρόντισε να βρει χώρο μετεγκατάστασης για τους Ρομά ως όφειλε βάσει της ευρωπαϊκής νομοθεσίας.

Οι ντόπιοι, έλληνες κάτοικοι και επαγγελματίες, έχουν αναλάβει να ολοκληρώσουν το έργο του Βωβού και να τους διώξουν κι από τον άλλο καταυλισμό στην οδό Ορφέως. *«Εδώ είναι σκουπιδότοπος και μαζεύεται κάθε καρυδιάς καρύδι. Το βράδυ καίνε καλώδια για να βγάλουν τον χαλκό και απελευθερώνονται τοξικά στην ατμόσφαιρα. Τα τελευταία δέκα χρόνια είναι αδύνατη η συμβίωσή μας με τους Τσιγγάνους που ήρθαν από την Αλβανία»* είπε ο ευαίσθητος για το περιβάλλον ιδιοκτήτης εργοστασίου με ανοξείδοτα, που μαζί με άλλους εκατοντάδες κατοίκους του Ταύρου συγκεντρώθηκαν και έκλεισαν για δυο ώρες την Πέτρου Ράλλη στα μέσα του περασμένου Ιούνη.

Στον Βοτανικό μένουν και πολλοί μετανάστες. Πακιστανοί οι περισσότεροι, που μαρτυρίες κατοίκων λένε ότι τους φέρνουν λαθραία οι οδηγοί των φορτηγών των πρακτορείων στην Ορφέως και τους παρατάνε βράδυ στην ερημική αυτές τις ώρες περιοχή. Δεν ξέρουμε τι σχέδια υπάρχουν γι' αυτούς ενόψει ανάπλασης. Μόνο που μας έρχονται στο νου οι βρώμικες ιστορίες στου Ρέντη...

The Eye of the beholder

Τα πρακτορεία του Βοτανικού μπορούν να σου δώσουν την εντύπωση μαγεμένου μέρους - αλλά ανάποδα:
Εδώ ο φετιχισμός του εμπορεύματος παύει να υπάρχει.
Εδώ, τα πιο cool, τα πιο επιθυμητά, τα πιο ζηλευτά εμπορεύματα ξεγυμνώνονται από τα διαφημιστικά τους νοήματα και γίνονται (ξανά) αντικείμενο εργασίας.
Εδώ οι πιο αεροδυναμικές μοτοσυκλέτες φορτώνονται παρέα με τις πιο κοινότοπες παλέτες με μακαρόνια· παλέτες και μοτοσυκλέτες ισοδυναμούν με ώρες ιδρωμένου κουβαλήματος πακιστανών χαμάληδων και ώρες πηξίματος στη δαιμονισμένη κίνηση της Ορφέως.
Τα πρακτορεία είναι απομαγεμένο μέρος.

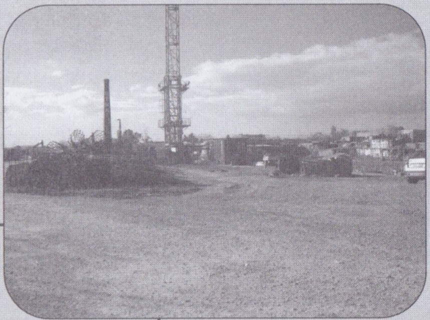

Τσιγγάνοι που ήρθαν από την Αλβανία πριν από πέντε περίπου χρόνια και εγκαταστάθηκαν σε καταυλισμό στην Πολυκάρπου. Μία από τις δουλειές που καταπιάνονταν ήταν η καύση των καλωδίων για να πάρουν έπειτα τον χαλκό. Υπάρχουν λέει κάτι παλιατζίδικα στον Ταύρο που τον αγοράζουν.
Η κρυφή οικονομία των σκουπιδότοπων...

Οι μπουλντόζες στην Πολυκάρπου πιάνουν δουλειά στον πρώην πλέον καταυλισμό των τσιγγάνων. Ας είναι καλά οι μπράβοι του Βωβού, που άνοιξαν τον δρόμο...

Το εργοτάξιο του Mall - Βωβός στην Πολυκάρπου. Και λίγο παρακάτω μερικά συνθήματα, παρέα με αυτά της Θύρας 13.

Κανιβαλίζοντας τους γείτονες

Όταν διαλύθηκε η Σοσιαλιστική Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γιουγκοσλαβίας το 1991, από τις έξι δημοκρατίες που την αποτελούσαν η μόνη που αποχώρησε χωρίς πόλεμο, δηλαδή χωρίς να συγκρουστεί στρατιωτικά με τους σέρβους φασίστες του Μιλόσεβιτς, ήταν η Μακεδονία. Στη Σλοβενία η αναμέτρηση κράτησε λίγες μέρες κι αφορούσε βασικά τη μοιρασιά των περιουσιακών στοιχείων και του στρατιωτικού εξοπλισμού της ομοσπονδίας. Ακολούθησε ένας πόλεμος έξι μηνών στην Κροατία, το λουτρό αίματος με τις σφαγές των μουσουλμάνων στην Βοσνία από το 1992 ως το 1995, και ο πόλεμος στο Κόσοβο το 1998, που ανεστάλη το 1999 με τις νατοϊκές αεροπορικές επιδρομές και την επιβολή καθεστώτος προτεκτοράτου.

Η ανεξαρτητοποίηση της Δημοκρατίας της Μακεδονίας, στις 8 Σεπτέμβρη 1991 (η τρίτη στη σειρά μετά τη σλοβένικη και την κροατική) ήταν η μόνη που έγινε ευνοϊκά αποδεκτή από το Βελιγράδι, και ο χωρισμός πραγματώθηκε με διαδικασίες "βελούδινου διαζυγίου". Ως και τα σύνορα -που μέχρι τότε ήταν απλά διοικητικά όρια εντός της ομοσπονδίας- χαράχτηκαν προς όφελος της Μακεδονίας, με το Βελιγράδι να παραχωρεί "γενναιόδωρα" εδάφη του Κοσόβου. Γι' αυτό εξάλλου μέχρι σήμερα η Πρίστινα δεν αναγνωρίζει τα σύνορα αυτά, προσθέτοντας έναν ακόμη αστάθμητο παράγοντα κρίσης στο βαλκανικό πεδίο των ανταγωνισμών.

Η συναίνεση της Σερβίας στην αναίμακτη αποχώρηση της Μακεδονίας φαντάζει παράξενη, όταν κανείς γνωρίζει την αγριότητα του σέρβικου μεγαλοϊδεατισμού και τη βαρβαρότητα που εξαπέλυσε. Ήταν όμως μια τακτική εδραιωμένη με ψύχραιμο υπολογισμό. Η Μακεδονία ήταν κι εξακολουθεί να είναι το ισχυρό διακύβευμα ανάμεσα στους καρχαρίες των Βαλκανίων, το βουλγαρικό κράτος -έστω και σε προσωρινή παρακμή- και βασικά το ελληνικό κράτος, που η λήξη του ψυχρού πολέμου το ανέδειξε σε τοπική ηγεμονική δύναμη. Ξεκινώντας την εφαρμογή του σχεδίου "Μεγάλη Σερβία", το τελευταίο που ήθελε το καθεστώς Μιλόσεβιτς σ' εκείνη την αρχική φάση ήταν ν' αποτελέσουν οι κινήσεις του το προσκλητήριο στα γύρω κράτη για συμμετοχή στο μεγάλο σφαγείο. Μια στρατιωτική επέμβαση στην Μακεδονία θα σήμαινε εγγυημένα την άμεση μετατροπή ενός "τοπικού" πολέμου (όπως παρίστανε η *διεθνής κοινότητα των πολιτισμένων* ότι τον βλέπει, αφήνοντας τους σέρβους τσέτνικς να κάνουν τη βρωμοδουλειά για λογαριασμό όλων) σε διεθνή πόλεμο, αφού μια φανερή στρατιωτική εμπλοκή του ελληνικού κράτους ή (λιγότερο πιθανό) του βουλγαρικού, θα υποχρέωνε σε άμεση επέμβαση και κάθε άλλο επίδοξο πλιατσικολόγο (από το αυστριακό, το γερμανικό και το ρουμανικό κράτος, μέχρι το αμερικάνικο και το ρώσικο), αποσταθεροποιώντας με συντριπτικό τρόπο την κεντρική Ευρώπη.

Εξάλλου, η ομαλή απόσχιση της Δημοκρατίας της Μακεδονίας και η επιβίωσή της θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί σε δεύτερο χρόνο από το Βελιγράδι ως ισχυρό διαπραγματευτικό χαρτί στην αναζήτηση συμ-

κοινή σε όλα τα κράτη που είχαν βλέψεις στην περιοχή, ότι η διάλυση της Μακεδονίας είναι αναπόφευκτη και η πραγματοποίησή της ζήτημα χρόνου, η οριστική διευθέτηση και το μοίρασμα του μακεδονικού χώρου έγινε ένα ζήτημα αναμονής της κατάλληλης ευκαιρίας. Για τους έλληνες η πρώτη ευκαιρία δόθηκε την εποχή των συλλαλητηρίων, στις αρχές της δεκαετίας του '90, όταν η ζυγαριά του διλήμματος "banks ή τανκς" έγειρε αποφασιστικά στη δεύτερη επιλογή. Ήταν η πρώτη ευκαιρία, όχι όμως η τελευταία.

Ελλάδα - Μακεδονία - Κόσοβο: ο βαλκανικός διάδρομος προς το χάος. Με έντονη γραμμή πάνω στο χάρτη είναι σημειωμένη η περιοχή στη Μακεδονία όπου πλειοψηφούν οι αλβανοί και η de facto αποσχισμένη περιοχή της Μιτρόβιτσα στο Κόσοβο.

Όπως συμβαίνει και με μια σειρά άλλων κρατών που τελούν υπό αναίρεση και η ύπαρξή τους συνδέεται στενά με τους διεθνείς συσχετισμούς δύναμης (όπως η Ταϊβάν ή η Τουρκική Δημοκρατία της Βόρειας Κύπρου), η Δημοκρατία της Μακεδονίας αντιμετωπίζεται σαν *ιστορικό ατύχημα και τεχνητό κατασκεύασμα*. Τόσο εξωτερικά, από τη μεριά του ελληνικού και του βουλγαρικού κράτους, όσο κι εσωτερικά, από τη μεριά του αλβανικού/μουσουλμανικού πληθυσμού που αποποιείται τη μακεδονική ταυτότητα και δεν αποδέχεται τον υποβιβασμό του σε πληθυσμό "δεύτερης κατηγορίας", η διαμελιστική προπαγάνδα στηρίζεται στο επιχείρημα ότι η *ανεξάρτητη ύπαρξη του μακεδονικού έθνους-κράτους είναι ένα λάθος, κατά συνέπεια η μόνη εκκρεμότητα είναι η διόρθωσή του.* Δηλαδή η υποταγή του, είτε στην πλήρη μορφή της με την κατοχή και διάλυσή του είτε έμμεσα με την μετατροπή του σε εξαρτώμενο κράτος-πελάτη.

βικου μεγαλοϊδεατισμού και τη βαρβαρότητα που εξαπέλυσε. Ήταν όμως μια τακτική εδραιωμένη με ψύχραιμο υπολογισμό. Η Μακεδονία ήταν κι εξακολουθεί να είναι το ισχυρό διακύβευμα ανάμεσα στους καρχαρίες των Βαλκανίων, το βουλγαρικό κράτος -έστω και σε προσωρινή παρακμή- και βασικά το ελληνικό κράτος, που η λήξη του ψυχρού πολέμου το ανέδειξε σε τοπική ηγεμονική δύναμη. Ξεκινώντας την εφαρμογή του σχεδίου "Μεγάλη Σερβία", το τελευταίο που ήθελε το καθεστώς Μιλόσεβιτς σ' εκείνη την αρχική φάση ήταν ν' αποτελέσουν οι κινήσεις του το προσκλητήριο στα γύρω κράτη για συμμετοχή στο μεγάλο σφαγείο. Μια στρατιωτική επέμβαση στην Μακεδονία θα σήμαινε εγγυημένα την άμεση μετατροπή ενός "τοπικού" πολέμου (όπως παρίστανε η *διεθνής κοινότητα των πολιτισμένων* ότι τον βλέπει, αφήνοντας τους σέρβους τσέτνικς να κάνουν τη βρωμοδουλειά για λογαριασμό όλων) σε διεθνή πόλεμο, αφού μια φανερή στρατιωτική εμπλοκή του ελληνικού κράτους ή (λιγότερο πιθανό) του βουλγαρικού, θα υποχρέωνε σε άμεση επέμβαση και κάθε άλλο επίδοξο πλιατσικολόγο (από το αυστριακό, το γερμανικό και το ρουμανικό κράτος, μέχρι το αμερικάνικο και το ρώσικο), αποσταθεροποιώντας με συντριπτικό τρόπο την κεντρική Ευρώπη.

Εξάλλου, η ομαλή απόσχιση της Δημοκρατίας της Μακεδονίας και η επιβίωσή της θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί σε δεύτερο χρόνο από το Βελιγράδι ως ισχυρό διαπραγματευτικό χαρτί στην αναζήτηση συμμαχιών. Όπως και έγινε. Όταν το σφαγείο στη Βοσνία ήταν στην κορύφωσή του και η Σερβία επιδίωκε μέσω συμμαχιών να εξασφαλίσει τη συνέχιση του κανιβαλισμού πάνω στο πτώμα της Γιουγκοσλαβίας και την εξασφάλιση των εδαφικών κερδών της, ο διαμελισμός της Μακεδονίας ήταν ο όρος και ο στόχος που πάνω τους χτίστηκε η διαβόητη *ελληνοσερβική φιλία*, δηλαδή η επιθετική συμμαχία Αθήνας - Βελιγραδίου. Το ελληνικό κράτος παρείχε ανυπολόγιστη βοήθεια στο σερβικό καθεστώς (οικονομική, στρατιωτική, πολιτική, διπλωματική), συμμετείχε απευθείας στις εκκαθαρίσεις και τις σφαγές στη Βοσνία στέλνοντας στρατιωτικά αποσπάσματα ελλήνων φασιστών, και προσδοκούσε να αμειφθεί με εδάφη της Δημοκρατίας της Μακεδονίας. Το ξέρουμε πέρα από κάθε αμφιβολία ότι από τις απαρχές των πολέμων στη Γιουγκοσλαβία και μέχρι την πτώση του Μιλόσεβιτς η στρατιωτική "επίλυση" του μακεδονικού ζητήματος, δηλαδή ο διαμελισμός της νεοσύστατης δημοκρατίας, ήταν στην κορυφή της ελληνικής ατζέντας.

Ο λόγος για τον οποίο η ανακήρυξη της Μακεδονίας σε αυτοτελές κράτος συνέβη τόσο ομαλά, και για τον οποίο η Μακεδονία γλίτωσε τον πόλεμο ως το 2001 και επιβιώνει μέχρι σήμερα, είναι ακριβώς επειδή εξαρχής θεωρήθηκε απ' όλους ξοφλημένη. Με δεδομένη την εκτίμηση, που τελούν υπό αναίρεση και η ύπαρξή τους συνδέεται στενά με τους διεθνείς συσχετισμούς δύναμης (όπως η Ταϊβάν ή η Τουρκική Δημοκρατία της Βόρειας Κύπρου), η Δημοκρατία της Μακεδονίας αντιμετωπίζεται σαν *ιστορικό ατύχημα και τεχνητό κατασκεύασμα*. Τόσο εξωτερικά, από τη μεριά του ελληνικού και του βουλγαρικού κράτους, όσο κι εσωτερικά, από τη μεριά του αλβανικού/μουσουλμανικού πληθυσμού που αποποιείται τη μακεδονική ταυτότητα και δεν αποδέχεται τον υποβιβασμό του σε πληθυσμό "δεύτερης κατηγορίας", η διαμελιστική προπαγάνδα στηρίζεται στο επιχείρημα ότι *η ανεξάρτητη ύπαρξη του μακεδονικού έθνους-κράτους είναι ένα λάθος, κατά συνέπεια η μόνη εκκρεμότητα είναι η διόρθωσή του*. Δηλαδή η υποταγή του, είτε στην πλήρη μορφή της με την κατοχή και διάλυσή του είτε έμμεσα με την μετατροπή του σε εξαρτώμενο κράτος-πελάτη.

Ελλάδα - Μακεδονία - Κόσοβο: ο βαλκανικός διάδρομος προς το χάος. Με έντονη γραμμή πάνω στο χάρτη είναι σημειωμένη η περιοχή στη Μακεδονία όπου πλειοψηφούν οι αλβανοί και η de facto αποσχισμένη περιοχή της Μιτρόβιτσα στο Κόσοβο.

Η άρχουσα τάξη της Μακεδονίας αναμφισβήτητα γνώριζε, από την πρώτη στιγμή που αποσπάστηκε από το γιουγκοσλαβικό οικοδόμημα, ότι η ιστορία είχε ήδη έτοιμους τους θανάσιμους αντιπάλους του νεοσύστατου κράτους κι ότι ευθύς εξαρχής θα αμφισβητούνταν όχι μόνο η τυπική του ύπαρξη, δηλαδή τα σύνορα κι η επικράτειά του, αλλά η ίδια του η υπόσταση ως διακριτής κοινωνικής, οικονομικής, πολιτικής και ιστορικής οντότητας. Ειπωμένο αλλιώς, η ιστορία των βαλκανικών συγκρούσεων καταδεικνύει, και η σημερινή πραγματικότητα αποδεικνύει, ότι τα σχέδια που εξυφαίνονται σε βάρος της Δημοκρατίας της Μακεδονίας έχουν στόχο, σε τελική ανάλυση, *τον πλήρη εξανδραποδισμό της μακεδονικής κοινωνίας*.

Έτσι, μπορούμε να καταλάβουμε γιατί στην περίπτωση της Μακεδονίας ο εθνικισμός δεν αντιπροσωπεύει μια αφηρημένη διαδικασία κατασκευής έθνους-κράτους, αλλά ανταποκρίνεται με έναν ειδικό τρόπο στις απειλές που έχει ν' αντιμετωπίσει η μακεδονίτικη ελίτ. Πουθενά στον κόσμο εξάλλου η επιβολή της ιδεολογίας της μίας και κυρίαρχης εθνικής ταυτότητας δεν έγινε αφηρημένα προς όφελος κάποιου γενικού σχεδίου καπιταλιστικής συγκρότησης. Για το μακεδονικό κράτος, ο εθνικισμός είναι ταυτόχρονα η *μέθοδος επιβολής* πάνω στον μουσουλμανικό πληθυσμό που δεν ταυτίζει απαραίτητα τα συμφέροντά του με τις φιλοδοξίες της μακεδονικής αστικής τάξης, και κυρίως η γραμμή άμυνας απέναντι στους ιμπεριαλισμούς που το έχουν περικυκλωμένο και μεθοδεύουν την διάλυσή του.

Ο κοινωνικός πόλεμος στο εσωτερικό...

Η Δημοκρατία της Μακεδονίας είναι ένα μικροσκοπικό περίκλειστο κράτος, με πληθυσμό μόλις ελάχιστα μεγαλύτερο των 2 εκατομμυρίων. Σύμφωνα με την τελευταία επίσημη απογραφή που έγινε το 2002, το 64% του πληθυσμού, 1.297.000, είναι χριστιανοί μακεδόνες, το 25%, 510.000, είναι μουσουλμάνοι αλβανοί και το υπόλοιπο 11% είναι τούρκοι (77.000), ρομ (54.000), σέρβοι (36.000), βόσνιοι (17.000) και βλάχοι (10.000). Στην ασταθή βαλκανική γεωμετρία με τους εθνικισμούς να δίνουν τον τόνο, και ιδίως στον γιουγκοσλαβικό χώρο όπου οι εκκαθαρίσεις πληθυσμών και τα σφαγεία ήταν μέχρι πρόσφατα η τρομακτική ρουτίνα της αναδιάρθρωσης, δεν χρειάζεται πολύ σκέψη πάνω στο τι σημαίνουν τέτοια ποσοστά και στο πώς γίνονται αντικείμενο μεθοδικής εκμετάλλευσης από τις κυρίαρχες ελίτ, προκειμένου αυτές να επιβάλουν τα συμφέροντά τους. Ας αναφέρουμε μόνο ότι απ' όλες τις πρώην γιουγκοσλαβικές δημοκρατίες, η μόνη άλλη πλην της Μακεδονίας που εμφάνιζε τέτοια "εμπρηστικά" - στα μάτια των εθνομηχανολόγων - ποσοστά ήταν η Βοσνία, και ξέρουμε τη φρίκη που εξαπολύθηκε για να "τακτοποιηθεί το ζήτημα".

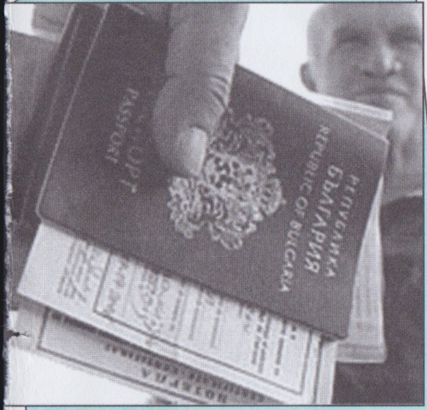
Πάντως οι σημαίες και οι ιστορικές μεγαλοπρέπειες είναι το τελευταίο που απασχολεί τους πληβείους της Μακεδονίας και η κρίση στο εσωτερικό δεν είναι "εθνολογικής" υφής, παρόλο που οι ντόπιοι ηγεμόνες κάνουν φιλότιμες προσπάθειες να την εκτρέψουν σε τέτοια. Σ' όποιο θεό και να πιστεύει, αν πιστεύει, το προλεταριάτο της Μακεδονίας είναι αντιμέτωπο με το φάσμα της συστηματικής κι άγριας λεηλασίας και των άθλιων συνθηκών επιβίωσης. Δεκάξι χρόνια μετά την ανεξαρτησία το ΑΕΠ εξακολουθεί να είναι 15% χαμηλότερο από το αντίστοιχο επί Γιουγκοσλαβίας. Το κατά κεφαλήν εισόδημα είναι το χαμηλότερο σ' όλη την Ευρώπη. Η ανεργία είναι πάνω από το 35%. Η παραοικονομία κυμαίνεται στο 20% του επίσημου ΑΕΠ. Οι συνθήκες αυτές είναι το αναπόφευκτο αποτέλεσμα της αποικιοποίησης της μακεδονικής οικονομίας από ελληνικές, γερμανικές, ιταλικές και σλοβακικές εταιρείες. Η μερίδα του λέοντος σ' αυτό το κολοσσιαίων διαστάσεων πλιάτσικο ανήκει φυσικά στους έλληνες, που συνεχίζουν απτόητοι την πολιτική του "banks ή τανκς". Το 57% των ξένων επενδύσεων στη Μακεδονία είναι ελληνικών συμφερόντων, με τους υπόλοιπους ν' ακολουθούν σε μεγάλη απόσταση. Μερικές από τις μεγαλύτερες μακεδονικές εταιρείες (και μάλιστα σε στρατηγικούς τομείς, όπως ο τραπεζικός, η ενέργεια και οι τηλεπικοινωνίες) έχουν

...η εθνική μετάλλαξή του...

Όταν ανακηρύχτηκε η ανεξαρτησία της Μακεδονίας το 1991, οι οργανώσεις των αλβανών, που ζουν κυρίως στην βορειοδυτική περιοχή κοντά στα σύνορα με το Κόσοβο, οργάνωσαν κινητοποιήσεις με το αίτημα να αναγνωριστούν στο σύνταγμα του νεοσύστατου κράτους ως *συστατικό έθνος* ισότιμο με το μακεδονικό. Εννοείται ότι το αίτημα αυτό ερχόταν σε ευθεία αντίθεση με την στρατηγική της μακεδονικής ελίτ για ένα συμπαγές εθνικό κράτος ως ανάχωμα στις δηλωμένες και ξεκάθαρες επεκτατικές φιλοδοξίες του ελληνικού κράτους και τις ενδεχόμενες αντίστοιχες του βουλγαρικού, και απορρίφθηκε με κάθετο τρόπο. Τον επόμενο χρόνο οργανώθηκε ανεπίσημο δημοψήφισμα, στο οποίο η συμμετοχή έφτασε το 90%, και σύμφωνα με τα αποτελέσματα τα 2/3 ψήφισαν υπέρ της αυτονομίας των περιοχών με αλβανική πλειοψηφία. Με βάση αυτό το αποτέλεσμα, όλα τα αλβανικά κόμματα ζήτησαν από τον ΟΗΕ, τον ΟΑΣΕ και το Συμβούλιο της Ευρώπης να αναστείλουν την αναγνώριση του νεοσύστατου κράτους μέχρι να γίνει αποδεκτό το αίτημα της αυτονομίας. Η απάντηση της κυβέρνησης ήταν να κηρύξει παράνομο το δημοψήφισμα, ενώ σύμφωνα με την επίσημη ανακοίνωση "κάθε μονομερής ενέργεια των μειονοτήτων που δεν λαμβάνει υπόψη τη γνώμη της πλειοψηφίας *οδηγεί στη βία*". Εκείνο το δημοψήφισμα, που μέχρι σήμερα στοιχειώνει σαν εφιάλτης την ηγεσία του μακεδονικού κράτους, έδωσε το έναυσμα για την εφαρμογή πολιτικών περιορισμού της αλβανικής κοινότητας με απολύσεις από τις δημόσιες υπηρεσίες, διώξεις σε περιπτώσεις χρήσης αλβανικών συμβόλων, κλείσιμο του αλβανικού πανεπιστημίου στο Τέτοβο (τα εγκαίνια του μη αναγνωρισμένου πανεπιστήμιου το 1995 σημαδεύτηκαν από άγριες συγκρούσεις με την αστυνομία, που επιχείρησε να το κλείσει δια της βίας, με αποτέλεσμα έναν νεκρό αλβανό)... Παρόλ' αυτά, οι αυτονομιστικές τάσεις της αλβανικής κοινότητας δεν εντάθηκαν, αντίθετα επικράτησαν πιο μετριοπαθή αιτήματα: ισότιμη χρήση της αλβανικής γλώσσας στη διοίκηση, αναλογική εκπροσώπηση στις υπηρεσίες, την αστυνομία και τον στρατό, αναγνώριση του αλβανικού πανεπιστημίου και δικαίωμα ανάρτησης αλβανικών εθνικών συμβόλων στους δήμους με αλβανική πλειοψηφία. Πάντως η αντι-αλβανική πολιτική δεν έφτασε σε διαστάσεις συστηματικών διώξεων, κι αυτό γιατί η συνύπαρξη των δύο κοινοτήτων ήταν υποχρεωτική προκειμένου να λειτουργήσει το πολιτικό σύστημα. Ήδη από τις αρχές της δεκαετίας του '90 κι ως σήμερα, κυβερνητική πλειοψηφία προκύπτει μόνο με την σύμπραξη ενός μεγάλου "μακεδονικού" κόμματος κι ενός μικρότερου "αλβανικού". Αυτή η τεταμένη συνύπαρξη συνεχίστηκε μέχρι ν' αρχίσει η κατακρεούργηση του Κοσόβου από τον Μιλόσεβιτς και το ΝΑΤΟ το 1999

μόνες κάνουν φιλότιμες προσπάθειες να την εκτρέψουν σε τέτοια. Σ' όποιο θεό και να πιστεύει, αν πιστεύει, το προλεταριάτο της Μακεδονίας είναι αντιμέτωπο με το φάσμα της συστηματικής κι άγριας λεηλασίας και των άθλιων συνθηκών επιβίωσης. Δεκάξι χρόνια μετά την ανεξαρτησία το ΑΕΠ εξακολουθεί να είναι 15% χαμηλότερο από το αντίστοιχο επί Γιουγκοσλαβίας. Το κατά κεφαλήν εισόδημα είναι το χαμηλότερο σ' όλη την Ευρώπη. Η ανεργία είναι πάνω από το 35%. Η παραοικονομία κυμαίνεται στο 20% του επίσημου ΑΕΠ. Οι συνθήκες αυτές είναι το αναπόφευκτο αποτέλεσμα της αποικιοποίησης της μακεδονικής οικονομίας από ελληνικές, γερμανικές, ιταλικές και σλοβακικές εταιρείες. Η μερίδα του λέοντος σ' αυτό το κολοσσιαίων διαστάσεων πλιάτσικο ανήκει φυσικά στους έλληνες, που συνεχίζουν απτόητοι την πολιτική του "banks ή τανκς". Το 57% των ξένων επενδύσεων στη Μακεδονία είναι ελληνικών συμφερόντων, με τους υπόλοιπους ν' ακολουθούν σε μεγάλη απόσταση. Μερικές από τις μεγαλύτερες μακεδονικές εταιρείες (και μάλιστα σε στρατηγικούς τομείς, όπως ο τραπεζικός, η ενέργεια και οι τηλεπικοινωνίες) έχουν περάσει σε ελληνικά χέρια. Ενδεικτικά, η Εθνική Τράπεζα έχει αποκτήσει την Stopanska Bank, μια από τις μεγαλύτερες της χώρας, τα Ελληνικά Πετρέλαια κατέχουν τα διυλιστήρια της ΟΚΤΑ κι ελέγχουν πλήρως την αγορά καυσίμου, ο ΟΤΕ είναι ιδιοκτήτης της Cosmofon. Με τέτοιο βαθμό διείσδυσης στην οικονομία του γειτονικού κράτους, μπορούμε να θεωρήσουμε σίγουρο ότι ελληνικοί είναι οι εγκέφαλοι που ελέγχουν τουλάχιστον σε αντίστοιχο βαθμό την παραοικονομία του εγκλήματος, τη βασική πηγή πλούτου στην περιοχή, με όση ευτέλεια και εξαθλίωση συνεπάγεται αυτό για το προλεταριάτο της Μακεδονίας.

Οι βουλγαρικές ορέξεις

Το βουλγαρικό κράτος ήταν το πρώτο που αναγνώρισε τη Δημοκρατία της Μακεδονίας. Αρνήθηκε όμως ν' αναγνωρίσει την ύπαρξη ξεχωριστού μακεδονικού έθνους και μακεδονικής γλώσσας, υποστηρίζοντας ότι πρόκειται για βουλγαρικής καταγωγής πληθυσμό που μιλάει μια βουλγαρική διάλεκτο. Σε όλες τις συμφωνίες ανάμεσα στα δύο κράτη, το βουλγαρικό βάζει μία υποσημείωση ότι "δεν αναγνωρίζει μακεδονικό έθνος και γλώσσα". Ταυτόχρονα χορηγεί διαβατήρια σε όσους μακεδόνες θέλουν να πάρουν τη βουλγαρική υπηκοότητα. Μέχρι σήμερα περισσότεροι από 100.000 μακεδόνες έχουν γίνει βούλγαροι υπήκοοι.

"κάθε μονομερής ενέργεια των μειονοτήτων που δεν λαμβάνει υπόψη τη γνώμη της πλειοψηφίας *οδηγεί στη βία*". Εκείνο το δημοψήφισμα, που μέχρι σήμερα στοιχειώνει σαν εφιάλτης την ηγεσία του μακεδονικού κράτους, έδωσε το έναυσμα για την εφαρμογή πολιτικών περιορισμού της αλβανικής κοινότητας με απολύσεις από τις δημόσιες υπηρεσίες, διώξεις σε περιπτώσεις χρήσης αλβανικών συμβόλων, κλείσιμο του αλβανικού πανεπιστημίου στο Τέτοβο (τα εγκαίνια του μη αναγνωρισμένου πανεπιστήμιου το 1995 σημαδεύτηκαν από άγριες συγκρούσεις με την αστυνομία, που επιχείρησε να το κλείσει δια της βίας, με αποτέλεσμα έναν νεκρό αλβανό)... Παρόλ' αυτά, οι αυτονομιστικές τάσεις της αλβανικής κοινότητας δεν εντάθηκαν, αντίθετα επικράτησαν πιο μετριοπαθή αιτήματα: ισότιμη χρήση της αλβανικής γλώσσας στη διοίκηση, αναλογική εκπροσώπηση στις υπηρεσίες, την αστυνομία και τον στρατό, αναγνώριση του αλβανικού πανεπιστημίου και δικαίωμα ανάρτησης αλβανικών εθνικών συμβόλων στους δήμους με αλβανική πλειοψηφία. Πάντως η αντι-αλβανική πολιτική δεν έφτασε σε διαστάσεις συστηματικών διώξεων, κι αυτό γιατί η συνύπαρξη των δύο κοινοτήτων ήταν υποχρεωτική προκειμένου να λειτουργήσει το πολιτικό σύστημα. Ήδη από τις αρχές της δεκαετίας του '90 κι ως σήμερα, κυβερνητική πλειοψηφία προκύπτει μόνο με την σύμπραξη ενός μεγάλου "μακεδονικού" κόμματος κι ενός μικρότερου "αλβανικού". Αυτή η τεταμένη συνύπαρξη συνεχίστηκε μέχρι ν' αρχίσει η κατακρεούργηση του Κοσόβου από τον Μιλόσεβιτς και το ΝΑΤΟ το 1999.

Κατά τη διάρκεια του πολέμου στο Κόσοβο, στην αλβανική περιοχή της Μακεδονίας ιδρύθηκε από μέλη του κοσοβάρικου UCK, με το ίδιο όνομα, ο μακεδονικός *εθνικός απελευθερωτικός στρατός*, με διακηρυγμένο στόχο την ισότιμη συμμετοχή του αλβανικού πληθυσμού σ' ένα συνομοσπονδιακό κράτος. Η κατάσταση άρχισε να αποσταθεροποιείται με την άφιξη 360.000 κοσοβάρων προσφύγων (η Μακεδονία υποδέχτηκε το μεγαλύτερο μέρος τους) που έφερε τις αδύναμες κρατικές δομές στα όρια της διάλυσης. Παρόλο που οι πρόσφυγες αποχώρησαν με τη λήξη του πολέμου, λίγους μήνες μετά ξεκίνησαν ένοπλα επεισόδια, κι απ' τον Γενάρη του 2001 ο μακεδονικός UCK άρχισε επιθέσεις εναντίον των δυνάμεων ασφαλείας (ξεκινώντας κι από το έδαφος του Κοσόβου). Μέχρι τον Μάρτη ο UCK είχε θέσει υπό τον έλεγχό του το μεγαλύτερο μέρος της βόρειας και δυτικής Μακεδονίας και τον Ιούνη έφτασε ως τα Σκόπια, καταλαμβάνοντας ένα προάστιο της πόλης.

Ο πόλεμος (μισο-πόλεμος καλύτερα, μιας κι ήταν ελάχιστες οι πραγματικές μάχες που δόθηκαν) έληξε το καλοκαίρι με παρέμβαση του ΝΑΤΟ, που υποχρέωσε τα δύο μέρη, τους αλβανούς αντάρτες και την κεντρική κυβέρνηση, να ξεκινήσουν διαπραγματεύσεις. Η κατάληξη ήταν η συμφωνία της Οχρίδας, που υπογράφτηκε τον Αύγουστο του 2001 και οι όροι της υπαγορεύτηκαν από τους εκπροσώπους του ΝΑΤΟ και της ΕΕ. Τα κυριότερα άρθρα προέβλεπαν την διοικητική μεταρρύθμιση και αποκέντρωση του κράτους, την ενισχυμένη αυτο-

νομία και μεταφορά εξουσιών στους δήμους με αλβανικό πληθυσμό πάνω από 20%, και την επικύρωση των νόμων που αφορούν στις μειονότητες μόνο εφόσον ψηφίζονται και από την πλειοψηφία των βουλευτών που ανήκουν στην αντίστοιχη μειονότητα.

Όπως αποδείχτηκε από τη συνέχεια, αυτό που κατάφερε η συμφωνία της Οχρίδας δεν ήταν να περιορίσει τις συγκρούσεις ανάμεσα στην μακεδονική πλειοψηφία και την αλβανική μειοψηφία, αλλά να θεσμοποιήσει επίσημα τις εθνικιστικές αντιπαραθέσεις και να τις ενσωματώσει στο πολιτικό σύστημα. Έτσι η κρίση μεταλλάχτηκε σε δομικό και μόνιμο χαρακτηριστικό της Μακεδονίας, και το ίδιο το κράτος μετατράπηκε σε ένα είδος βαλκανικού Λιβάνου, κατακερματισμένου σε θεσμικά κατοχυρωμένες αντίπαλες εθνικές παρατάξεις. Μέχρι σήμερα είναι ατέρμονες οι αντιπαραθέσεις ανάμεσα στους μακεδόνες, που θέλουν να περιφρουρήσουν τον ηγεμονικό ρόλο τους και να ελαχιστοποιήσουν τις παραχωρήσεις, και τους αλβανούς, που επιδιώκουν να μεγιστοποιήσουν την αυτονομία τους και να αναπτύξουν οργανωμένες σχέσεις με το Κόσοβο. Ιδίως η ρύθμιση που επιβάλει οι νόμοι που αφορούν τις μειονότητες - δηλαδή κάθε νόμος, ανάλογα με την ερμηνεία - να έχουν την υποστήριξη της πλειοψηφίας των βουλευτών της αντίστοιχης μειονότητας, έχει οδηγήσει σε επαναλαμβανόμενες παραλύσεις του πολιτικού συστήματος.

Για τους νατοϊκούς, η κατάληξη αυτή ήταν προφανώς η επιδιωκόμενη και σύμφωνη με τη γενικότερη βαλκανική πολιτική τους, αφού συντηρεί μια μόνιμη αστάθεια κι επιτρέπει έτσι οποιαδήποτε παρέμβαση στο μέλλον. Για την ντόπια άρχουσα τάξη από την άλλη η σκοπιμότητα ήταν διαφορετική. Το μακεδονικό κράτος έκανε την παραχώρηση προς την αλβανική κοινότητα να αυτοπροσδιοριστεί ως (περίπου...) "διεθνικό", προκειμένου να διασφαλίσει την ύπαρξή του ως κράτος των μακεδόνων. Και ν' αποφύγει τα χειρότερα σε περίπτωση ανεξαρτητοποίησης του Κοσόβου.

...ο κοσοβάρικος παράγοντας...

Στις 10 Δεκέμβρη πρόκειται να κατατεθεί στο συμβούλιο ασφαλείας του ΟΗΕ η οριστική έκθεση για το τελικό καθεστώς του Κοσόβου (η ύλη του Πυρετού έκλεισε στις 5/12). Με δεδομένη την κατάρρευση των διαπραγματεύσεων ανάμεσα στους σέρβους και τους κοσοβάρους, το πιθανότερο είναι αργά ή γρήγορα οι δεύτεροι να ανακηρύξουν την ανεξαρτησία τους. Κάποιοι λένε ότι αυτό θα συμβεί άμεσα, μέχρι το τέλος της χρονιάς - άλλοι μεταθέτουν τη στιγμή αυτή την άνοιξη, όλοι όμως την έχουν δεδομένη. Πάντως, όποια πορεία κι αν ακολουθήσουν τελικά τα πράγματα, η Δημοκρατία της Μακεδονίας θα βρεθεί άμεσα αντιμέτωπη με μεγάλους κινδύνους.

Τρία είναι τα απειλητικά ενδεχόμενα για τα οποία προετοιμάζεται η ηγεσία της Μακεδονίας ενόψει της κοσοβάρικης ανεξαρτητοποίησης,

Αν η Πρίστινα κηρύξει ανεξαρτησία, τότε η Μιτρόβιτσα με την σειρά της θα κηρύξει την απόσχιση από το Κόσοβο και την ένωση με τη Σερβία. Εδώ είναι που εντοπίζονται οι αναλογίες με το αλβανικό κομμάτι της Μακεδονίας, καθώς οι αλβανοί του Τέτοβο μπορούν δικαιολογημένα να επικαλεστούν (και να εφαρμόσουν) το παράδειγμα των σέρβων της Μιτρόβιτσα.

Σε μία τέτοια προοπτική, η ανεξαρτησία του Κοσόβου θα αποδειχτεί ότι δεν είναι τελικά το "κλείσιμο" των λογαριασμών που άνοιξαν με τους πολέμους στη Γιουγκοσλαβία, αλλά είναι στην πραγματικότητα η απαρχή ενός νέου κύκλου διαλύσεων, που αυτή τη φορά θα εμπλέξει αναπόφευκτα και τη Δημοκρατία της Μακεδονίας.

...και οι κανίβαλοι

Μέχρι τον περασμένο Σεπτέμβρη, από τα 192 κράτη-μέλη του ΟΗΕ, τα 121 έχουν επίσημα αναγνωρίσει τη Δημοκρατία της Μακεδονίας με το συνταγματικό της όνομα. Σε αυτά περιλαμβάνονται τέσσερα από τα πέντε μέλη του συμβουλίου ασφαλείας (πλην της Γαλλίας), όλες οι πρώην γιουγκοσλαβικές δημοκρατίες και τα περισσότερα κράτη της Ευρώπης, των Βαλκανίων και της ανατολικής Μεσογείου. Το συμπέρασμα είναι ότι το "ζήτημα του ονόματος" (το πρόσχημα δηλαδή που πίσω του κρύβεται η ιμπεριαλιστική στρατηγική του ελληνικού κράτους) έχει εκ των πραγμάτων επιλυθεί. Παρ' ότι όμως η υπόθεση είναι ουσιαστικά λυμένη και η ύπαρξη της Δημοκρατίας της Μακεδονίας έχει γίνει σε συντριπτικό ποσοστό αποδεκτή χωρίς αστερίσκους και υποσημειώσεις, το "όνομα" εξακολουθεί να είναι αντικείμενο "διαπραγματεύσεων" και να θέτει σε αμφισβήτηση τη μελλοντική επιβίωση του γειτονικού κράτους. Το γεγονός αυτό από μόνο του αρκεί για να καταδείξει το μέγεθος του θράσους του ελληνικού ιμπεριαλισμού και την προσήλωση του ελληνικού κράτους στη στρατηγική επέκτασης της ηγεμονίας του. Μ' άλλα λόγια, το γεγονός ότι το "όνομα" είναι ακόμη σε εκκρεμότητα είναι η απόδειξη ότι *η Ελλάδα είναι ο νταβατζής των Βαλκανίων.*

Θέλετε «σύνθετη ονομασία»;

Το «δημοκρατία της μακεδονίας - ελλ.πε.» πώς σας φαίνεται;

Όπως στη χρυσή περίοδο του «το όνομα είναι η ψυχή μας», έτσι και στην τωρινή φάση του «το σύνθετο όνομα είναι ο ρεαλισμός μας» ολόκληρος ο πολιτικός συφερτός του εθνικού κορμού, φασίστες, φιλελεύθεροι, σοσιαλδημοκράτες, ροζ αριστεροί και καφέ αριστεροί, δίνουν μαθήματα αφοσίωσης στα συμφέροντα του ελληνικού καπιταλιστικού ιμπεριαλισμού.

Τι κρύβεται 15 χρόνια τώρα πίσω απ' το όνομα του κράτους της μακεδονίας; Η άρνηση των ντόπιων αφεντικών και των λακέδων τους να δεχτούν την ύπαρξή του· τα ελάχιστα κρυμμένα όνειρα ότι με τον έναν ή τον άλλο τρόπο (και σίγουρα με αίμα) το κράτος αυτό θα διαλυθεί· η ελπίδα πως τα ελληνικά αφεντικά θα προλάβουν να αρπάξουν ένα κομμάτι πριν τον (κρυφό) αντίπαλο στο θέμα, δηλαδή το βουλγαρικό κράτος.

Το να θες να επιβάλεις το όνομα του γούστου σου σε κάποιον, είναι ο νόμος ΤΟΥ ΝΟΝΟΥ. Στην προκειμένη περίπτωση τα ελληνικά αφεντικά, μέσω του ονόματος, θέλουν να έχουν αποφασιστικό δικαίωμα στο σύνταγμα της δημοκρατίας της μακεδονίας. Θέλουν να παραδεχτεί η ελίτ του κράτους αυτού ότι αποτελεί ελληνικό εξάρτημα.

Την περίοδο ανάμεσα στο 1992 - 1995 οι έλληνες ήλπιζαν πως θα κάνουν την μοιρασιά με τους «αδελφούς σέρβους» - μόλις τελείωνε η συνεταιρική σφαγή των βόσνιων. Τώρα ελπίζουν ότι

και σύμφωνη με τη γενικότερη βαλκανική πολιτική τους, αφού συντηρεί μια μόνιμη αστάθεια κι επιτρέπει έτσι οποιαδήποτε παρέμβαση στο μέλλον. Για την ντόπια άρχουσα τάξη από την άλλη η σκοπιμότητα ήταν διαφορετική. Το μακεδονικό κράτος έκανε την παραχώρηση προς την αλβανική κοινότητα να αυτοπροσδιοριστεί ως (περίπου...) "διεθνικό", προκειμένου να διασφαλίσει την ύπαρξή του ως κράτος των μακεδόνων. Και ν' αποφύγει τα χειρότερα σε περίπτωση ανεξαρτητοποίησης του Κοσόβου.

...ο κοσοβάρικος παράγοντας...

Στις 10 Δεκέμβρη πρόκειται να κατατεθεί στο συμβούλιο ασφαλείας του ΟΗΕ η οριστική έκθεση για το τελικό καθεστώς του Κοσόβου (η ύλη του Πυρετού έκλεισε στις 5/12). Με δεδομένη την κατάρρευση των διαπραγματεύσεων ανάμεσα στους σέρβους και τους κοσοβάρους, το πιθανότερο είναι αργά ή γρήγορα οι δεύτεροι να ανακηρύξουν την ανεξαρτησία τους. Κάποιοι λένε ότι αυτό θα συμβεί άμεσα, μέχρι το τέλος της χρονιάς - άλλοι μεταθέτουν τη στιγμή αυτή την άνοιξη, όλοι όμως την έχουν δεδομένη. Πάντως, όποια πορεία κι αν ακολουθήσουν τελικά τα πράγματα, η Δημοκρατία της Μακεδονίας θα βρεθεί άμεσα αντιμέτωπη με μεγάλους κινδύνους.

Τρία είναι τα απειλητικά ενδεχόμενα για τα οποία προετοιμάζεται η ηγεσία της Μακεδόνίας ενόψει της κοσοβάρικης ανεξαρτητοποίησης. Το πρώτο είναι να αναστείλουν τα αλβανικά κόμματα τη συμμετοχή τους στις διοικητικές δομές, ν' αποχωρήσουν απ' την κυβέρνηση και τη βουλή, μπλοκάροντας έτσι την κρατική μηχανή, ζητώντας ακόμη μεγαλύτερη αυτονομία για το αλβανικό στοιχείο και θέτοντας σε άμεση αμφισβήτηση την ύπαρξη της Δημοκρατίας ως ενιαίας οντότητας. Το δεύτερο, που δεν συγκεντρώνει τις περισσότερες πιθανότητες, είναι να ξεκινήσουν ένοπλες συγκρούσεις, κατά το πρότυπο της στρατιωτικής αναμέτρησης του 2001. Ήδη έχουν κάνει την εμφάνισή τους διάφορες "οργανώσεις" (πραγματικές ή κατασκευασμένες από υπηρεσίες, δεν ξέρουμε) που μιλάνε για απόσχιση των αλβανικών περιοχών εάν ανεξαρτητοποιηθεί το Κόσοβο. Το τρίτο ενδεχόμενο είναι σίγουρα το πιο εμπρηστικό. Με δεδομένη την κήρυξη της κοσοβάρικης ανεξαρτησίας, το ζήτημα που τίθεται δεν είναι αν οι αλβανοί της Μακεδονίας θα ακολουθήσουν το παράδειγμα του Κοσόβου, παρακινδυνευμένη επιλογή που δεν θα έβρισκε κανέναν υποστηρικτή, αλλά το παράδειγμα της Μιτρόβιτσα. Η περιοχή της Μιτρόβιτσα βρίσκεται στο βορρά του Κοσόβου, συνορεύει με την Σερβία, συγκεντρώνει την πλειοψηφία του σέρβικου πληθυσμού, στο έδαφός της βρίσκονται τα πλούσια ορυχεία της Τρέπτσκα κι έχει de facto αυτονομηθεί από το υπόλοιπο Κόσοβο.

πρώην γιουγκοσλαβικές δημοκρατίες και τα περισσότερα κράτη της Ευρώπης, των Βαλκανίων και της ανατολικής Μεσογείου. Το συμπέρασμα είναι ότι το "ζήτημα του ονόματος" (το πρόσχημα δηλαδή που πίσω του κρύβεται η ιμπεριαλιστική στρατηγική του ελληνικού κράτους) έχει εκ των πραγμάτων επιλυθεί. Παρ' ότι όμως η υπόθεση είναι ουσιαστικά λημένη και η ύπαρξη της Δημοκρατίας της Μακεδονίας έχει γίνει σε συντριπτικό ποσοστό αποδεκτή χωρίς αστερίσκους και υποσημειώσεις, το "όνομα" εξακολουθεί να είναι αντικείμενο "διαπραγματεύσεων" και να θέτει σε αμφισβήτηση τη μελλοντική επιβίωση του γειτονικού κράτους. Το γεγονός αυτό από μόνο του αρκεί για να καταδείξει το μέγεθος του θράσους του ελληνικού ιμπεριαλισμού και την προσήλωση του ελληνικού κράτους στη στρατηγική επέκτασης της ηγεμονίας του. Μ' άλλα λόγια, το γεγονός ότι το "όνομα" είναι ακόμη σε εκκρεμότητα είναι η απόδειξη ότι *η Ελλάδα είναι ο νταβατζής των Βαλκανίων.* Αντιγράφουμε ένα απόσπασμα από την αφίσα αριστερά που κυκλοφόρησε στην Αθήνα από τη "συνέλευση ενάντια στην ειρήνη": *Τι κρύβεται 15 χρόνια τώρα πίσω από το «όνομα» του κράτους της Μακεδονίας; Η άρνηση των ντόπιων αφεντικών και των λακέδων τους να δεχτούν την ύπαρξή του· τα ελάχιστα κρυμμένα όνειρα ότι με τον έναν ή τον άλλο τρόπο (και σίγουρα με αίμα) το κράτος αυτό θα διαλυθεί· η ελπίδα πως τα ελληνικά αφεντικά θα προλάβουν να αρπάξουν ένα κομμάτι πριν τον (κρυφό) αντίπαλο στο θέμα, δηλαδή το βουλγαρικό κράτος. Το να θες να επιβάλλεις «το όνομα του γούστου σου» σε κάποιον είναι ο νόμος ΤΟΥ ΝΟΝΟΥ. Στην προκειμένη περίπτωση τα ελληνικά αφεντικά, μέσω του ονόματος, θέλουν να έχουν το αποφασιστικό δικαίωμα στο σύνταγμα της δημοκρατίας της Μακεδονίας. Θέλουν να παραδεχτεί η ελίτ του κράτους αυτού ότι αποτελεί ελληνικό εξάρτημα.*

> *Θέλετε «σύνθετη ονομασία»;*
>
> **Το «δημοκρατία της μακεδονίας - ελλ.πε.» πώς σας φαίνεται;**
>
> Όπως στη χρυσή περίοδο του «το όνομα είναι η ψυχή μας», έτσι και στην τωρινή φάση του «το σύνθετο όνομα είναι ο ρεαλισμός μας» ολόκληρος ο πολιτικός συφερτός του εθνικού κορμού, φασίστες, φιλελεύθεροι, σοσιαλδημοκράτες, ροζ αριστεροί και καφέ αριστεροί, δίνουν μαθήματα αφοσίωσης στα συμφέροντα του ελληνικού καπιταλιστικού ιμπεριαλισμού.
>
> Τι κρύβεται 15 χρόνια τώρα πίσω απ' το όνομα του κράτους της μακεδονίας; Η άρνηση των ντόπιων αφεντικών και των λακέδων τους να δεχτούν την ύπαρξή του· τα ελάχιστα κρυμμένα όνειρα ότι με τον έναν ή τον άλλο τρόπο (και σίγουρα με αίμα) το κράτος αυτό θα διαλυθεί· η ελπίδα πως τα ελληνικά αφεντικά θα προλάβουν να αρπάξουν ένα κομμάτι πριν τον (κρυφό) αντίπαλο στο θέμα, δηλαδή το βουλγαρικό κράτος.
>
> Το να θες να επιβάλεις το όνομα του γούστου σου σε κάποιον, είναι ο νόμος ΤΟΥ ΝΟΝΟΥ. Στην προκειμένη περίπτωση τα ελληνικά αφεντικά, μέσω του ονόματος, θέλουν να έχουν αποφασιστικό δικαίωμα στο σύνταγμα της δημοκρατίας της μακεδονίας. Θέλουν να παραδεχτεί η ελίτ του κράτους αυτού οτι αποτελεί ελληνικό εξάρτημα.
>
> Την περίοδο ανάμεσα στο 1992 - 1995 οι έλληνες ήλπιζαν πως θα κάνουν την μοιρασιά με τους «αδελφούς σέρβους» - μόλις τέλειωνε η συνεταιρική σφαγή των βόσνιων. Τώρα ελπίζουν ότι την δουλειά θα την ξεκινήσουν οι αλβανόφωνοι. Και εκνευρίζονται που οι αμερικάνοι θέλουν το οικόπεδο αυτό για πάρτη τους, και δεν δίνουν ένα καλό κομμάτι στους συμμάχους τους...
>
> Αλλαγή ονομάτων (τοπωνυμίων) έκανε το ελληνικό κράτος επί δεκαετίες στο εσωτερικό του, για να σβήσει την πολυφυλετική, πολυεθνική ιστορία των τόπων, και να πετύχει την εθνική «ομογενοποίηση»...
>
> Αλλαγή ονομάτων (ατόμων) έκαναν κατά συρροή οι ντόπιοι μικροαστοί σε βάρος των μεταναστών εργατών: το να ξαναβαφτίζεις κάποιον με το ψευδώνυμο που σου αρέσει επιβεβαιώνει την κυριότητά σου επάνω του...
>
> Αλλαγή ονόματος απαιτεί εδώ και 15 χρόνια το ελληνικό κράτος από ένα μέρος που επειδή λεγόταν «μακεδονία» επί δεκάδες χρόνια, κάθε αλλαγή στο όνομά του θα πυροδοτήσει εσωτερική κρίση.
>
> **Αυτά τα βαφτίσια-με-το-ζόρι είναι πράξη πολεμική!**
>
> *συνέλευση ενάντια στην ειρήνη*

Από το 1992 ως το 1995 το ελληνικό κράτος οργάνωσε μεθοδικά την ιμπεριαλιστική στρατηγική του εναντίον της Μακεδονίας κινητοποιώντας κάθε διαθέσιμο πόρο, οικονομικό, διπλωματικό, στρατιωτικό και κοινωνικό. Στο εσωτερικό η κανιβαλική συναίνεση στα σχέδια διαμελισμού της Μακεδονίας έφτασε στο αποκορύφωμά της με τα συλλα-

λητήρια του 1992. Ήταν ακριβώς η εποχή, με τη λήξη του τρίτου (ψυχρού) παγκοσμίου πολέμου, την κατάρρευση του ανατολικού μπλοκ και τη βίαιη αναδιάρθρωση της πρώην γιουγκοσλαβικής ομοσπονδίας υπό το βάρος του σέρβικου μεγαλοϊδεατισμού, που τα ελληνικά αφεντικά θεώρησαν ότι είχε φτάσει πλέον η ώρα να τρίξουν τα δόντια τους και να κάνουν τη δική τους θριαμβική είσοδο στο μεγάλο βαλκανικό σφαγείο. Το θηριώδες πρόσταγμα εκείνων των ημερών ήταν το "τσεκούρι και φωτιά", και το ερώτημα δεν ήταν αν πρέπει να υπάρχει η Δημοκρατία της Μακεδονίας, αλλά πότε θα δοθεί η κατάλληλη ευκαιρία για να πάρουν τον λόγο τα ελληνικά όπλα.

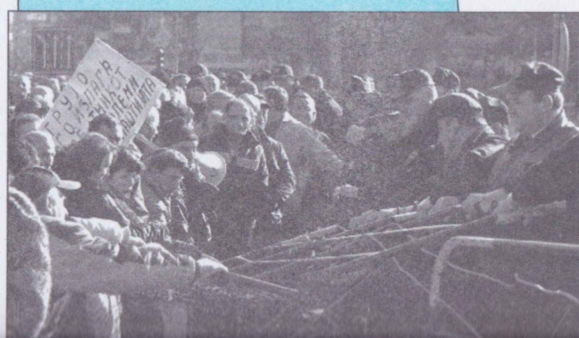
Σε διεθνές επίπεδο, η επιθετικότητα του ελληνικού κράτους είχε σαν πρώτο αποτέλεσμα η Μακεδονία να γίνει αποδεκτή στον ΟΗΕ μόλις το 1993, και μάλιστα με την προσωρινή ονομασία "πρώην γιουγκοσλαβική..." και τον εξευτελιστικό όρο της απαγόρευσης να αναρτήσει τη σημαία της. Περιμένοντας πάντα την κατάλληλη ευκαιρία στρατιωτικής επίλυσης του ζητήματος, το επόμενο βήμα του ελληνικού κράτους ήταν να επιβάλει ένα ασφυκτικό οικονομικό εμπάργκο, το 1994-1995, στραγγαλίζοντας τη μακεδονική οικονομία και φέρνοντάς την στα πρόθυρα της πλήρους κατάρρευσης. Το "μάθημα", ότι η Μακεδονία είναι καταδικασμένη να υπάρχει μόνο με όρους υποτέλειας, ως εξάρτημα της ελληνικής οικονομίας, έπρεπε να δοθεί με τον πλέον στυγνό τρόπο.

Τον Σεπτέμβρη του 1995 κι ενώ το εμπάργκο απειλούσε πλέον άμεσα την επιβίωση του γειτονικού κράτους, η Μακεδονία υποχρεώθηκε τελικά να υποκύψει στις ελληνικές πιέσεις και ουσιαστικά να αποδεχτεί ότι ο βαθμός της αυτοτελούς ύπαρξής της είναι αντικείμενο διαπραγμάτευσης με τα ελληνικά αφεντικά. Η ενδιάμεση συμφωνία, όπως ονομάστηκε, που υπογράφτηκε στις 14/9/1995 στην Νέα Υόρκη από τους υπεξ των δύο κρατών, υποχρέωσε τη Δημοκρατία της Μακεδονίας να τροποποιήσει άμεσα το σύνταγμά της και ν' αλλάξει τη σημαία της σύμφωνα με τις ελληνικές ντιρεκτίβες, και υποτίθεται ότι καθορίζει μέχρι σήμερα το πλαίσιο των ελληνο-μακεδονικών σχέσεων.

Από τα άρθρα της ενδιάμεσης συμφωνίας, δύο είναι αυτά που έχουν σήμερα τη μεγαλύτερη σημασία. Το έβδομο, που προβλέπει ότι "τα δύο μέρη" θα πάρουν ενεργητικά μέτρα για να εμποδίσουν κάθε ενέργεια που οξύνει την αντιπαλότητα και την αρνητική προπαγάνδα, και το ενδέκατο, που ορίζει ότι το ελληνικό κράτος συμφωνεί να μην εμποδίσει τη συμμετοχή της Μακεδονίας σε οποιοδήποτε διεθνή οργανισμό αν γίνει με το προσωρινό όνομα της "πρώην γιουγκοσλαβικής...". Απλά ειπωμένο, ο δεύτερος όρος σημαίνει ότι η Ελλάδα δεν έχει κανένα δικαίωμα να βάλει βέτο στην συμμετοχή της Μακεδονίας στην ΕΕ ή το ΝΑΤΟ. Έτσι εξηγούνται ταυτόχρονα οι τελευταίες απόπειρες του ελληνικού κράτους να χρεώσει την ακύρωση της ενδιάμεσης συμφωνίας στη Μακεδονία, επειδή δήθεν παραβιάζει το έβδομο άρθρο (όπως συνέβη και πρόσφατα με αφορμή την μετονομασία του αεροδρομίου των Σκοπίων σε «μέγας αλέξανδρος»), προκειμένου να έχει το ελεύ-

τώρα δεν έχει εκδηλωθεί σε όλη της την έκταση η ελληνική αγριότητα με φασιστοσυνάξεις και συλλαλητήρια όπως του '92: ως τακτική αντιστοιχεί σε διαφορετικούς διεθνείς συσχετισμούς δύναμης.

Εν κατακλείδι: Σε αναμονή των εξελίξεων γύρω από το Κόσοβο κι εκμεταλλευόμενο τη δυσμενή θέση της Μακεδονίας, το ελληνικό κράτος εκβιάζει για ακόμη μία φορά προκειμένου να επιβάλει όρους υποτέλειας στο γειτονικό κράτος. Το πιθανότερο είναι οι οριστικές ρυθμίσεις να επιβληθούν στη Δημοκρατία της Μακεδονίας, αφού πρώτα ξεκαθαρίσει το ζήτημα του Κοσόβου, και μέχρι τότε είναι σίγουρο ότι δεν πρόκειται ν' αλλάξει η διεθνής θέση της (με μια ένταξη στο ΝΑΤΟ για παράδειγμα), αν δεν δώσει το ΟΚ το ελληνικό κράτος, πράγμα που δεν πρόκειται να γίνει. Εντωμεταξύ η Μακεδονία θα εξακολουθήσει να είναι πολιορκούμενο κράτος από τον ελληνικό ιμπεριαλισμό.

να υποκύψει στις ελληνικές πιέσεις και ουσιαστικά να αποδεχτεί ότι ο βαθμός της αυτοτελούς ύπαρξής της είναι αντικείμενο διαπραγμάτευσης με τα ελληνικά αφεντικά. Η ενδιάμεση συμφωνία, όπως ονομάστηκε, που υπογράφτηκε στις 14/9/1995 στην Νέα Υόρκη από τους υπεξ των δύο κρατών, υποχρέωσε τη Δημοκρατία της Μακεδονίας να τροποποιήσει άμεσα το σύνταγμά της και ν' αλλάξει τη σημαία της σύμφωνα με τις ελληνικές ντιρεκτίβες, και υποτίθεται ότι καθορίζει μέχρι σήμερα το πλαίσιο των ελληνο-μακεδονικών σχέσεων.

Από τα άρθρα της ενδιάμεσης συμφωνίας, δύο είναι αυτά που έχουν σήμερα τη μεγαλύτερη σημασία. Το έβδομο, που προβλέπει ότι "τα δύο μέρη" θα πάρουν ενεργητικά μέτρα για να εμποδίσουν κάθε ενέργεια που οξύνει την αντιπαλότητα και την αρνητική προπαγάνδα, και το ενδέκατο, που ορίζει ότι το ελληνικό κράτος συμφωνεί να μην εμποδίσει τη συμμετοχή της Μακεδονίας σε οποιοδήποτε διεθνή οργανισμό αν γίνει με το προσωρινό όνομα της "πρώην γιουγκοσλαβικής...". Απλά ειπωμένο, ο δεύτερος όρος σημαίνει ότι η Ελλάδα δεν έχει κανένα δικαίωμα να βάλει βέτο στην συμμετοχή της Μακεδονίας στην ΕΕ ή το ΝΑΤΟ. Έτσι εξηγούνται ταυτόχρονα οι τελευταίες απόπειρες του ελληνικού κράτους να χρεώσει την ακύρωση της ενδιάμεσης συμφωνίας στη Μακεδονία, επειδή δήθεν παραβιάζει το έβδομο άρθρο (όπως συνέβη και πρόσφατα με αφορμή την μετονομασία του αεροδρομίου των Σκοπίων σε «μέγας αλέξανδρος»), προκειμένου να έχει το ελεύθερο να χρησιμοποιήσει το βέτο αν χρειαστεί. Το ζήτημα είναι, βέβαια, πρώτον, ότι το άρθρο 7 είναι ένα ρητορικό ευχολόγιο που οι έλληνες ερμηνεύουν κατά πώς γουστάρουν, δεύτερον, ότι είναι το ελληνικό κράτος που το παραβιάζει ασύστολα κι εγκληματικά (όπως συνέβη για παράδειγμα με τις δημόσιες δηλώσεις του αρχιπάπαρου Άνθιμου "να στείλουμε στρατό να πάρουμε το Μοναστήρι"), και τρίτον, ότι ενώ η ένταση της εθνικιστικής ρητορείας είναι για τη Μακεδονία η αμυντική τακτική της ενόψει της ανεξαρτητοποίησης του Κοσόβου, για το ελληνικό κράτος είναι η ιδεολογική επένδυση του ιμπεριαλισμού του.

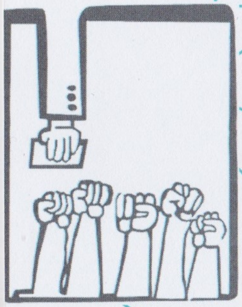
Η μόνη τακτική αναπροσαρμογή που έχει κάνει το ελληνικό κράτος τα τελευταία χρόνια είναι η μετατόπιση από το "η Μακεδονία είναι μία και ελληνική" στην αποδοχή ενός σύνθετου ονόματος, αλλά αυτό καθόλου δεν σημαίνει ότι έχει απομακρυνθεί από τη στρατηγική του επεκτατισμού. Απλώς οι διεθνείς συνθήκες έχουν αλλάξει ριζικά από την άγρια εποχή των συλλαλητηρίων, και δεν είναι εύκολο πλέον στους περιφερειακούς νταβατζήδες να επιβάλουν μονομερώς τα συμφέροντά τους. Ο λόγος είναι ότι εντωμεταξύ ξέσπασε ο τέταρτος παγκόσμιος πόλεμος, οπότε οι κανιβαλικές διαθέσεις του ελληνικού κράτους προσαρμόστηκαν αναγκαστικά στα σχέδια, τις προτεραιότητες και τους περιορισμούς του μπλοκ στο οποίο ανήκει. Γι' αυτό εξάλλου μέχρι

Ούτε σημαίες, ούτε μυθολογίες. Διαδήλωση ανέργων έξω από το κοινοβούλιο της Μακεδονίας τον περασμένο Νοέμβρη.

ΜΚΟ: Περιήγηση στις νέες μεσολαβήσεις

Θα ξεκινήσουμε με τρεις εικόνες από την ελληνική επικαιρότητα του τελευταίου χρόνου. Όπως θα διαπιστώσετε, παρά την υποτιθέμενη υστέρηση στο ζήτημα της «αλληλεπίδρασης με την κοινωνία των πολιτών», το ελληνικό κράτος κάτι έχει χαμπαριάσει από τα φαινόμενα των καιρών.

Εικόνα 1η: κράτος - εργασία

Από καλοκαίρι του 2006 μέχρι σήμερα, υπό τον τίτλο «Ενίσχυση της απασχόλησης με τη συμμετοχή των ΜΚΟ», το ελληνικό υπουργείο εργασίας (σήμερα λέγεται απασχόλησης και κοινωνικής προστασίας) έχει μοιράσει 40 εκατομμύρια ευρώ -κοινοτικά κονδύλια κατά τα τρία τέταρτα- σε μη κυβερνητικές οργανώσεις που υλοποιούν ετήσια «σχέδια δράσης» γύρω από τον πολιτισμό, το περιβάλλον και τα ανθρώπινα δικαιώματα. Ξαναλέμε τον αριθμό: *σαράντα εκατομμύρια ευρώ σε ένα χρόνο.* Τριάντα χιλιάρικα για κάθε τέτοιο σχέδιο δράσης, εύκολα και με συνοπτικές διαδικασίες, εφόσον η ΜΚΟ απασχολήσει για το χρόνο αυτό κατόχους κάρτας ανεργίας ή χαμηλού εισοδήματος ελεύθερους επαγγελματίες. Αυτό κι αν είναι απλόχερη και με συνοπτικές διαδικασίες αιμοδότηση. Όπως σωστά φαντάζεστε, φράγκα πήρε και η κουτσή Μαρία: Από τα παραρτήματα των πολυεθνικών του κλάδου μέχρι τους συλλόγους γονέων και κηδεμόνων ΑΜΕΑ στα Άνω Τζούτζουλα. Από τους διεθνούς εμβέλειας πράκτορες της «Αλληλεγγύης» μέχρι απανταχού ανά την επικράτεια χορευτικές ή θεατρικές ομάδες και «συλλόγους φίλων» του οτιδήποτε. Και φυσικά το όλο πράγμα έγινε εξοχως *in the Greek way*. Εταιρείες ξεφύτρωσαν στο πι και φι μόλις κυκλοφόρησε η πληροφορία, εικονικά τιμολόγια άλλαξαν χέρια, εικονικές προσλήψεις φίλων και γνωστών, στρατολόγηση δωρεάν εργασίας, πασαλείματα και κόψε-ράψε, και τα λεφτά στα ενοίκια, στα τρέχοντα, και στα παντελόνια των «ιδρυτικών μελών». Τι ωραία που είναι η ζωή στον «τρίτο τομέα»! Ήδη πάντως διακρίνουμε μια νοητή γραμμή: **κράτος - εργασία - αναδιάρθρωση**

είδους τα συναιτεριλίκια δεν αφορούν ακριβώς συμμετοχή των ΜΚΟ στο δια ταύτα της κατασκευής ενός δρόμου, λόγου χάρη. Εικάζουμε ότι ως σοβαρό δυτικό καπιταλιστικό κράτος η Ελλάδα έχει αντιληφθεί ότι δεν μπορεί να κάνει πλιάτσικο χωρίς τη συμμορία ΜΚ τεχνοκρατών και ειδημόνων. Εικάζουμε ότι πρόκειται για ένα μοντέλο γενικής χρήσης: έτσι απλώνεις το χέρι σου και αρπάζεις σήμερα, με υπουργείο και ΜΚΟ μαζί. Τέλος πάντων, ήδη από το 2004 ο τότε υφυπουργός εξωτερικών Ε. Στυλιανίδης επιβεβαίωνε αυτή τη νέα συνείδηση όταν δήλωνε πως «τα προγράμματα διαθνούς αναπτυξιακής συνεργασίας που υλοποιούνται από τις ΜΚΟ αποτελούν μέρος της διπλωματίας και συστατικό εργαλείο της εξωτερικής πολιτικής». Εδώ τώρα μια άλλη νοητή γραμμή βγάζει μάτι: **κράτος - ιμπεριαλισμός - πλιάτσικο - ΜΚΟ.**

Εικόνα 3η: κράτος - ιδεολογία

Να τι παθαίνει όποιο νοσηρό μυαλό πατήσει www.ethelontismos.gr για να δει τι θα του βγάλει: *«Σε έναν αβέβαιο κόσμο, η διαχείριση του κινδύνου δεν πρέπει να είναι αποκλειστικό καθήκον ενός μόνο φορέα, αλλά το αποτέλεσμα της συντονισμένης δράσης πολλών φορέων, που ο καθένας τους έχει συγκεκριμένο ρόλο στο πλέγμα των σύνθετων ενεργειών που απαιτούνται για την αντιμετώπιση μιας κατάστασης έκτακτης ανάγκης».* Το site μας εξηγεί ότι

Το γραφιστικό που συνοδεύει το πρόγραμμα εκπαίδευσης εθελοντών «Προστατεύω τον εαυτό μου και τους άλλους: Εθελοντική δράση για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών». Ίσως δε φαίνεται καλά στην ασπρόμαυρη εκδοχή της φωτογραφίας, αλλά το κάτω χέρι είναι πιο σκούρο, για το ξεκάρφωμα. Διότι κατά τ' άλλα αυτός ο τύπος είναι η ασύμμετρη απειλή…

γείο εργασίας (σήμερα λέγεται απασχόλησης και κοινωνικής προστασίας) έχει μοιράσει 40 εκατομμύρια ευρώ -κοινοτικά κονδύλια κατά τα τρία τέταρτα- σε μη κυβερνητικές οργανώσεις που υλοποιούν ετήσια «σχέδια δράσης» γύρω από τον πολιτισμό, το περιβάλλον και τα ανθρώπινα δικαιώματα. Ξαναλέμε τον αριθμό: *σαράντα εκατομμύρια ευρώ σε ένα χρόνο*. Τριάντα χιλιάρικα για κάθε τέτοιο σχέδιο δράσης, εύκολα και με συνοπτικές διαδικασίες, εφόσον η ΜΚΟ απασχολήσει για το χρόνο αυτό κατόχους κάρτας ανεργίας ή χαμηλού εισοδήματος ελεύθερους επαγγελματίες. Αυτό κι αν είναι απλόχερη και με συνοπτικές διαδικασίες αιμοδότηση. Όπως σωστά φαντάζεστε, φράγκα πήρε και η κουτσή Μαρία: Από τα παραρτήματα των πολυεθνικών του κλάδου μέχρι τους συλλόγους γονέων και κηδεμόνων ΑΜΕΑ στα Άνω Τζούτζουλα. Από τους διεθνούς εμβέλειας πράκτορες της «Αλληλεγγύης» μέχρι απανταχού ανά την επικράτεια χορευτικές ή θεατρικές ομάδες και «συλλόγους φίλων» του οτιδήποτε. Και φυσικά το όλο πράγμα έγινε εξοχως *in the Greek way*. Εταιρείες ξεφύτρωσαν στο πι και φι μόλις κυκλοφόρησε η πληροφορία, εικονικά τιμολόγια άλλαξαν χέρια, εικονικές προσλήψεις φίλων και γνωστών, στρατολόγηση δωρεάν εργασίας, πασαλείματα και κόψε-ράψε, και τα λεφτά στα ενοίκια, στα τρέχοντα, και στα παντελόνια των «ιδρυτικών μελών». Τι ωραία που είναι η ζωή στον «τρίτο τομέα»! Ήδη πάντως διακρίνουμε μια νοητή γραμμή: **κράτος - εργασία - αναδιάρθρωση - ΜΚΟ.**

Εικόνα 2η: κράτος - εξωτερική πολιτική

Ένα άλλο υπουργείο, αυτό των εξωτερικών, καλεί αυτήν την περίοδο τις ΜΚΟ να συμμετέχουν σε προγράμματα ανασυγκρότησης του Λιβάνου μετά τον πόλεμο, ύψους δεκάδων εκατομμυρίων ευρώ. Το σύνολο σχεδόν αυτών των προγραμμάτων αφορούν κατασκευαστικά έργα, και ένα μικρό ποσοστό έργα προστασίας του περιβάλλοντος. Θα αναρωτιέται κανείς: πόσες ΜΚΟ στην Ελλάδα έχουν τη δυνατότητα να «σηκώσουν» συμμετοχή σε κατασκευαστικά έργα τέτοιας εμβέλειας; Και τι διάολο θα προσφέρουν, εν πάσει περιπτώσει; Εικάζουμε ότι αυτού του αναπτυξιακής συνεργασίας που υλοποιούνται από τις ΜΚΟ αποτελούν μέρος της διπλωματίας και συστατικό εργαλείο της εξωτερικής πολιτικής». Εδώ τώρα μια άλλη νοητή γραμμή βγάζει μάτι: **κράτος - ιμπεριαλισμός - πλιάτσικο - ΜΚΟ.**

Εικόνα 3η: κράτος - ιδεολογία

Να τι παθαίνει όποιο νοσηρό μυαλό πατήσει www.ethelontismos.gr για να δει τι θα του βγάλει: «*Σε έναν αβέβαιο κόσμο, η διαχείριση του κινδύνου δεν πρέπει να είναι αποκλειστικό καθήκον ενός μόνο φορέα, αλλά το αποτέλεσμα της συντονισμένης δράσης πολλών φορέων, που ο καθένας τους έχει συγκεκριμένο ρόλο στο πλέγμα των σύνθετων ενεργειών που απαιτούνται για την αντιμετώπιση μιας κατάστασης έκτακτης ανάγκης*». Το site μας εξηγεί ότι πέντε-έξι υπουργεία (ανάμεσά τους το εθνικής άμυνας, το εσωτερικών και το δικαιοσύνης) αναλαμβάνουν να εκπαιδεύσουν εθελοντές από ΜΚΟ στην αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών, δηλαδή σεισμών, πλημμύρων, πυρκαγιών, και ασύμμετρων απειλών! Μας εξηγεί κι άλλα: «Το πρόγραμμα λαμβάνει υπόψη του τον πρόσφατο προβληματισμό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που αφορά τη *διακυβέρνηση*, δηλαδή τους νέους τρόπους διοίκησης και διαχείρισης βάσει της αλληλεπίδρασης των παραδοσιακών πολιτικών αρχών και της *κοινωνίας των πολιτών*... Επίσης «Το πρόγραμμα αποδέχεται το γεγονός ότι σε ένα αβέβαιο κόσμο και απέναντι σε περίπλοκα φαινόμενα που υπόκεινται στους νόμους των πιθανοτήτων, *ο μηδενικός κίνδυνος* σπάνια υπάρχει και *η απόλυτη ασφάλεια* είναι αδύνατο να επιτευχθεί...» Οπότε «Στα πλαίσια αυτά το πρόγραμμα έχει επίσης αποδεχθεί *την αρχή της προφύλαξης* της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, εντάσσοντας την στο γενικό πλαίσιο μιας προσέγγισης ανάλυσης και διαχείρισης του κινδύνου, δηλαδή θεωρώντας την μια αρχή δράσης έναντι της επιστημονικής αβεβαιότητας...». Με άλλα λόγια, το πρόγραμμα αναπαράγει ιδεολογία με το κιλό, το πρόγραμμα στρατολογεί τζάμπα εργασία για στρατιωτικούς σκοπούς, και το κράτος της ασφάλειας έχει σφιχταγκαλιάσει την κοινωνία των πολιτών. Κι άλλη μια κραυγαλέα νοητή γραμμή: **κράτος - ιδεολογία - στρατιωτικοποίηση - ΜΚΟ.**

Τα υπουργεία δεν πρωταγωνιστούν τυχαία στις παραπάνω εικόνες.

HELLENIC AID
MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS OF GREECE

Οι πασόκοι περηφανεύονται για τον Γιώργο ως τον πρώτο υπεξ που αντιλήφθηκε την αξία των ΜΚΟ στην άσκηση εξωτερικής πολιτικής. Το 1999 ίδρυσε ΥΔΑΣ, Υπηρεσία Διεθνούς Αναπτυξιακής Συνεργασίας - Hellenic Aid του υπουργείου εξωτερικών, μέσω της οποίας έφτιαξε επίσης το «Ειδικό Μητρώο Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων». Εκεί εγγράφονται *διαπιστευμένες* ΜΚΟ που μπορούν να συνεργαστούν με την ΥΔΑΣ σε προγράμματα αναπτυξιακής συνεργασίας. Ξέρετε τώρα τι εννοούν με το *διαπιστευμένες*… Πέρα από τις μεγάλες τις επιτυχίες αμέσως μετά τον πόλεμο του Λιβάνου, η Hellenic Aid έχει οργανώσει ανθρωπιστικές αποστολές ή αναπτυξιακά προγράμματα στο Σουδάν, στο Νίγηρα, στο Πακιστάν, και σε άλλες περιοχές της Νοτιανατολικής Ασίας. Μόνιμος συνεργάτης του υπεξ στις αποστολές στην Αφρική είναι το ελληνικό τμήμα της οργάνωσης One Earth.

Το γραφιστικό που συνοδεύει το πρόγραμμα εκπαίδευσης εθελοντών «Προστατεύω τον εαυτό μου και τους άλλους: Εθελοντική δράση για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών». Ίσως δε φαίνεται καλά στην ασπρόμαυρη εκδοχή της φωτογραφίας, αλλά το κάτω χέρι είναι πιο σκούρο, για το ξεκάρφωμα. Διότι κατά τ' άλλα αυτός ο τύπος είναι η ασύμμετρη απειλή…

Προσπαθούμε να υποστηρίξουμε ότι **το «φαινόμενο ΜΚΟ» είναι κατά βάσιν ένα υπόδειγμα συμμετοχής στις κρατικές λειτουργίες, ένας συναίτερος των ανεπτυγμένων καπιταλιστικών κρατών και ένας αρωγός των σχεδίων τους.** Ως συνδιαχειριστές της κρίσης, ως παροχείς κοινωνικών υπηρεσιών, ως σκιώδη υπουργεία, ως παραγωγοί ιδεολογίας, οι ΜΚΟ αποτελούν βασικό συστατικό της καπιταλιστικής αναδιάρθρωσης.

Αυτή τώρα είναι μια μεγάλη κουβέντα. Ας πούμε πως είναι καταρχήν σωστές κάποιες συνηθισμένες παρατηρήσεις για το θέμα: Είναι σωστό ότι οι ΜΚΟ αποτελούν προϊόν της ήττας των κοινωνικών κινημάτων τη δεκαετία του '70. Είναι σωστό ότι υπήρξαν ένα ιδανικό σχήμα απορρόφησης των στελεχών αυτών των κινημάτων, ένα σχήμα ενασχόλησης «με τα κοινά» από το οποίο απουσιάζει η πολιτική κριτική. Και είναι επίσης σωστό ότι η υποχώρηση του κράτους πρόνοιας δημιούργησε ένα κενό υπηρεσιών που καλοδεχούμενα, τόσο από τη δεξιά όσο και από την αριστερή κριτική σ' αυτό το κράτος, αφέθηκε να καλυφθεί από τον λεγόμενο «τρίτο τομέα», με την ιδεολογική ενίσχυση της «κοινωνίας των πολιτών» και του εθελοντισμού ως στρατολόγησης δωρεάν εργασίας στην παροχή υπηρεσιών πρόνοιας.

Αλλά δεν είναι μόνο έτσι. Οι νοητές γραμμές που έφτιαξαν οι εικόνες παραπάνω θα έπρεπε να μας προειδοποιούν: ποτέ δεν είναι μόνο έτσι. Κάθε οπισθοχώρηση του ταξικού ανταγωνισμού είναι ταυτόχρονα ένα βήμα εμπρός για το σύστημα. Κάθε τέτοιο βήμα εμπρός βάζει νέα δεδομένα στον ταξικό πόλεμο, δημιουργεί νέους τρόπους εκμετάλλευσης, νέες μορφές υποτέλειας, νέες εκδοχές βίας.

Με ευκολία, εδώ και χρόνια, καταριόμαστε [ως ανταγωνιστικός λόγος] τις ΜΚΟ ως θρίαμβο του ρεφορμισμού, ως παραλλαγή της σοσιαλδημοκρατικής ιδεολογίας που να ταιριάζει στους καιρούς, και στην καλύτερη περίπτωση ως μέσο πρόληψης του ταξικού ανταγωνισμού. Την ίδια στιγμή τα καπιταλιστικά κράτη επένδυαν στο φαινόμενο ΜΚΟ πολύ περισσότερα απ' όσα θα δικαιολογούσε ο παθητικός ρόλος που τους έχει αποδοθεί. Την ίδια στιγμή οι ΜΚΟ αλωνίζουν τον πλανήτη ως αιχμή του δόρατος των ιμπεριαλιστικών επεμβάσεων και γεμίζουν τον κόσμο με πράκτορες, ρυθμίζουν την κατανομή του κοινωνικού πλούτου και συνδιαχειρίζονται την κρίση, και κυρίως, μεσολαβούν με εξαιρετικά επιτυχημένο τρόπο, λέμε εμείς, τις κοινωνικές σχέσεις της ανισότητας αλλά και της αλληλεγγύης. Η καπιταλιστική βαρβαρότητα γίνεται ζήτημα διαχείρισης, η αλληλεγγύη εξαφανίζεται μέσα σε ενέσεις φιλανθρωπίας.

Λέμε λοιπόν ότι οι ΜΚΟ δεν είναι ένα μάτσο μαλάκες που δεν έχουν καταλάβει ότι πρέπει να γίνει η επανάσταση, είναι όπλο του ταξικού πολέμου. Είναι η αναδιάρθρωση του κράτους κάτω από τη μύτη μας.

κες στο κοινωνικό αρχιπέλαγος. Δεν πρόκειται για τύπους που φτιάχνουν μια οργάνωση για να κάνουν ό,τι γουστάρουν, και κατόπιν ψάχνουν να βρουν κονδύλια από την ΕΕ ή από ευαίσθητους βιομήχανους. Οι ΜΚΟ γνωρίζουν πολύ καλά ότι η επιβίωσή τους εξαρτάται αποκλειστικά από τον τρόπο που θα καθορίσουν την ας-την-πούμε-πολιτική τους ατζέντα. Και εκ των υστέρων δικτυώνονται, αλληλεπιδρούν μεταξύ τους, ανταλλάσουν πληροφορίες, παράγουν γνώση, και παράγουν αλήθειες για τον καπιταλιστικό κόσμο. Παράγουν αλήθειες προς γενική χρήση: για τα μέλη τους και τους υποστηρικτές τους, για τους «αναξιοπαθούντες» αποδέκτες των υπηρεσιών τους, για τους θεατές της δράσης τους. Προσέξτε όμως ότι, μιλώντας και για την Ελλάδα, αυτή η δικτύωση δεν είναι κουβέντα του αέρα: Το υπουργείο εργασίας είναι αυτό που εντάσσει στο ίδιο πλαίσιο χρηματοδότησης τους Γιατρούς Χωρίς Σύνορα και γονείς των ΑΜΕΑ Άνω Τζουτζούλων. Ακόμα και πολύ πρακτικά, προκειμένου να φέρει εις πέρας τα «σχέδια δράσης» του καθένας από δαύτους, και προκειμένου να βγάλει άκρη με το γραφειοκρατικό κομμάτι της ιστορίας, οι ΜΚΟ βρίσκονται μεταξύ τους σε διαρκή επαφή. Και είναι φυσικά βέβαιο ότι αυτό δεν γίνεται μόνο σε εθνικό επίπεδο [Σημειώνουμε ότι η ΕΕ διαθέτει ετησίως το τρομακτικό νούμερο των 1000 εκατομμυρίων ευρώ για να χρηματοδοτεί σχέδια Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων]. Να ένας λόγος για τον οποίο η ομπρέλα ΜΚΟ έχει κάποιο νόημα.

Υπάρχουν κι άλλος βασικός λόγος. Είτε με εκατομμύρια μέλη είτε με μερικές δεκάδες, είτε στο Ιράκ [τουλάχιστον ως βιτρίνα] είτε στην Ελλάδα, οι ΜΚΟ αποτελούν παροχείς υπηρεσιών πρόνοιας, αναπαραγωγής του προλεταριάτου και της πειθαρχίας του. Κι εδώ δύο πράγματα συμβαίνουν: Αφενός η «πολιτική ευαισθησία» μεταφράζεται σε εργασία στην παροχή υπηρεσιών (τζάμπα εργασία ή κακοπληρωμένη εργασία), με όλα τα συμπαραμαρτούντα μιας τέτοιας συνθήκης: «πολιτική δράση» με ωράριο, με αφεντικό, με οφέλη για το βιογραφικό και την καριέρα, με οδηγό την ατομική ανέλιξη ή τη βαρεμάρα μιας ανούσιας ζωής και με πλήρη απουσία της συλλογικής οπτικής. Αφετέρου αυτό το μοντέλο αποτελεί το ίδιο μια ριζική αναδιάρθρωση της παροχής υπηρεσιών, και όχι μόνο. Το πράγμα δεν θέλει και πολλή σκέψη: Το κόστος των σχετικών υπηρεσιών μειώνεται και φυσικά η τζάμπα εργασία είναι πηγή κέρδους. Το κέρδος μπαίνει στα παντελόνια των αφεντικών των ΜΚΟ, και ταυτόχρονα οι εθελοντές, αυτή η υποτιθέμενη εμπροσθοφυλακή της κοινωνικής ευαισθησίας, γίνονται αναπόσπαστο κομμάτι της διαχείρισης της κρίσης. Όμως η κρίση σήμερα μεταφράζεται σε βαρβαρότητα, είτε στις πολεμικές ζώνες του πλανήτη είτε στις μητροπόλεις. Οι ΜΚΟ είναι οι συνδιαχειριστές ακριβώς αυτής της βαρβαρότητας. Λίγα πράγματα σημαίνει λοιπόν το ότι οι ΜΚΟ που συρρέουν στο Ιράκ ειναι οργανώσεις-βιτρίνα, ελεγχόμενες και στελεχωμένες απ' ευθείας από τις κυβερνή-

χρονα ένα βήμα εμπρός για το σύστημα. Κάθε τέτοιο βήμα εμπρός βάζει νέα δεδομένα στον ταξικό πόλεμο, δημιουργεί νέους τρόπους εκμετάλλευσης, νέες μορφές υποτέλειας, νέες εκδοχές βίας.

Με ευκολία, εδώ και χρόνια, καταριόμαστε [ως ανταγωνιστικός λόγος] τις ΜΚΟ ως θρίαμβο του ρεφορμισμού, ως παραλλαγή της σοσιαλδημοκρατικής ιδεολογίας που να ταιριάζει στους καιρούς, και στην καλύτερη περίπτωση ως μέσο πρόληψης του ταξικού ανταγωνισμού. Την ίδια στιγμή τα καπιταλιστικά κράτη επένδυαν στο φαινόμενο ΜΚΟ πολύ περισσότερα απ' όσα θα δικαιολογούσε ο παθητικός ρόλος που τους έχει αποδοθεί. Την ίδια στιγμή οι ΜΚΟ αλωνίζουν τον πλανήτη ως αιχμή του δόρατος των ιμπεριαλιστικών εμπεμβάσεων και γεμίζουν τον κόσμο με πράκτορες, ρυθμίζουν την κατανομή του κοινωνικού πλούτου και συνδιαχειρίζονται την κρίση, και κυρίως, μεσολαβούν με εξαιρετικά επιτυχημένο τρόπο, λέμε εμείς, τις κοινωνικές σχέσεις της ανισότητας αλλά και της αλληλεγγύης. Η καπιταλιστική βαρβαρότητα γίνεται ζήτημα διαχείρισης, η αλληλεγγύη εξαφανίζεται μέσα σε ενέσεις φιλανθρωπίας.

Λέμε λοιπόν ότι οι ΜΚΟ δεν είναι ένα μάτσο μαλάκες που δεν έχουν καταλάβει ότι πρέπει να γίνει η επανάσταση, είναι όπλο του ταξικού πολέμου. Είναι η αναδιάρθρωση του κράτους κάτω από τη μύτη μας.

Κι εδώ θα έλεγε κανείς ότι κινδυνεύουμε από μία σύγχιση. Ο όρος Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις είναι όρος-ομπρέλα. Πράγματι περιλαμβάνει μια σειρά από μορφώματα εντελώς διαφορετικά μεταξύ τους τόσο ως αντικείμενο ενασχόλησης όσο και ως δομές. Είναι μήπως άτοπο να συγχέονται οι πολυεθνικές ΜΚΟ, τα γνωστά πρακτορομάγαζα [όπως η Εταιρεία Ελληνοσερβικής Φιλίας] και τα διάφορα think tanks - οργανώσεις που έχουν αποδεδειγμένα σχέσεις με τις κρατικές υπηρεσίες, με τις χιλιάδες άλλες οργανώσεις τοπικής εμβέλειας που υπό την ομπρέλα ίδιου όρου κινούνται θεματικά στον απόηχο των κινημάτων του '60 - ανθρώπινα δικαιώματα, περιβάλλον, ισότητα των φύλων;

Όντως η οργανωτική δομή, η δυνατότητα επιρροής και οι βρωμοδουλειές του WWF λόγου χάρη, δεν μπορούν να συγκριθούν με ένα μικρό μαγαζάκι στήριξης των προσφύγων σε μια γειτονιά της Αθήνας. Για λόγους όμως που θα εξηγηθούν καλύτερα και από τα κείμενα που αναδημοσιεύουμε στις επόμενες σελίδες, **είναι ένα κοινό πολιτικό και ιδεολογικό πλαίσιο αυτό που ορίζει τις ΜΚΟ ως κομμάτι του ίδιου σχεδίου.**

Δύο μικρά σχόλια θα κάνουμε πάνω σ' αυτό το πλαίσιο: Ακόμα κι αν ξεχάσουμε προς το παρόν την *κοινή ιστορική καταγωγή των σύγχρονων ΜΚΟ* στην προσπάθεια των αφεντικών να μαζέψουν τα σπασμένα του κοινωνικού ανταγωνισμού, ας θυμόμαστε ότι οι Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις δεν πλέουν σήμερα ως ακυβέρνητες βάρ-

Υπάρχουν κι άλλος βασικός λόγος. Είτε με εκατομμύρια μέλη είτε με μερικές δεκάδες, είτε στο Ιράκ [τουλάχιστον ως βιτρίνα] είτε στην Ελλάδα, οι ΜΚΟ αποτελούν παροχείς υπηρεσιών πρόνοιας, αναπαραγωγής του προλεταριάτου και της πειθαρχίας του. Κι εδώ δύο πράγματα συμβαίνουν: Αφενός η «πολιτική ευαισθησία» μεταφράζεται σε εργασία στην παροχή υπηρεσιών (τζάμπα εργασία ή κακοπληρωμένη εργασία), με όλα τα συμπαραμαρτούντα μιας τέτοιας συνθήκης: «πολιτική δράση» με ωράριο, με αφεντικό, με οφέλη για το βιογραφικό και την καριέρα, με οδηγό την ατομική ανέλιξη ή τη βαρεμάρα μιας ανούσιας ζωής και με πλήρη απουσία της συλλογικής οπτικής. Αφετέρου αυτό το μοντέλο αποτελεί το ίδιο μια ριζική αναδιάρθρωση της παροχής υπηρεσιών, και όχι μόνο. Το πράγμα δεν θέλει και πολλή σκέψη: Το κόστος των σχετικών υπηρεσιών μειώνεται και φυσικά η τζάμπα εργασία είναι πηγή κέρδους. Το κέρδος μπαίνει στα παντελόνια των αφεντικών των ΜΚΟ, και ταυτόχρονα οι εθελοντές, αυτή η υποτιθέμενη εμπροσθοφυλακή της κοινωνικής ευαισθησίας, γίνονται αναπόσπαστο κομμάτι της διαχείρισης της κρίσης. Όμως η κρίση σήμερα μεταφράζεται σε βαρβαρότητα, είτε στις πολεμικές ζώνες του πλανήτη είτε στις μητροπόλεις. Οι ΜΚΟ είναι οι συνδιαχειριστές ακριβώς αυτής της βαρβαρότητας. Λίγα πράγματα σημαίνει λοιπόν το ότι οι ΜΚΟ που συρρέουν στο Ιράκ ειναι οργανώσεις-βιτρίνα, ελεγχόμενες και στελεχωμένες απ' ευθείας από τις κυβερνήσεις. Και πολλά περισσότερα σημαίνει το γεγονός ότι νομιμοιούνται να βρίσκονται εκεί.

Ας το ξαναπούμε: Δεν είναι μόνο η νίκη του εναλλακτισμού, δεν είναι μόνο η ιδιωτικοποίηση της πολιτικής αυτό που σηματοδοτεί η έκρηξη των ΜΚΟ σε όλον τον πλανήτη. Είναι ο ματασχηματισμός του καπιταλιστικού κράτους πάνω στα συντρίμια της ταξικής ήττας.

Θέλετε να βοηθήσετε, έχετε ελεύθερο χρόνο 2 απογεύματα την εβδομάδα πχ και θέλετε μια ουσιαστική κοινωνική ασχολία; Εδώ ανακοινώνετε την διαθεσιμότητά σας για ένα άλλο είδος εργασίας, την εθελοντική εργασία, και οι Μη Κυβερνητικοί Οργανισμοί που ενδιαφέρονται θα επικοινωνήσουν μαζί σας!

anthropos.gr
ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΥ

Χίλιοι διακόσιοι άνθρωποι έχουν βάλει αγγελία *προσφοράς* αυτού του άλλου είδους εργασίας στην ιστοσελίδα anthropos.gr του Ελληνικού Κέντρου Προώθησης του εθελοντισμού. Αντιγράφουμε μερικές από τις *διαθεσιμότητες:*

Ιδιωτική υπάλληλος, Αθήνα: Επιθυμώ να εργασθώ εθελοντικά σε οτιδήποτε διαθέσιμο. Έχω ελεύθερα 3 απογεύματα την εβδομάδα. Είναι κάτι που το θέλω πραγματικά πολύ. Σας παρακαλώ, ενημερώστε με.

Άνεργη, Αθήνα: Έχω να διαθέσω ελεύθερο πρωινό χρόνο για οτιδήποτε χρειάζεται πραγματικά βοήθεια.

Web designer, Θεσσαλονίκη: Δεν με απασχολεί, όπου μπορώ να φανώ χρήσιμη.

Εισοδηματίας, Αθήνα: Otidipote.

Ό,τι να 'ναι κι όπου να 'ναι. Αφεντικά των ΜΚΟ, διαλέχτε και πάρτε!

για την αποσύνδεση των αντιστάσεων, από δυο μεριές του πλανήτη

Ινδία, η ΜΚΟποίηση της αντίστασης

Τον Αύγουστο του 2004 η Ινδή συγγραφέας και ακτιβίστρια Arundhati Roy έδωσε μία διάλεξη στο Σαν Φρανσίσκο υπό το γενικό τίτλο «Πολιτικές εξουσίας την εποχή της αυτοκρατορίας». Δημοσιεύουμε παρακάτω αποσπάσματα αυτής της διάλεξης σχετικά με τη «ΜΚΟποίηση της αντίστασης», ως έναν από τους βασικούς κινδύνους που έχουν να αντιμετωπίσουν τα μαζικά κινήματα στις χώρες του αναπτυσσόμενου κόσμου. Σημειώνουμε ότι ειδικά η ασιατική ήπειρος συγκεντρώνει έναν γιγάντιο αριθμό ΜΚΟ δυτικής προέλευσης.

Στην Ινδία η έκρηξη των ΜΚΟ ξεκίνησε στα τέλη της δεκαετίας του '80. Συνέπεσε με το άνοιγμα της αγοράς της στο νεοφιλελευθερισμό. Την εποχή εκείνη το ινδικό κράτος, στην προσπάθειά του να συμπλεύσει με τις απαιτήσεις των προγραμμάτων δομικής αναπροσαρμογής, αποσυρόταν από τη χρηματοδότηση της αγροτικής ανάπτυξης, της γεωργίας, της ενέργειας, των μεταφορών και της δημόσιας υγείας. Καθώς το κράτος εγκατέλειπε τον παραδοσιακό του ρόλο, οι ΜΚΟ εισχώρησαν στους παραπάνω τομείς. Η διαφορά είναι φυσικά ότι τα κονδύλια που είχαν στη διάθεσή τους ήταν ένα ελάχιστο κλάσμα των πραγματικών περικοπών που έγιναν στις αντίστοιχες παροχές...

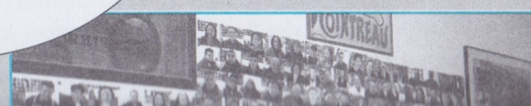
...Οι ΜΚΟ δίνουν λοιπόν την εντύπωση ότι καλύπτουν το κενό που αφήνει το κράτος κατά την υποχώρησή του. Και πράγματι το κάνουν, αλλά σε έναν τόσο μικρό βαθμό ώστε δεν ειναι εκεί η ουσία της συνεισφοράς τους. Η πραγματική συνεισφορά τους βρίσκεται στο ότι αδυνατίζουν την πολιτική οργή και πλασάρουν ως βοήθεια ή ανακούφιση αυτά που οι άνθρωποι δικαιούνται να έχουν. Η πραγματική συνεισφορά τους βρίσκεται στη συνολική αλλαγή νοοτροπίας μέσα σε μια κοινωνία. Μετατρέπουν τους ανθρώπους σε εξαρτώμενα θύματα και αμβλύνουν τις αιχμές τις πολιτικής αντίστασης. Απορροφούν τους κραδασμούς ανάμεσα στις κυβερνήσεις και τους πληθυσμούς. Έχουν γίνει διαιτητές, διερμηνείς και διαμεσολαβητές.

Μακροπρόθεσμα οι ΜΚΟ είναι υπόλογες στους χρηματοδότες τους, και όχι στους ανθρώπους με τους οποίους δουλεύουν. Είναι αυτό που οι βοτανολόγοι θα ονόμαζαν «είδος - δείκτη». Όσο μεγαλύτερη η καταστροφή από τον νεοφιλελευθερισμό, τόσο μεγαλύτερη η έκρηξη των ΜΚΟ. Αυτό αποδεικνύεται με έναν τραγικό τρόπο στην περίπτωση των ΗΠΑ, που καθώς ετοιμάζονται να εισβάλλουν σε μια χώρα προετοιμάζουν ταυτόχρονα τις ΜΚΟ για να μπουν και να «μαζέψουν» την καταστροφή. Προ-

τηριασμένος σουδανός... που έχει την ανάγκη της βοήθειας του λευκού. Τελικά ισχυροποιούνται τα ρατσιστικά στερεότυπα και επιβεβαιώνονται τα επιτεύγματα, οι ανέσεις και η συμπόνοια -η σκληρή αγάπη- του Δυτικού πολιτισμού. Οι ΜΚΟ είναι οι κοσμικοί ιεραπόστολοι του σύγχρονου κόσμου.

Τελικά, σε μικρότερο βαθμό αλλά πιο ύπουλα, το χρήμα που έχουν στη διάθεσή τους οι ΜΚΟ παίζει τον ίδιο ρόλο στην εναλλακτική πολιτική με αυτόν που παίζει το κερδοσκοπικό κεφάλαιο που εισρέει και εκρέει από τις οικονομίες των φτωχών χωρών. Υπαγορεύει την πολιτική ατζέντα. Μετατρέπει την αντιπαράθεση σε διαπραγμάτευση. Αποπολιτικοποιεί την αντίσταση. Παρεμβαίνει στα τοπικά λαϊκά κινήματα που παραδοσιακά βασίζονταν στις δικές τους δυνάμεις. Οι ΜΚΟ διαθέτουν προϋπολογισμούς που τους επιτρέπουν να απασχολούν ντόπιους, οι οποίοι υπό διαφορετικές συνθήκες θα είχαν εξελιχθεί σε στελέχη του κινήματος ανίστασης. Αυτοί οι άνθρωποι αισθάνονται ότι κάνουν κάτι με άμεσο αποτέλεσμα, και ταυτόχρονα κερδίζουν τα προς το ζην. Η πραγματική πολιτική αντίσταση δεν γνωρίζει τέτοιες ευκολίες. Η ΜΚΟποίση της πολιτικής απειλεί να μετατρέψει την αντίσταση σε ένα καθώς πρέπει ωράριο 9 με 5, σε ένα επάγγελμα «με τα τυχερά του». Η πραγματική αντίσταση έχει πραγματικές συνέπειες. Και δεν έχει μισθό.

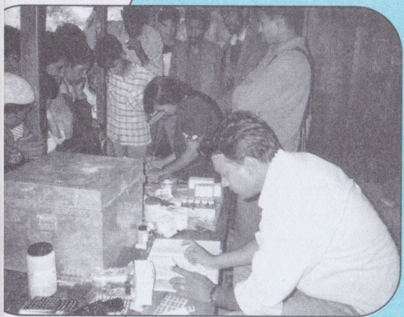
The Eye of the beholder

διάθεσή τους ήταν ένα ελάχιστο κλάσμα των πραγματικών περικοπών που έγιναν στις αντίστοιχες παροχές...

...Οι ΜΚΟ δίνουν λοιπόν την εντύπωση ότι καλύπτουν το κενό που αφήνει το κράτος κατά την υποχώρησή του. Και πράγματι το κάνουν, αλλά σε έναν τόσο μικρό βαθμό ώστε δεν ειναι εκεί η ουσία της συνεισφοράς τους. Η πραγματική συνεισφορά τους βρίσκεται στο ότι αδυνατίζουν την πολιτική οργή και πλασάρουν ως βοήθεια ή ανακούφιση αυτά που οι άνθρωποι δικαιούνται να έχουν. Η πραγματική συνεισφορά τους βρίσκεται στη συνολική αλλαγή νοοτροπίας μέσα σε μια κοινωνία. Μετατρέπουν τους ανθρώπους σε εξαρτώμενα θύματα και αμβλύνουν τις αιχμές τις πολιτικής αντίστασης. Απορροφούν τους κραδασμούς ανάμεσα στις κυβερνήσεις και τους πληθυσμούς. Έχουν γίνει διαιτητές, διερμηνείς και διαμεσολαβητές.

Μακροπρόθεσμα οι ΜΚΟ είναι υπόλογες στους χρηματοδότες τους, και όχι στους ανθρώπους με τους οποίους δουλεύουν. Είναι αυτό που οι βοτανολόγοι θα ονόμαζαν «είδος - δείκτη». Όσο μεγαλύτερη η καταστροφή από τον νεοφιλελευθερισμό, τόσο μεγαλύτερη η έκρηξη των ΜΚΟ. Αυτό αποδεικνύεται με έναν τραγικό τρόπο στην περίπτωση των ΗΠΑ, που καθώς ετοιμάζονται να εισβάλλουν σε μια χώρα προετοιμάζουν ταυτόχρονα τις ΜΚΟ για να μπουν και να «μαζέψουν» την καταστροφή. Προκειμένου να μη διακινδυνεύσουν τη χρηματοδότησή τους και την άδεια από τις κυβερνήσεις τους να λειτουργούν, οι ΜΚΟ οφείλουν να παρουσιάσουν τη δουλειά τους μέσα σ' ένα ρηχό πλαίσιο, απογυμνωμένο από οποιοδήποτε πολιτικό ή ιστορικό περιεχόμενο (ή τουλάχιστον από οποιοδήποτε ενοχλητικό πολιτικό ή ιστορικό περιεχόμενο). Οι απολίτικες (και γι' αυτό εξαιρετικά πολιτικές στην πραγματικότητα), γεμάτες θλίψη αναφορές από τις φτωχές χώρες και τις πολεμικές ζώνες του πλανήτη μετατρέπουν τους ανθρώπους σε παθητικά θύματα. Άλλος ένας υποσιτισμένος ινδός, άλλος ένας πεινασμένος αιθίοπας, άλλος ένας αφγανός πρόσφυγας, άλλος ένας ακρω-

Ενάμισι εκατομμύριο (!) Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις ήταν καταγεγραμμένες στην Ινδία το 2001, σύμφωνα με στοιχεία που δίνει το δίκτυο των ΜΚΟ Society for Participatory Research in Asia.

σε ένα καθώς πρέπει ωράριο 9 με 5, σε ένα επάγγελμα «με τα τυχερά του». Η πραγματική αντίσταση έχει πραγματικές συνέπειες. Και δεν έχει μισθό.

The Eye of the beholder

Ο Σωκράτης έχει σαντουϊτσάδικο δίπλα στην πλατεία Βάθης. Αντί να χαλάει λεφτά για καδράκια και άλλες μαλακίες, παίρνει μια φωτογραφική μηχανή αρχαία, φωτογραφίζει όλους τους πελάτες του, και βάζει τις φωτογραφίες στον τοίχο. Ο τοίχος του Σωκράτη είναι γεμάτος με νυσταγμένα πρόσωπα που χαμογελούν από τακτ για να μη τον στενοχωρήσουνε [τους πρεζάκηδες θαμώνες δεν τους φωτογραφίζει, θα του χαλάσουν το ντεκόρ]. Οι των ΜΚΟ της περιοχής -you know, χαμηλά ενοίκια- βλέπουν το πάτσγουορκ του Σωκράτη σαν μια γιορτή της πολυπολιτισμικότητας. Εμάς πάλι, μάλλον σε ασφάλεια & design αλά ελληνικά μας φέρνει.

ΗΠΑ, η ΜΚΟποίηση του γυναικείου κινήματος

Ήδη από τη δεκαετία του '70 το αμερικανικό κίνημα σαρώθηκε από τη «νέα φιλανθρωπία». Η άτακτη υποχώρηση των στελεχών του προς την «πολιτική του εφικτού» είχε ως αρωγούς, πέρα από τις πολιτικές του νεοφιλελεύθερου κράτους, τεράστια και ιστορικά φιλανθρωπικά ιδρύματα, όπως το ίδρυμα Ford, που μέχρι σήμερα έχουν χρηματοδοτήσει με εκατομμύρια δολάρια τις μεταλλαγμένες μορφές των πρώην ριζοσπαστικών οργανώσεων. Το 2004 η φεμινιστική οργάνωση INCITE! Women of Color against Violence οργάνωσε ένα συνέδριο με τίτλο «Η επανάσταση δεν πρόκειται να χρηματοδοτηθεί» (The Revolution Will Not Be Funded), με θέμα αυτό το Σύμπλεγμα των Μη Κερδοσκοπικών Οργανισμών (Non Profit Industrial Complex), και τον τρόπο με τον οποίο έχει αποσυνθέσει την αυτόνομη επαναστατική πολιτική. Μία από τις εισηγήσεις, απ' όπου δημοσιεύουμε μικρά αποσπάσματα, διερευνά τον «εκφυλισμό» ενός ζητήματος αιχμής για το γυναικείο κίνημα του '60-'70, αυτού της ενδοοικογενειακής βίας. Δώστε λίγη προσοχή στον πώς συνδέονται με το φαινόμενο ΜΚΟ, σε ένα ενιαίο project, ζητήματα των καιρών όπως η στρατιωτικοποίηση. Η συγγραφέας, Ana Clarissa Rojas Durazo, είναι από τα στελέχη της INCITE!

… Μέσα από τις χρηματοδοτήσεις και τη ΜΚΟποίηση, το κίνημα κλήθηκε να συνάψει ειρήνη με τον εχθρό, το αμερικανικό κράτος, τον κεντρικό οργανωτή της βίας ενάντια στις γυναίκες σε ολόκληρο τον κόσμο. Το κράτος κατάφερε να σπάσει σε κομμάτια τη ριζοσπαστική ατζέντα του κινήματος ενάντια στη βία. Πρώτον, με το να απαγορεύει στις ΜΚΟ να εμπλέκονται «στην πολιτική», διαχώρισε τη βία στις διαπροσωπικές σχέσεις από την κρατική, οικονομική, θεσμική βία που στρέφεται ενάντια στις γυναίκες. Αυτή η εξατομίκευση της βίας απέκλεισε από τη συζήτηση τις εμπειρίες που έχουν οι μη λευκές γυναίκες από τις διάφορες μορφές θεσμικής βίας. Δεύτερον, το θέμα της ενδοοικογενειακής βίας διαχωρίστηκε από αυτό της σεξουαλικής βίας [οι χρηματοδότες απαίτησαν από τις οργανώσεις να ασχολούνται *είτε με το ένα είτε με το άλλο*], και ταυτόχρονα διάφορες μορφές οργανωμένης σεξουαλικής βίας έμειναν έξω από τη συζήτηση (όπως για παράδειγμα οι σεξουαλικές επιθέσεις στις φυλακές, οι βιασμοί γυναικών στα σύνορα, ή οι στειρώσεις και οι άλλες πολιτικές ελέγχου του πληθυσμού)…

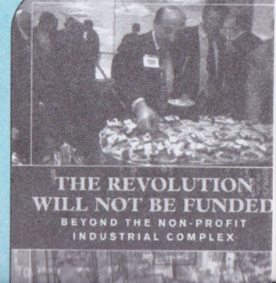
Η παραγωγή γνώσης μέσα στα πανεπιστήμια που να είναι συνεπής με τέτοιους διαχωρισμούς ήταν βασική στρατηγική για να

τοποίησης είναι ότι εμποδίζει τις τοπικές κοινότητες και τις οργανώσεις βάσης να σκεφτούν πάνω σε πραγματικές λύσεις στο πρόβλημα της ενδοοικογενειακής βίας. Αντιθέτως, η φυσική απάντηση στην ενδοοικογενειακή βία είναι «να φωνάξεις τους μπάτσους», τακτική που μάλλον δεν δουλεύει όταν μιλάμε για κοινότητες που δέχονται καθημερινά επίθεση από τη ρατσιστική επιβολή του νόμου, τους μεταναστευτικούς νόμους και το ποινικό σύστημα…

… Όμως η βία είναι η σταθερά, το κατεξήν πλαίσιο του καπιταλιστικού συστήματος. Είναι το μαχαίρι που κόβει και το νήμα που ράβει, είναι η τάξη πραγμάτων. Και με την έννοια αυτή η ενδοοικογενειακή βία είναι η έκφραση των ανισότιμων διαπροσωπικών σχέσεων, και εκρέει από ένα κοινωνικό σύστημα που είναι στιγματισμένο από την ανιστότητα και από την επιδίωξη της ανισότητας. Το κράτος τονίζει την αποκλειστικότητα της καταπίεσης του γυναικείου φύλου στην ιδεολογία του για την ενδοοικογενειακή βία. Η έμφαση αυτή είναι επικίνδυνη, γιατί συσκοτίζει το ρόλο που παίζουν στην παραγωγή της ενδοοικογενειακής βίας άλλες βασικές κοινωνικές διαδικασίες όπως η φυλή και η τάξη…

Και το δόλωμα; Χρήμα, χρήμα, κι άλλο χρήμα. Η κρατική υπηρεσία για τη Βία Ενάντια στις Γυναίκες μοιράζει κάθε χρόνο 1 δισεκατομμύριο δολάρια σε σχετικά προγράμματα και οργανώσεις. Ταυτόχρονα πρέπει να σημειώσουμε εδώ ότι η ΜΚΟποίηση των κοινωνικών κινημάτων συμβαίνει ταυτόχρονα με την ιδιωτικοποίηση όλων των πλευρών της ζωής, της αντίστασης συμπεριλαμβανομένης. Με την έννοια αυτή, η ΜΚΟποίηση γίνεται όπλο του ταξικού πολέμου. Τα μέλη των οργανώσεων ενάντια στην βία κατά των γυναικών κινούνται πλέον σε περιβάλλοντα όπου κυριαρχεί η κουλτούρα της οργάνωσης της αγοράς. Δεν έχουμε πια οργανωτές, έχουμε μάνατζερς και γραφειοκράτες, προμηθευτές και πελάτες. Δεν έχουμε κοινωνική αλλαγή, έχουμε παροχή υπηρεσιών, και το όραμά μας να αλλάξουμε την κοινωνία έχει μεταραπεί σε ένα διαρκές κυνήγι αποτελεσμάτων…

Το εξώφυλλο του βιβλίου που κυκλοφόρησε από το συνέδριο «The revolution can not be funded». Έχει ενδιαφέρον μια λεπτομέρεια από το παρασκήνιο αυτής της ιστορίας. Η INCITE! που οργάνωσε το συνέδριο αυτό, είχε χρηματοδοτηθεί από το ίδρυμα Ford με 100.000 δολάρια για να αναπτύξει προγράμματα σχετικά με τη βία κατά των γυναικών. Η χρηματοδότηση αποσύρθηκε μόλις το ΔΣ του ιδρύματος

INCITE!

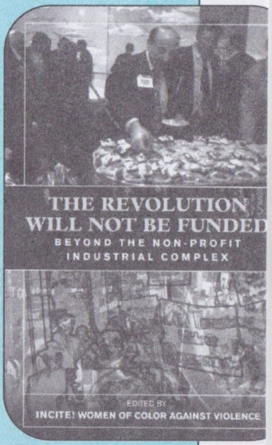
… Μέσα από τις χρηματοδοτήσεις και τη ΜΚΟποίηση, το κίνημα κλήθηκε να συνάψει ειρήνη με τον εχθρό, το αμερικανικό κράτος, τον κεντρικό οργανωτή της βίας ενάντια στις γυναίκες σε ολόκληρο τον κόσμο. Το κράτος κατάφερε να σπάσει σε κομμάτια τη ριζοσπαστική ατζέντα του κινήματος ενάντια στη βία. Πρώτον, με το να απαγορεύει στις ΜΚΟ να εμπλέκονται «στην πολιτική», διαχώρισε τη βία στις διαπροσωπικές σχέσεις από την κρατική, οικονομική, θεσμική βία που στρέφεται ενάντια στις γυναίκες. Αυτή η εξατομίκευση της βίας απέκλεισε από τη συζήτηση τις εμπειρίες που έχουν οι μη λευκές γυναίκες από τις διάφορες μορφές θεσμικής βίας. Δεύτερον, το θέμα της ενδοοικογενειακής βίας διαχωρίστηκε από αυτό της σεξουαλικής βίας [οι χρηματοδότες απαίτησαν από τις οργανώσεις να ασχολούνται *είτε με το ένα είτε με το άλλο*], και ταυτόχρονα διάφορες μορφές οργανωμένης σεξουαλικής βίας έμειναν έξω από τη συζήτηση (όπως για παράδειγμα οι σεξουαλικές επιθέσεις στις φυλακές, οι βιασμοί γυναικών στα σύνορα, ή οι στειρώσεις και οι άλλες πολιτικές ελέγχου του πληθυσμού)…

Η παραγωγή γνώσης μέσα στα πανεπιστήμια που να είναι συνεπής με τέτοιους διαχωρισμούς ήταν βασική στρατηγική για να «περάσει η γραμμή» και να ενισχυθεί το σχέδιο της ΜΚΟποίησης, της επαγγελματοποίησης, και της μετατροπής του κινήματος ενάντια στη βία σε ένα είδος κοινωνικής υπηρεσίας. Την ίδια στιγμή, σε αυξανόμενο βαθμό το φαινόμενο της βίας εγκληματοποιήθηκε και ιατρικοποιήθηκε. Για να το πούμε πιο απλά: περιμένουμε τους μπάτσους, τους γιατρούς και τα φάρμακα να λύσουν το πρόβλημα της ενδοοικογενειακής βίας…

… Η εγκληματοποίηση της ενδοοικογενειακής βίας δημιούργησε ένα διπλό πλεονέκτημα για το κράτος: ο υπαίτιος έγινε ο μοναδικός υπεύθυνος για την άσκηση βίας ενάντια στις γυναίκες, ενώ το κράτος έθεσε τον εαυτό του απέναντι στον υπαίτιο και στο πλευρό της κακοποιημένης γυναίκας. Η εγκληματοποίηση ενίσχυσε επίσης την κρατική ρητορεία ότι η λύση στο πρόβλημα της ενδοοικογενειακής βίας είναι οι αυστηρότερες ποινές και η φυλάκιση του δράστη, γεγονός που είχε καταστροφικές συνέπειες για τις γυναίκες και τις κοινότητές τους. Είναι ενδιαφέρον ότι αυτή η εξέλιξη συνέβη ταυτόχρονα με τη γιγάντωση του βιομηχανικού συμπλέγματος των φυλακών [prison industrial complex] και τις αλλαγές στην ποινική νομοθεσία…

Ένα από τα επικίνδυνα αποτελέσματα της διαδικασίας εγκλημα-

Και το δόλωμα; Χρήμα, χρήμα, κι άλλο χρήμα. Η κρατική υπηρεσία για τη Βία Ενάντια στις Γυναίκες μοιράζει κάθε χρόνο 1 δισεκατομμύριο δολάρια σε σχετικά προγράμματα και οργανώσεις. Ταυτόχρονα πρέπει να σημειώσουμε εδώ ότι η ΜΚΟποίηση των κοινωνικών κινημάτων συμβαίνει ταυτόχρονα με την ιδιωτικοποίηση όλων των πλευρών της ζωής, της αντίστασης συμπεριλαμβανομένης. Με την έννοια αυτή, η ΜΚΟποίηση γίνεται όπλο του ταξικού πολέμου. Τα μέλη των οργανώσεων ενάντια στην βία κατά των γυναικών κινούνται πλέον σε περιβάλλοντα όπου κυριαρχεί η κουλτούρα της οργάνωσης της αγοράς. Δεν έχουμε πια οργανωτές, έχουμε μάνατζερς και γραφειοκράτες, προμηθευτές και πελάτες. Δεν έχουμε κοινωνική αλλαγή, έχουμε παροχή υπηρεσιών, και το όραμά μας να αλλάξουμε την κοινωνία έχει μεταραπεί σε ένα διαρκές κυνήγι αποτελεσμάτων…

Το εξώφυλλο του βιβλίου που κυκλοφόρησε από το συνέδριο «The revolution can not be funded». Έχει ενδιαφέρον μια λεπτομέρεια από το παρασκήνιο αυτής της ιστορίας. Η INCITE! που οργάνωσε το συνέδριο αυτό, είχε χρηματοδοτηθεί από το ίδρυμα Ford με 100.000 δολάρια για να αναπτύξει προγράμματα σχετικά με τη βία κατά των γυναικών. Η χρηματοδότηση αποσύρθηκε μόλις το ΔΣ του ιδρύματος μελέτησε τις απόψεις που είχε δημοσιεύσει η οργάνωση για το παλαιστινιακό ζήτημα. Είναι αλήθεια ότι κάπως όψιμα η INCITE! εντόπισε τον κίνδυνο της αφομοίωσης… Σημειώνουμε ότι το ίδρυμα Ford και τα όμοιά του είχαν από πολύ νωρίς ενεργοποιηθεί στον νέο τους ρόλο, υπαγορεύοντας έναν συγκεκριμένο προσανατολισμό για τις οργανώσεις βάσης στις ΗΠΑ, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά το κίνημα για τα δικαιώματα των μαύρων. Το 1969 ο γραμματέας του ιδρύματος Ford Howard Dressner δήλωνε: «Η αμερικανική κοινωνία βρίσκεται ανάμεσα σε δύο άκρα: αυτούς που θέλουν να καταστρέψουν αυτό στο οποίο αντιτίθενται ή το οποίο δεν καταλαβαίνουν από τη μία, και τις δυνάμεις που θέλουν να καταστείλουν την ποικιλία και να τιμωρήσουν τη διαφωνία από την άλλη. Χρειαζόμαστε απαραιτήτως εργαλεία για μια *υπό το νόμο* κοινωνική αλλαγή, για την άμεση, ενημερωμένη απάντηση σε χρόνια προβλήματα αποφεύγοντας το χάος, για να ανοίξει ο δρόμος σε μια ποικιλία απόψεων αποφεύγοντας την εκκωφαντική αναρχία.. Τα φιλανθρωπικά ιδρύματα έχουν υπάρξει στο παρελθόν ένα τέτοιο εργαλείο»

Τα Ζωνιανά δεν είναι (τηλεοπτικό) ανέκδοτο

[Το κράτος, όχι μόνο σαν «κεντρικές αποφάσεις» αλλά και σαν η ανώτατη πολιτικά νομιμοποίηση της ισχύος και της κατανομής της, όχι μόνο δεν είναι έξω από τις σύγχρονες καπιταλιστικές διαδικασίες (και ειδικά τον καπιταλισμό του εγκλήματος), όχι μόνο δεν είναι μια δευτερεύουσα παράμετρος στη λειτουργία του συστήματος συνολικά, αλλά αντίθετα μόνο στο κέντρο της μπορεί να εννοηθεί.]

Συνέλευση ενάντια στην ειρήνη, 18 Απριλίου 2007, Ανοιχτή συνέλευση με τίτλο «Η κρατικοποίηση του εγκλήματος».

Έχουν περάσει μόλις λίγοι μήνες από τότε που σύντροφοι της Αυτονομίας, από τη συνέλευση ενάντια στην ειρήνη, διατύπωναν ανάμεσα σε άλλες και τις παραπάνω σκέψεις, αναφερόμενοι στο «παράξενο» κατά πολλούς ζήτημα της κρατικοποίησης του εγκλήματος. Σκέψεις ρηξικέλευθες, αιρετικές με μία έννοια. Τις οποίες όμως ήρθαν να επικυρώσουν, με τον πιο ρητό και κατηγορηματικό τρόπο, τα γεγονότα στα Ζωνιανά.

Τί συνέβη λοιπόν στα Ζωνιανά;

Πώς αποφάσισε το κράτος να προχωρήσει ειδικά τώρα στην «τελική λύση», και όχι μερικά χρόνια πριν, όταν το οργανωμένο έγκλημα ανατίναζε το αυτοκίνητο του αστυνομικού διευθυντή Σολδάτου και μαζί τη γυναίκα του; Ή ας πούμε όταν λίγο αργότερα, σε γεγονός σχεδόν πανομοιότυπο με αυτό των Ζωνιανών, απήχθη ο επικεφαλής της επιχείρησης των μπάτσων;

Θα μπορούσαμε να παραθέσουμε κάμποσα ακόμη τέτοια ερωτήματα. Αλλά δεν έχει νόημα. Γιατί η (τηλεοπτική πρώτα και κύρια) εισβολή των μπάτσων στα Ζωνιανά δεν έχει σαν επιδίωξή της κανενός είδους «τελική λύση». Αντίθετα, όπως θα δούμε και παρακάτω, πρόκειται για τους νέους όρους που διαμορφώνονται σε σχέση με την εγκληματικότητα και το πώς αυτοί γίνονται αντικείμενο διαχείρισης από την πλευρά του κράτους.

Ας πάρουμε όμως τα πράγματα από την αρχή. Όλα ξεκίνησαν όταν σε έναν συνηθισμένο (βλέπε «καρφωτή») έλεγχο πολυτελούς αυτοκινήτου βρέθηκε κοκαΐνη. Προσοχή! Όχι «φούντες» αλλά κοκαΐνη. Το κρατάμε αυτό και συνεχίζουμε. Ένας εκ των επιβαινόντων όμως διέφυγε, όπως θα έλεγε και η έκθεση της αστυνομίας. Στη συνέχεια έγινε ένα deal για έναν τυπικό έλεγχο στο σπίτι του και μετά η κατάσταση ξέφυγε: πρώτον γιατί το convoy των μπάτσων μόνο για τυπικό έλεγχο δεν έμοιαζε, και δεύτερον γιατί η αντίδραση των κατοίκων ήταν τρόπον τινά hardcore, με τα γνωστά αποτελέσματα. Μια πρώτη σκέψη είναι ότι οι μπάτσοι αθέτησαν το deal και την πάτησαν. Μία δεύτερη όμως σκέψη είναι ότι το πραγματικό deal ήταν ό,τι ακριβώς έγινε: εμείς θα έρθουμε πολλοί, εσείς θα μας πυροβολήσετε (και δε χρειάζεται να το ξέρετε κι όλοι) και μετά τα υπόλοιπα θα έρθουν μόνα τους. Και πράγματι, σε αντίθεση με ό,τι ακολούθησε την δολοφονία του Η.Μαραγκάκη από μπάτσους πριν λίγα μόλις χρόνια, από αυτό το σημείο και μετά όλα έμοιαζαν και μοιάζουν απόλυτα φυσιολογικά: από τα τεθωρακισμένα σε ένα χωριό μερικών εκατοντάδων κατοίκων μέχρι την εμπλοκή του αντεισαγγελέα του Άρειου Πάγου Καρούτσου (που μετείχε στο δικαστικό συμβούλιο που εξέδωσε του βούλευμα παραπομπής των 18 της 17 Νοέμβρη). Υπάρχουν όμως αρκετές «λεπτομέρειες» που

[Το κράτος, όχι μόνο σαν «κεντρικές αποφάσεις» αλλά και σαν η ανώτατη πολιτικά νομιμοποίηση της ισχύος και της κατανομής της, όχι μόνο δεν είναι έξω από τις σύγχρονες καπιταλιστικές διαδικασίες (και ειδικά τον καπιταλισμό του εγκλήματος), όχι μόνο δεν είναι μια δευτερεύουσα παράμετρος στη λειτουργία του συστήματος συνολικά, αλλά αντίθετα μόνο στο κέντρο της μπορεί να εννοηθεί.]

Συνέλευση ενάντια στην ειρήνη, 18 Απριλίου 2007, Ανοιχτή συνέλευση με τίτλο «Η κρατικοποίηση του εγκλήματος».

Μέσα Νοεμβρίου. Μαθητής της τετάρτης δημοτικού ετοιμάζεται πυρετωδώς για την σχολική γιορτή του Πολυτεχνείου. Ενώ διαβάζει το ποίημα του, αντικρύζει στην τηλεόραση εικόνες από τα Ζωνιανά. Ρωτάει τον μπαμπά του: «Μπαμπά εκεί, χούντα έχουνε;». Κι ο μπαμπάς απαντάει «Όχι παιδί μου, κάνουν κι οι μπάτσοι τις δικές τους γιορτές».

ριση από την πλευρά του κράτους.

Ας πάρουμε όμως τα πράγματα από την αρχή. Όλα ξεκίνησαν όταν σε έναν συνηθισμένο (βλέπε «καρφωτή») έλεγχο πολυτελούς αυτοκινήτου βρέθηκε κοκαΐνη. Προσοχή! Όχι «φούντες» αλλά κοκαΐνη. Το κρατάμε αυτό και συνεχίζουμε. Ένας εκ των επιβαινόντων όμως διέφυγε, όπως θα έλεγε και η έκθεση της αστυνομίας. Στη συνέχεια έγινε ένα deal για έναν τυπικό έλεγχο στο σπίτι του και μετά η κατάσταση ξέφυγε: πρώτον γιατί το convoy των μπάτσων μόνο για τυπικό έλεγχο δεν έμοιαζε, και δεύτερον γιατί η αντίδραση των κατοίκων ήταν τρόπον τινά hardcore, με τα γνωστά αποτελέσματα. Μια πρώτη σκέψη είναι ότι οι μπάτσοι αθέτησαν το deal και την πάτησαν. Μία δεύτερη όμως σκέψη είναι ότι το πραγματικό deal ήταν ό,τι ακριβώς έγινε: εμείς θα έρθουμε πολλοί, εσείς θα μας πυροβολήσετε (και δε χρειάζεται να το ξέρετε κι όλοι) και μετά τα υπόλοιπα θα έρθουν μόνα τους. Και πράγματι, σε αντίθεση με ό,τι ακολούθησε την δολοφονία του Η.Μαραγκάκη από μπάτσους πριν λίγα μόλις χρόνια, από αυτό το σημείο και μετά όλα έμοιαζαν και μοιάζουν απόλυτα φυσιολογικά: από τα τεθωρακισμένα σε ένα χωριό μερικών εκατοντάδων κατοίκων μέχρι την εμπλοκή του αντεισαγγελέα του Άρειου Πάγου Καρούτσου (που μετείχε στο δικαστικό συμβούλιο που εξέδωσε του βούλευμα παραπομπής των 18 της 17 Νοέμβρη). Υπάρχουν όμως αρκετές «λεπτομέρειες» που δε μοιάζουν της καθόλου μα καθόλου φυσιολογικές. Θα τις απαριθμήσουμε και στη συνέχεια θα σας πούμε τα δικά μας συμπεράσματα.

Λεπτομέρεια πρώτη: οι μπάτσοι αποφασίζουν να οργανώσουν μια τεράστια επιχείρηση πάταξης του οργανωμένου εγκλήματος γενικά, και του εμπορίου ναρκωτικών ειδικά, ενώ ήδη έχει μπει ο χειμώνας. Αν κάτι τέτοιο έχει λογική, το επόμενο που μπορούμε να περιμένουμε είναι να ψάξουν για φυτείες χασίς στο Βόρειο Πόλο. Ένα το κρατούμενο.

Λεπτομέρεια δεύτερη: μετά από τις εξονυχιστικές έρευνες που έχουν γίνει εδώ και μέρες τα στοιχεία που έχουν βρεθεί προκαλούν γέλια. Οι ποσότητες χασίς που έχουν βρεθεί, είναι μεν αρκετά μεγάλες για να πείθουν τους τηλεθεατές ότι «κάτι μεγάλο γίνεται», αλλά σε καμία περίπτωση δεν αντιστοιχούν σε χαρακτηρισμούς όπως καρτέλ, βαρώνοι των ναρκωτικών, κλπ. Προσοχή! Δεν ισχυριζόμαστε ότι δεν υπήρχε μεγάλη παραγωγή στην περιοχή (αυτό άλλωστε το γνώριζαν κι οι πέτρες, όπως και οι μπάτσοι που έπαιρναν τα ποσοστά τους). Ισχυριζόμαστε ότι οι ποσότητες που βρέθηκαν δεν αντιστοιχούν σε αυτό που συμβαίνει. Σε ό,τι αφορά δε τα όπλα που βρέθηκαν, είναι κάτι παραπάνω από βέβαιο ότι δεν αποτελούν εξαίρεση στους κανόνες που ισχύουν γενικά στην

Κρήτη. Μιλώντας τέλος για τα υπόλοιπα «ευρήματα», κλεμμένα αυτοκίνητα, μηχανάκια, κλπ, είμαστε σίγουροι ότι αν οι μπάτσοι με τον εισαγγελέα πάνε σε μάντρα ανταλλακτικών είναι πιθανό να βρουν πολύ περισσότερα.

Λεπτομέρεια (σχετική με τα προηγούμενα) τρίτη: Μέχρι τώρα ξέραμε ότι υπάρχουν τα κλεφτρόνια, υπάρχουν οι έμποροι όπλων, υπάρχουν οι μικρέμποροι ναρκωτικών και υπάρχουν οι κυριλέ κοκαϊνέμποροι. Στα Ζωνιανά (με βάση τα «ευρήματα») φαίνεται ότι όλοι τα έκαναν όλα. Σα να μην έφτασε σ' αυτό το μέρος ο περίφημος καταμερισμός (παράνομης) εργασίας.

Λεπτομέρεια τέταρτη (και σημαντικότερη): ενώ όλοι μιλάνε (και ειδικά οι δημοσιογράφοι) για τα περίφημα κυκλώματα κοκαΐνης με τα οποία ήταν συνδεδεμένοι οι κάτοικοι των Ζωνιανών, φαίνεται ότι το «κοκό» έχει κάνει φτερά.

Από τα παραπάνω προκύπτουν τρία βασικά συμπεράσματα.

Το πρώτο είναι ότι αν και ήταν γνωστό τι συνέβαινε στα Ζωνιανά (όπως και στην Ηλεία, τη Μεσσηνία, και άλλα ωραία μέρη) αυτό δε συνιστούσε με κανέναν τρόπο ενόχληση για τους μπάτσους, τους κοινοτάρχες και όλους αυτούς που συν-εργάζονταν και κέρδιζαν από το εμπόριο χασίς. Όπως δεν φαίνεται να ενοχλούσε (και να ενοχλεί) μια τέτοιου είδους συν-εργασία τους κατοίκους αυτών των περιοχών αντίστοιχα. Το δεύτερο είναι ότι η διαχείριση που γίνεται από τα μμε πάνω στο συγκεκριμένο ζήτημα είναι η πλέον τυπική: φλας, «γεγονότα», «τεκμήρια», πληθωρισμός «ενημέρωσης» προκειμένου να μείνει κρυφό το προφανές, να αποσιωπηθεί το αυτονόητο. Πράγματι νομίζουμε ότι αν γινόταν ένα γκάλοπ μετά από δύο χρόνια με ερώτημα «τι έγινε τότε στα Ζωνιανά» η πιο συγκεκριμένη απάντηση θα ήταν «της π....... το κάγκελο».

Το τρίτο και σημαντικότερο (αγκαζέ με την τέταρτη λεπτομέρεια) είναι ότι όλος ο ντόρος γίνεται για το εμπόριο κοκαΐνης. Με άλλα λόγια, οι για χρόνια χασισοπαραγωγοί τόλμησαν να πατήσουν χωράφια όχι μόνο άγνωστα μα και ξένα. Το οποίο σημαίνει ότι όχι μόνο βούτηξαν σε βαθιά νερά, αλλά είχαν να αντιμετωπίσουν και καρχαρίες. Μια τέτοια επιλογή δεν θίγει μόνο τα συμφέροντα αυτών που ελέγχουν (πάντα σε συνεργασία με τους μπάτσους και τους αναγκαίους κρατικούς λειτουργούς) το εμπόριο κοκαΐνης. Θίγει εξίσου και το ίδιο το κράτος σαν μηχανισμό μεσολάβησης οικονομικών (νόμιμων ή παράνομων) συμφερόντων. Όχι μόνο επειδή με τον ένα ή άλλο τρόπο αλλάζουν συσχετισμοί και συμφωνίες που μπορεί να είναι παγιωμένες, αλλά επειδή το να θέσει κανείς υπό τον έλεγχο του τέτοιας εμβέλειας εμπόριο (όπως αυτό της κοκαΐνης) σημαίνει ότι σχεδόν αυτόματα αποκτά χρήμα, δύναμη και εξουσία πολλαπλάσια αυτής που μέχρι τώρα είχε (σαν ένας πετυχημένος χασισοπαραγωγός, ας πούμε). Σε απλά ελληνικά, είναι πολλά τα λεφτά του «κοκό» (και ό,τι αυτά συνεπάγονται) για να μπορεί να τα νέμεται ο κάθε χασισέμπορος που έχει πέντε «άκρες» στην Ολλανδία.

Υπ' αυτό το πρίσμα και μόνο μπορεί να γίνει αντιληπτή η «από μηχανής» επέμβαση των μπάτσων στα Ζωνιανά και η δημοσιότητα που τη συνοδεύει. Το ζήτημα δεν είναι η νομιμότητα και η με κάθε μέσο τήρησή της, αλλά το έγκλημα και η διαχείρισή του. Και είναι το ίδιο το κράτος που αναλαμβάνει να φέρει σε πέρας αυτή τη διαχείριση. Όπως αποδεικνύεται στα Ζωνιανά, με κάθε μέσο.

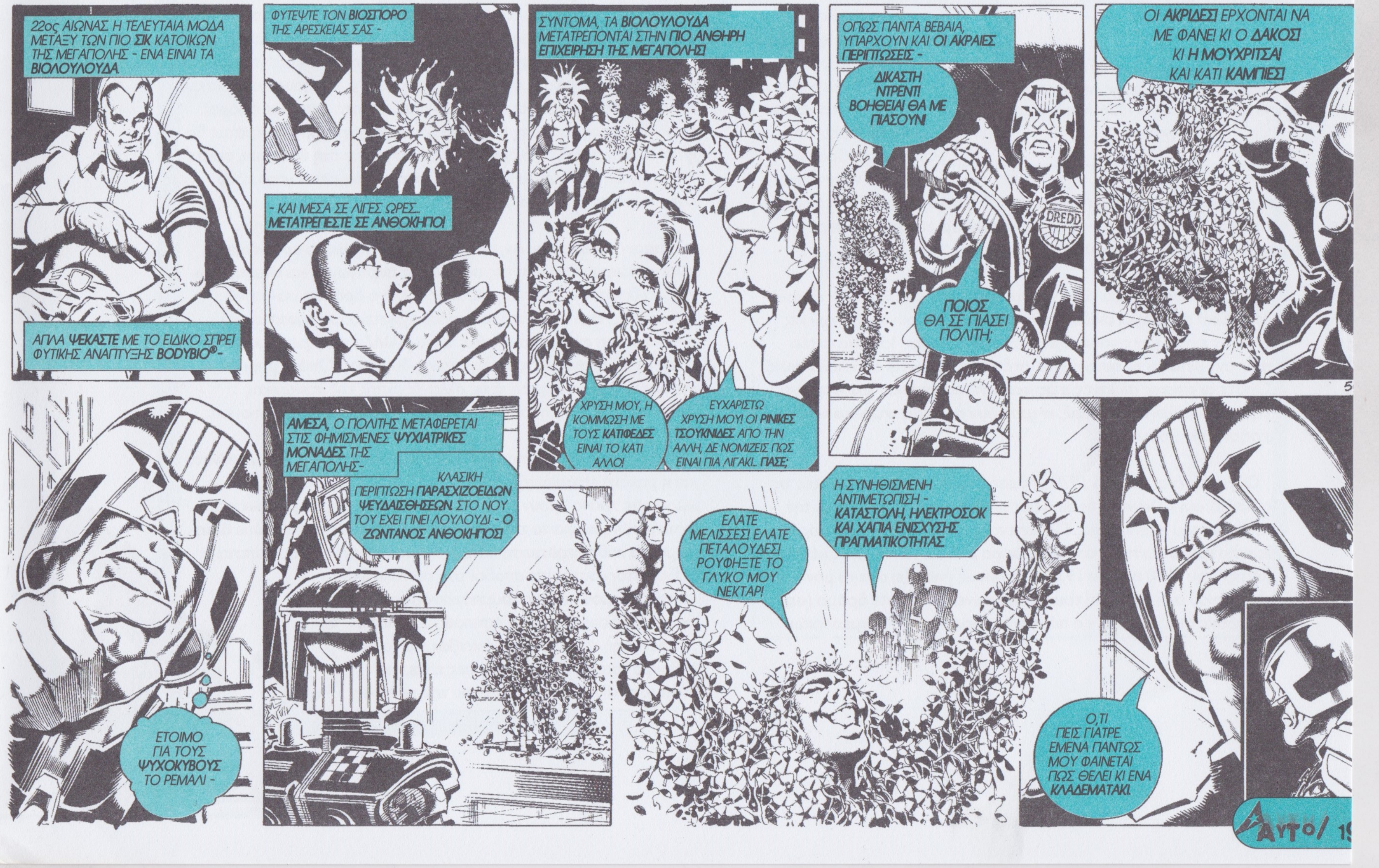
Flower Power

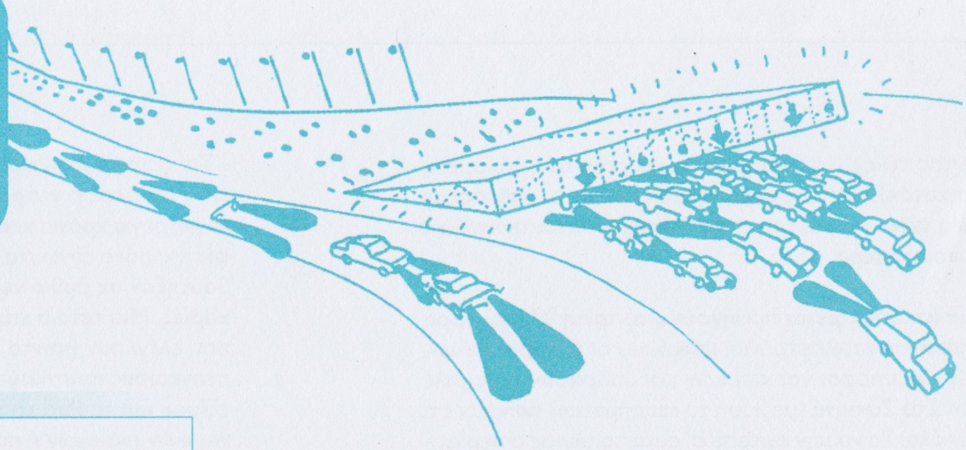
ενοχλεί) μια τέτοιου είδους συν-εργασία τους κατοίκους αυτών των περιοχών αντίστοιχα. Το δεύτερο είναι ότι η διαχείριση που γίνεται από τα μμε πάνω στο συγκεκριμένο ζήτημα είναι η πλέον τυπική: φλας, «γεγονότα», «τεκμήρια», πληθωρισμός «ενημέρωσης» προκειμένου να μείνει κρυφό το προφανές, να αποσιωπηθεί το αυτονόητο. Πράγματι νομίζουμε ότι αν γινόταν ένα γκάλοπ μετά από δύο χρόνια με ερώτημα «τι έγινε τότε στα Ζωνιανά» η πιο συγκεκριμένη απάντηση θα ήταν «της π....... το κάγκελο».

το ίδιο το κράτος που αναλαμβάνει να φέρει σε πέρας αυτή τη διαχείριση. Όπως αποδεικνύεται στα Ζωνιανά, με κάθε μέσο.

Flower Power

CONTRE TECH

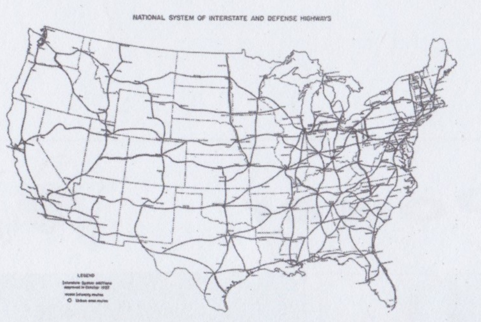

Ο παππούς, ο δρόμος, η ρίγανη

Άνθρωπος ήταν κι αυτός ο Μαρξ. Κι όπως μάθαμε όσοι πήγαμε στα αντιμαθήματα της Λέσχης Κατασκόπων, έλεγε ότι

> ...τα μέσα της εργασίας υποδεικνύουν τις κοινωνικές σχέσεις εντός των οποίων διεξάγεται η εργασία. Αλλά μεταξύ των μέσων της εργασίας, τα μηχανικά μέσα εργασίας, που στο σύνολό τους μπορούμε να τα ονομάσουμε σκελετό και μυικό σύστημα της παραγωγής, προσφέρουν πολύ πιο αποφασιστικά στοιχεία για τον χαρακτήρα μιας συγκεκριμένης κοινωνικής εποχής της παραγωγής, απ' ό,τι εκείνα τα μέσα εργασίας όπως λχ. οι σωλήνες, τα βαρέλια, τα καλάθια, τα σταμνιά κλπ, που χρησιμεύουν μόνο σαν δοχεία του αντικειμένου εργασίας και που στο σύνολό τους μπορούμε να τα χαρακτηρίσουμε σαν το κυκλοφορικό σύστημα της παραγωγής... [*Το Κεφάλαιο* σε πειραγμένη μετάφραση, ελληνική έκδοση σελ. 193]

Αλλά «δοχείο του αντικειμένου της εργασίας» και «κυκλοφορικό σύστημα της παραγωγής» δεν είναι μόνο τα καλάθια. Είναι και τα πλοία. Και τα αυτοκίνητα. Και οι δρόμοι.

Το σύστημα αυτοκινητόδρομων των ΗΠΑ είναι το ακριβότερο έργο στην ιστορία της ανθρωπότητας. Άρχισε να κατασκευάζεται το 1956 με κρατική χρηματοδότηση κατά 90%.

Οι δρόμοι. Περίεργο πράγμα για έναν «όχι και τόσο χαρακτηριστικό» συντελεστή της παραγωγής να αποτελεί αντικείμενο του «ακριβότερου έργου στην ιστορία της ανθρωπότητας». Αλλά αυτό ακριβώς συμβαίνει! Το «ακριβότερο έργο στην ιστορία της ανθρωπότητας» είναι το σύστημα των διαπολιτειακών αμερικανικών

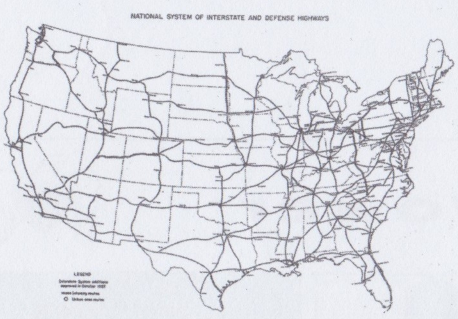
αποδεικνύεται τριπλάσια σε χρόνο από τον «κανονικό» δρόμο που θα θέλατε εσείς να ακολουθήσετε. Όχι μόνο είναι κακοτράχαλη, όχι μόνο η παντόφλα τιγκάρει αγκάθια, αλλά ο παππούς έχει πάρει μαζί σακούλα και χρησιμοποιεί τη διαδρομή για να μαζέψει κάπαρη και ρίγανη. Όταν φτάνετε στη θάλασσα, ο παππούς βαριέται να κάνει μπάνιο και θέλει να γυρίσει να βάλει την κάπαρη στο ξύδι και τη ρίγανη να ξεραθεί, εσείς δεν αντέχετε άλλο ήλιο, και μπορείτε να επιστρέψετε πάραυτα. Στην επιστροφή παρατηρείτε ότι ο παππούς κινείται πολύ ταχύτερα.

Λοιπόν: Για εσάς ο δρόμος είναι το ανεπιθύμητο διάστημα που μεσολαβεί μεταξύ δύο επιθυμητών τόπων. Για τον παππού σας από την άλλη, ***ο δρόμος είναι τόπος καθεαυτός*** -κομμάτι του χωριού. Για εσάς ο δρόμος πρέπει να είναι σύντομος γιατί έχει μία και μόνη χρήση: Ατομική μετακίνηση. Για τον παππού σας, ο δρόμος δεν πρέπει να είναι απαραίτητα σύντομος γιατί έχει καμιά κατοστή χρήσεις: Ατομική μετακίνηση, κόζι στα χωράφια μας, κόζι στα χωράφια του γείτονα, τυχαίες επιδιορθώσεις, πότισμα των ζωντανών, μάζεμα τροφίμων, κάπνισμα στη σκιά, κουβάλημα νερού. Για τον παππού σας ***ο δρόμος είναι μια διαδοχή σημαντικών τόπων***, και ο χρόνος ας προσαρμοστεί. Για εσάς, ***ο δρόμος είναι μια διαδοχή χρόνων***, ενώ οι τόποι είναι παντελώς αδιάφοροι.

Η διαφορά είναι τόσο τεράστια που μπορεί να δημιουργήσει σοβαρές εντάσεις, ειδικά όταν κανείς ιδρωκοπά στα κατσάβραχα. Μπορείτε να παρηγορηθείτε με δύο τρόπους. Κατά πρώτον, έχοντας κατά νου ότι η διαφορά αντιλήψεων με τον παππού σας οφείλεται στον τρόπο αναπαραγωγής της εργατικής δύναμης κατά την «κοινωνική εποχή της παραγωγής» που αντιστοιχεί στον καθένα σας (εσείς βρίσκετε ρίγανη στο σούπερ μάρκετ - ο παππούς σας βρίσκει πολύ καλύτερη ρίγανη στο δρόμο - αλλά όχι στο δικό σας δρόμο). Κατά δεύτερον, έχοντας κατά νου ότι αργά ή γρήγορα το κράτος θα

Κεφάλαιο σε πειραγμένη μετάφραση, ελληνική έκδοση σελ. 193]

Αλλά «δοχείο του αντικειμένου της εργασίας» και «κυκλοφορικό σύστημα της παραγωγής» δεν είναι μόνο τα καλάθια. Είναι και τα πλοία. Και τα αυτοκίνητα. Και οι δρόμοι.

Το σύστημα αυτοκινητόδρομων των ΗΠΑ είναι το ακριβότερο έργο στην ιστορία της ανθρωπότητας. Άρχισε να κατασκευάζεται το 1956 με κρατική χρηματοδότηση κατά 90%.

Οι δρόμοι. Περίεργο πράγμα για έναν «όχι και τόσο χαρακτηριστικό» συντελεστή της παραγωγής να αποτελεί αντικείμενο του «ακριβότερου έργου στην ιστορία της ανθρωπότητας». Αλλά αυτό ακριβώς συμβαίνει! Το «ακριβότερο έργο στην ιστορία της ανθρωπότητας» είναι το σύστημα των διαπολιτειακών αμερικανικών αυτοκινητόδρομων. Ξεκίνησε να φτιάχνεται από την κυβέρνηση Eisenhower το 1956. Και η κατασκευή του σηματοδοτεί την ωρίμανση μιας νέας «κοινωνικής εποχής της παραγωγής» -του κεϋνσιανισμού.

Όποιος δεν διαβάζει κατά γράμμα το Μαρξ, καταλαβαίνει εύκολα ότι ***ειδικά οι δρόμοι*** σκίζονται να μας «υποδείξουν τις κοινωνικές σχέσεις εντός των οποίων διεξάγεται η εργασία». Ίσως να φταίει που, αντίθετα με τα αυτοκίνητα, οι δρόμοι έρχονται από πολύ παλιά. Οπότε ***οι όποιες αλλαγές στις κοινωνικές σχέσεις της παραγωγής*** που θα ΄λεγε κι ο Μαρξ, ***σημαίνουν αλλαγές στην κοινωνική χρήση των δρόμων.***

Οι γεννημένοι μετά το 1970 μπορείτε να πιστοποιήσετε αυτές τις αλλαγές, συγκρίνοντας τη δική σας αντίληψη για το δρόμο με την αντίληψη του παππού σας. Πάρτε έναν τέτοιο παππού από παραθαλάσσιο χωριό και πείτε του να πάτε για μπάνιο. Γεννημένος κάπου μεταξύ του 1910 και του 1930, ο παππούς γνωρίζει όλα τα μονοπάτια του νησιού σαν τη τσέπη του και προτείνει να κόψετε δρόμο (στα νησιώτικα αυτό λέγεται «΄α πάμενε μεσαριά»). Αλλά η «μεσαριά»

Λοιπόν: Για εσάς ο δρόμος είναι το ανεπιθύμητο διάστημα που μεσολαβεί μεταξύ δύο επιθυμητών τόπων. Για τον παππού σας από την άλλη, ***ο δρόμος είναι τόπος καθεαυτός*** -κομμάτι του χωριού. Για εσάς ο δρόμος πρέπει να είναι σύντομος γιατί έχει μία και μόνη χρήση: Ατομική μετακίνηση. Για τον παππού σας, ο δρόμος δεν πρέπει να είναι απαραίτητα σύντομος γιατί έχει καμιά κατοστή χρήσεις: Ατομική μετακίνηση, κόζι στα χωράφια μας, κόζι στα χωράφια του γείτονα, τυχαίες επιδιορθώσεις, πότισμα των ζωντανών, μάζεμα τροφίμων, κάπνισμα στη σκιά, κουβάλημα νερού. Για τον παππού σας ***ο δρόμος είναι μια διαδοχή σημαντικών τόπων***, και ο χρόνος ας προσαρμοστεί. Για εσάς, ***ο δρόμος είναι μια διαδοχή χρόνων***, ενώ οι τόποι είναι παντελώς αδιάφοροι.

Η διαφορά είναι τόσο τεράστια που μπορεί να δημιουργήσει σοβαρές εντάσεις, ειδικά όταν κανείς ιδρωκοπά στα κατσάβραχα. Μπορείτε να παρηγορηθείτε με δύο τρόπους. Κατά πρώτον, έχοντας κατά νου ότι η διαφορά αντιλήψεων με τον παππού σας οφείλεται στον τρόπο αναπαραγωγής της εργατικής δύναμης κατά την «κοινωνική εποχή της παραγωγής» που αντιστοιχεί στον καθένα σας (εσείς βρίσκετε ρίγανη στο σούπερ μάρκετ - ο παππούς σας βρίσκει πολύ καλύτερη ρίγανη στο δρόμο - αλλά όχι στο δικό σας δρόμο). Κατά δεύτερον, έχοντας κατά νου ότι αργά ή γρήγορα το κράτος θα φτιάξει έναν ασφάλτινο δρόμο που θα πηγαίνει στη θάλασσα, οπότε «η μεσαριά» του παππού θα στερείται επιχειρημάτων -στο κάτω κάτω πάμε για μπάνιο κι όχι για ρίγανη!

Εν πάσει περιπτώσει: Αν, όπως λέει ο Caffentzis, το αυτοκίνητο είναι «αποκρυστάλλωση της συμβίωσης παραγωγής και αναπαραγωγής», ο δρόμος είναι επίσης τέτοιος. Αλλά ο δρόμος, σαν πολύ παλιότερος, έχει ένα επιπλέον χαρακτηριστικό: ότι ***η κοινωνική έννοια του τι είναι δρόμος και τι όχι αλλάζει μαζί με τους τρόπους αναπαραγωγής της εργατικής δύναμης.*** Οπότε μπορούμε εύκολα να παρατηρήσουμε τις αλλαγές αυτής της κοινωνικής έννοιας, και μαζί να πάρουμε μια ιδέα για τις αλλαγές του κόσμου.

Εκτός βέβαια από το πού και πώς βρίσκουμε ρίγανη, το αυτοκίνητο και η μηχανή εσωτερικής καύσης σαν μηχανές μετατροπής του χώρου σε χρόνο έχουν παίξει τεράστιο ρόλο στη διαμόρφωση των αντιλήψεών μας για το τι είναι δρόμος, αλλά αυτά θα τα πούμε άλλη φορά. Σε κάθε περίπτωση πάντως, προσέξτε μην έρθουν τίποτα δεξιοί ιστορικιστές και οπαδοί του τεχνολογικού ντετερμινισμού και σας τουμπάρουν με συγκρίσεις του είδους «μα και ο παππούς είχε μέσο μετακίνησης -το γάιδαρο». Ακριβώς για να προλάβουμε τέτοιες μιαρές επιρροές είναι που βάλαμε το άλλο κείμενο ετούτου του τεύχους.

Αυτοκινήτου εγκώμιον

Το αυτοκίνητο και το φορτηγό αποτελούν τα σημεία όπου η συμβίωση παραγωγής και αναπαραγωγής αποκρυσταλλώνεται. Όχι μόνο το αυτοκίνητο και το φορτηγό υπήρξαν οι πλέον απτοί *μεσάζοντες* μεταξύ σπιτιού και γραμμής παραγωγής, αλλά προχώρησαν παραπέρα για να αποτελέσουν τον κατεξοχήν *συνδυασμό* σπιτιού και γραμμής παραγωγής. Ολόκληρη η χωροχρονική γεωμετρία της αμερικανικής Κεϋνσιανής κοινωνίας παράγεται από τη βάση της οικονομίας του αυτοκινήτου και του φορτηγού: το αυτοκίνητο είναι την ίδια στιγμή μικρό τροχοφόρο σπίτι, αλλά και μικρό εργοστάσιο μέσα στο οποίο μπορείς να κοιμηθείς. Οι εργάτες του Flint αναγνώρισαν το γεγονός το 1936, όταν άρχισαν να κοιμούνται και να μαγειρεύουν μέσα στα κουφάρια μισοτελειωμένων Chevrolet. Το αυτοκίνητο είναι ένα δίσημο κομμάτι κεφαλαίου, εργαλείο και παιχνίδι ταυτόχρονα: Ένα μηχάνημα σοβαρό, ακριβό και βαρύ, που όμως μπορεί να γίνει κρεβατοκάμαρα, τραπεζαρία και κουζίνα· το αυτοκίνητο παράγεται με την πιο αυστηρή προσκόλληση στους κανόνες της τυποποίησης μόνο και μόνο για να εξατομικευτεί εκ νέου και μάλιστα με τον πιο βαθύ τρόπο. Η νομαδική φυλή των φορτηγατζήδων αποτελεί το κατεξοχήν υπόδειγμα αυτής της οικονομικής γεωμετρίας -στη βάση της συνύπαρξης παραγωγής και αναπαραγωγής οι φορτηγατζήδες δημιούργησαν μια κινούμενη κοινότητα του εργάσιμου χρόνου και της ταχύτητας. (Ενώ το 1950 τα πραγματικά έσοδα σιδηροδρόμων και εταιρειών φορτηγών ήταν σχεδόν ίσα, το 1976 τα φορτηγά είχαν φτάσει να βγάζουν τα διπλάσια· ενώ το 1960 οι εταιρείες φορτηγών είχαν λιγότερους εργαζόμενους απ' ό,τι οι σιδηρόδρομοι, το 1977 είχαν φτάσει να έχουν τους διπλάσιους και παραπάνω.)

Το αυτοκίνητο έγινε το κατεξοχήν μοντέλο της εμπλοκής εργάτη και μηχανής που διατρέχει ολόκληρο το κοινωνικό εργοστάσιο. Η χωρο-χρονική ελευθερία και ισχύς που παρέδωσε στα χέρια των *αρσενικών* εργατών, έπρεπε να αντισταθμιστούν -και αντισταθμίστηκαν- από ακόμη ακριβέστερους όρους και στόχους ζωής. Το ωράριο του σπιτιού και το ωράριο της εργασίας όλο και περισσότερο χρονομετρήθηκαν με ακρίβεια λεπτού. Δεν είναι τυχαίο που για τον Neil Cassidy του κατά Kerouac *On the Road*, το αυτοκίνητο έγινε η έκφραση καθετί του αντικαπιταλιστικού, του αντιοικογενειακού, του αντιεργοστασιακού. Ο Cassidy έβλεπε στο αυτοκίνητο μια δυνητικότητα ενυπάρχουσα στο μέταλλο, αλλά σε πόλεμο με όλα τα επίπεδα του συστήματος, από το δάνειο για την αγορά αυτοκινήτου μέχρι τα ραντάρ των αυτοκινητόδρομων: τη δυνατότητα μετατροπής της παραγωγικότητας της εργασίας σε ελευθερία ***από*** την εργασία. Αλλά η δεκαετία του '60 προχώρησε ακόμη πιο πέρα. Η απόσταση που χωρίζει την Cadillac του Cassidy από το ψυχεδελικό λεωφορείο του Ken Kesey, αποκαλύπτει από τη μια την απόσταση μεταξύ δύο περιόδων ανακαλύψεων της εργατικής τάξης, κι από την άλλη τις δυσκολίες του Cassidy να γεφυρώσει αυτή την απόσταση. Αν το κρασί και η μπενζεδρίνη τρέχουν με 160 χιλιόμετρα την ώρα, το LSD έρχεται με την ταχύτητα του φωτός. Ο Ginsberg, που πάντα ήταν

Λεωφορείον το καλό trip (αντί για υποσημείωση)

Αριστερά ο Cassady. Δεξιά ο Kerouac.

San Francisco 10/1964. Το λεωφορείο ετοιμάζεται για Νεα Υόρκη, κατάφωρα αδικημένο από την ασπρόμαυρη φωτό.

Οι Grateful Dead δίνουν μια εικόνα του image του ψυχεδελικού κινήματος.

Το (πάνω) λεωφορείο στο δρόμο.

Ο Neal Cassady στο τιμόνι

Ο Neal Cassady ή Cassidy ποτέ δεν έγραψε ούτε ένα βιβλίο. Ήταν όμως «ο καλύτερος οδηγός της Αμερικής, τύπος που μπορούσε να στρίψει τρίφυλλο οδηγώντας χαλασμένη Chevrolet στα χείλη του Grand Canyon». Επίσης ήταν φίλος του Kerouac, πρωταγωνιστής του βιβλίου On the Road (1957), στίχος σε ποιήματα του Ginsberg και τραγούδια των Grateful Dead. Επίσης (για καλό το λέμε) δούλευε κανονικά, τουλάχιστον για κάποιο χρονικό διάστημα -στους σιδηρόδρομους.

Το 1963, ενώ το «κίνημα των beat» και μαζί του μια αναστολή για κατοχή μαριχουάνας είχαν τελειώσει, ο Cassady γνώρισε τον Ken Kesey, συγγραφέα και ηγετική μορφή του αμερικανικού «ψυχεδελικού κινήματος». Κατά τη γνώμη τους, η συμμετοχή επαρκούς ποσοστού του πληθυσμού στην ψυχεδελική εμπειρία θα ήταν αρκετή για να επιφέρει -ή τέλος πάντων θα βοηθούσε καθοριστικά- την επαναστατική αλλαγή. Το «λεωφορείο» που αναφέρει ο Caffentzis ήταν ένα σχολικό λεωφορείο μέσα στο οποίο το ψυχεδελικό κίνημα γυρνούσε την Αμερική, όχι με στόχο τη διαρκή φυγή του On the Road, αλλά τη διάδοση της ψυχεδελικής εμπειρίας, έστω και με το ζόρι (το λογοπαίγνιο με το trip είναι προφανές). Η μορφή του λεωφορείου περιγράφεται σαν «να δώσεις στον Ιερώνυμο Μπος τριάντα κιλά φτηνή φωσφοριζέ μπογιά, ένα σχολικό λεωφορείο και μια χούφτα τριπάκια και να του πεις "κάνε τα δικά σου μεγάλε"». Φυσικά οδηγός του λεωφορείου ήταν ο Cassady.

Ο Cassady πέθανε μετά από γαμήλια δεξίωση· αιτία ήταν η υπερβολική χρήση διαφόρων ουσιών η ακριβής φύση των οποίων υπήρξε μυστήριο για τον ιατροδικαστή. Ήταν 4 Φλεβάρη του 1968 και δεν

είχαν φτάσει να έχουν τους διπλάσιους και παραπάνω.)

Το αυτοκίνητο έγινε το κατεξοχήν μοντέλο της εμπλοκής εργάτη και μηχανής που διατρέχει ολόκληρο το κοινωνικό εργοστάσιο. Η χωρο-χρονική ελευθερία και ισχύς που παρέδωσε στα χέρια των *αρσενικών* εργατών, έπρεπε να αντισταθμιστούν -και αντισταθμίστηκαν- από ακόμη ακριβέστερους όρους και στόχους ζωής. Το ωράριο του σπιτιού και το ωράριο της εργασίας όλο και περισσότερο χρονομετρήθηκαν με ακρίβεια λεπτού. Δεν είναι τυχαίο που για τον Neil Cassidy του κατά Kerouac *On the Road*, το αυτοκίνητο έγινε η έκφραση καθετί του αντικαπιταλιστικού, του αντιοικογενειακού, του αντιεργοστασιακού. Ο Cassidy έβλεπε στο αυτοκίνητο μια δυνητικότητα ενυπάρχουσα στο μέταλλο, αλλά σε πόλεμο με όλα τα επίπεδα του συστήματος, από το δάνειο για την αγορά αυτοκινήτου μέχρι τα ραντάρ των αυτοκινητόδρομων: τη δυνατότητα μετατροπής της παραγωγικότητας της εργασίας σε ελευθερία ***από*** την εργασία. Αλλά η δεκαετία του '60 προχώρησε ακόμη πιο πέρα. Η απόσταση που χωρίζει την Cadillac του Cassidy από το ψυχεδελικό λεωφορείο του Ken Kesey, αποκαλύπτει από τη μια την απόσταση μεταξύ δύο περιόδων ανακαλύψεων της εργατικής τάξης, κι από την άλλη τις δυσκολίες του Cassidy να γεφυρώσει αυτή την απόσταση. Αν το κρασί και η μπενζεδρίνη τρέχουν με 160 χιλιόμετρα την ώρα, το LSD έρχεται με την ταχύτητα του φωτός. Ο Ginsberg, που πάντα ήταν σοφότερος σε τέτοια ζητήματα, ίσως και να είδε κάτι στο βανάκι του ποιήματος *Wichita Sutra*. Ο Kerouac πάντως, πήγε σπίτι του και πέθανε.

George Caffentzis
Από το The Work/Energy Crisis and the Apocalypse,
Midnight Notes, #3, 1980.

Το Flint υπήρξε για δεκαετίες η πόλη - κέντρο της αμερικανικής αυτοκινητοβιομηχανίας. Εδώ οι απεργοί που κοιμούνταν και μαγείρευαν μέσα σε κουφάρια μισοτελειωμένων Chevrolet: απεργία σε εργοστάσιο του Flint το 1936, η φωτό από την μπροσούρα των Σπάταλων που λέμε παρακάτω.

βιβλίου On the Road (1957), στίχος σε ποιήματα του Ginsberg και τραγούδια των Grateful Dead. Επίσης (για καλό το λέμε) δούλευε κανονικά, τουλάχιστον για κάποιο χρονικό διάστημα -στους σιδηρόδρομους.

Το 1963, ενώ το «κίνημα των beat» και μαζί του μια αναστολή για κατοχή μαριχουάνας είχαν τελειώσει, ο Cassady γνώρισε τον Ken Kesey, συγγραφέα και ηγετική μορφή του αμερικανικού «ψυχεδελικού κινήματος». Κατά τη γνώμη τους, η συμμετοχή επαρκούς ποσοστού του πληθυσμού στην ψυχεδελική εμπειρία θα ήταν αρκετή για να επιφέρει -ή τέλος πάντων θα βοηθούσε καθοριστικά- την επαναστατική αλλαγή. Το «λεωφορείο» που αναφέρει ο Caffentzis ήταν ένα σχολικό λεωφορείο μέσα στο οποίο το ψυχεδελικό κίνημα γυρνούσε την Αμερική, όχι με στόχο τη διαρκή φυγή του On the Road, αλλά τη διάδοση της ψυχεδελικής εμπειρίας, έστω και με το ζόρι (το λογοπαίγνιο με το trip είναι προφανές). Η μορφή του λεωφορείου περιγράφεται σαν «να δώσεις στον Ιερώνυμο Μπος τριάντα κιλά φτηνή φωσφοριζέ μπογιά, ένα σχολικό λεωφορείο και μια χούφτα τριπάκια και να του πεις "κάνε τα δικά σου μεγάλε"». Φυσικά οδηγός του λεωφορείου ήταν ο Cassady.

Ο Cassady πέθανε μετά από γαμήλια δεξίωση· αιτία ήταν η υπερβολική χρήση διαφόρων ουσιών η ακριβής φύση των οποίων υπήρξε μυστήριο για τον ιατροδικαστή. Ήταν 4 Φλεβάρη του 1968 και δεν είχε κλείσει ακόμη τα 42.

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΡΕ!

Για να γραφτεί το μεγαλειώδες δισέλιδο που μόλις διαβάσατε διαγωνίως, οι ακούραστοι συντελεστές του Contre Tech είχαν αναφορές στα εξής:

-Λέση Κατασκόπων του 21ου αιώνα, *Τι είναι και τι ζητάει η μαρξιστική κριτική από την πολιτική οικονομία: Εννέα μαθήματα στη Λέσχη*
-Midnight Notes, *Midnight Oil: Work, Energy, War, 1973-1992*, Autonomedia, 1992
-Mark H. Rose, *Interstate: Express Highway Politics, 1939 - 1989*
-Zipo, Με κομμένη την ανάσα: Παρατηρήσεις για την κυκλοφορία, ένθετο με το Midnight Rebel #2
-Σπάταλοι, Κεϋνσιανισμός: Κεφάλαιο κράτος και ταξικός ανταγωνισμός από την Οκτωβριανή επανάσταση στο ΔΝΤ.
-Σύντομο surfing με θέμα Neal Cassady.
-Παρατήρηση του πώς πάει ο παππούς για μπάνιο 1980-1992

Και μπορεί μεν η προφανής ερώτηση να είναι «καλά, τόση βιβλιογραφία γι αυτή τη μαλακία;», αλλά πρώτον, εμείς τα βάζουμε μπας και τα διαβάσει και κανείς άλλος πιο έξυπνος, και δεύτερον, φανταστείτε *άμα δεν τα διαβάζαμε τι μαλακία θα γράφαμε!*

ΥΠΟ ΝΟΜΟΣ

Δίχως μάτια

Τα γυαλιά ηλίου στο εμπορικό σινεμά της δεκαετίας του ΄80

Όπως ξέρει οποιοσδήποτε ζει στις σημερινές κοινωνίες, τα γυαλιά ηλίου έχουν πολύ περισσότερες χρήσεις από την αντιηλιακή προστασία. Για να το πούμε σύντομα, τα γυαλιά ηλίου χρησιμοποιούνται και διαφημίζονται ως ένα αδιαφανές κέλυφος που, αποκρύπτοντας το βλέμμα (το πιο εκφραστικό στοιχείο του ανθρώπινου προσώπου), προστατεύει συμβολικά αλλά και πραγματικά το σύνολο του ατομικού εαυτού από τα αδιάκριτα βλέμματα. Τα πρόσωπα στις διαφημίσεις των γυαλιών ηλίου δεν γελούν ποτέ και δεν κλαίνε ποτέ, ακριβώς γιατί το διαφημιζόμενο αντικείμενο έχει για βασική του αποστολή την απόκρυψη των συναισθημάτων. Να βλέπεις δίχως να σε βλέπουν, και να κρατάς τα συναισθήματά σου για τον εαυτό σου· μόνο έτσι θα φαίνεσαι και θα είσαι πραγματικά επικίνδυνος. Αυτές οι πολεμικές συμβουλές και άλλες παρόμοιες είναι που διέπουν τη χρήση των γυαλιών ηλίου στο εσωτερικό των σημερινών μητροπόλεων.

Αν αναζητούσαμε την ιστορία, όχι των γυαλιών ηλίου, αλλά της συγκεκριμένης χρήσης τους, θα μπορούσαμε να ανατρέξουμε στο εμπορικό σινεμά. Μια αφελής και δημοφιλής γνώμη για τον εμπορικό κινηματογράφο είναι ότι «παράγει κουλτούρα και καθιερώνει πρότυπα». Αλλά εμείς ποτέ δε θα τολμούσαμε να υιοθετήσουμε μια τέτοια άποψη. Κατά τη γνώμη μας, η αξία του να σκέφτεσαι για τον εμπορικό κινηματογράφο και την ιστορία του, προέρχεται από τη διαλεκτική σχέση αυτού του κινηματογράφου με την κοινωνική κίνηση. Θα λέγαμε δηλαδή ότι, ειδικά όσον αφορά τον εμπορικό κινηματογράφο, πολλές φορές τα όσα αποτυπώνονται στο φιλμ δεν είναι παρά -έστω προχωρημένες- αναπαραστάσεις των όσων ήδη συμβαίνουν στην κοινωνία.

Πράγματι, η άποψη σύμφωνα με την οποία τα γυαλιά ηλίου είναι ένα μέσο αντιηλιακής προστασίας που καθιερώθηκε από τον αμερικανικό στρατό το 1936, θα πρέπει να βρει κάτι να πει για τη ***σχεδόν παντελή απουσία γυαλιών ηλίου από όλες τις πολεμικές ταινίες που γυρίστηκαν πριν από το 1975***. Ως γνωστόν, σήμερα η απεικόνιση του ηρωικού και φασίστα στρατόκαυλου

του γιατί πολύ απλά δεν έχει τέτοια, μια καταστροφική δύναμη της φύσης που πίπτει επί δικαίων και αδίκων σαν SUV με σπασμένα φρένα. Η πρώτη τέτοια εμφάνιση γυαλιών ηλίου συμβαίνει στο *Alien* του Ridley Scott (1979). Δε χρειάζεται να επισημάνουμε πως κανείς από τους πρωταγωνιστές της ταινίας δεν φοράει γυαλιά ηλίου· το νόημα που ψάχνουμε δεν βρίσκεται στους ανθρώπινους πρωταγωνιστές, αλλά *στη λεία επιφάνεια που παίζει το ρόλο των ματιών του τέρατος*.

Δεν είναι τυχαίο που αυτή η στιλπνή μαύρη επιφάνεια μοιάζει δραματικά με ορισμένα σημερινά σχέδια γυαλιών ηλίου. Ο Hans Rudi Giger, σχεδιαστής του τέρατος και από τους γνωστότερους designer του εικοστού αιώνα, δηλώνει πως ήθελε να κατασκευάσει κάτι που κινείται σε έναν χώρο ενδιάμεσο μεταξύ του οργανικού και του μηχανικού... ο κόσμος του Alien είναι «ένα βιολογικό μηχανικό [biomechanical] τοπίο» αντάξιο των καλύτερων ονείρων της βιοτεχνολογίας. Όσο για τα μάτια; «Δεν ήθελα να έχει μάτια· έτσι έδειχνε πιο επικίνδυνο, πιο τρομακτικό... Κυρίως γιατί δεν μπορούσες να ξέρεις πού κοιτάει». Απουσία βλέμματος και έκφρασης, συνεπώς ανεξιχνίαστες προθέσεις -κάθε κυνηγός επιθυμεί να μην φαίνεται πού θα χτυπήσει.

Αλλά το ον της ταινίας δεν είναι απλά κυνηγός. Η κορύφωση του υπόκωφου τρόμου έρχεται όταν ο υπολογιστής του σκάφους αποφαίνεται στο έντρομο πλήρωμα ότι το ον που τους εξο-

τα συναισθήματά σου για τον εαυτό σου· μόνο έτσι θα φαίνεσαι και θα είσαι πραγματικά επικίνδυνος. Αυτές οι πολεμικές συμβουλές και άλλες παρόμοιες είναι που διέπουν τη χρήση των γυαλιών ηλίου στο εσωτερικό των σημερινών μητροπόλεων.

Αν αναζητούσαμε την ιστορία, όχι των γυαλιών ηλίου, αλλά της συγκεκριμένης χρήσης τους, θα μπορούσαμε να ανατρέξουμε στο εμπορικό σινεμά. Μια αφελής και δημοφιλής γνώμη για τον εμπορικό κινηματογράφο είναι ότι «παράγει κουλτούρα και καθιερώνει πρότυπα». Αλλά εμείς ποτέ δε θα τολμούσαμε να υιοθετήσουμε μια τέτοια άποψη. Κατά τη γνώμη μας, η αξία του να σκέφτεσαι για τον εμπορικό κινηματογράφο και την ιστορία του, προέρχεται από τη διαλεκτική σχέση αυτού του κινηματογράφου με την κοινωνική κίνηση. Θα λέγαμε δηλαδή ότι, ειδικά όσον αφορά τον εμπορικό κινηματογράφο, πολλές φορές τα όσα αποτυπώνονται στο φιλμ δεν είναι παρά -έστω προχωρημένες- αναπαραστάσεις των όσων ήδη συμβαίνουν στην κοινωνία.

Πράγματι, η άποψη σύμφωνα με την οποία τα γυαλιά ηλίου είναι ένα μέσο αντιηλιακής προστασίας που καθιερώθηκε από τον αμερικανικό στρατό το 1936, θα πρέπει να βρει κάτι να πει για τη ***σχεδόν παντελή απουσία γυαλιών ηλίου από όλες τις πολεμικές ταινίες που γυρίστηκαν πριν από το 1975***. Ως γνωστόν, σήμερα η απεικόνιση του ηρωικού και φασίστα στρατόκαυλου έχει πολλά να κερδίσει από ένα καλοζυγισμένο ζευγάρι γυαλιών ηλίου. Κι όμως, ακόμη και ο Brando, κρυμμένος στη Βιετναμέζικη ζούγκλα του *Αποκάλυψη Τώρα* (1979), αρνείται πεισματικά να επωφεληθεί του συγκεκριμένου αξεσουάρ, ακριβώς γιατί όταν γυρίστηκε η συγκεκριμένη ταινία, η κοινωνική εννόηση των γυαλιών ηλίου ήταν κραυγαλέα διαφορετική.

Ίσως μια πρώτη εμφάνιση των γυαλιών ηλίου ως κελύφους απόκρυψης των ανεξιχνίαστων όσο και ιερών ατομικών διαθέσεων να μπορεί να βρεθεί στον *Ταξιτζή* του 1975. Εκεί, στη σκηνή της επίσκεψης στο μπουρδέλο του νταβά Καϊτέλ και ενώ η ατομική του έκρηξη είναι προ των πυλών, ο De Niro αποφασίζει να φορέσει γυαλιά ηλίου βραδιάτικα. Μέσω αυτής της απλής προσθήκης, η διαταραγμένη φύση του ψυχικού του κόσμου καθίσταται σαφής, αλλά οι ακριβείς του προθέσεις παραμένουν ανεξιχνίαστες για τον νταβά -την ίδια στιγμή βέβαια, ο θεατής γνωρίζει καλά πως όλα βαίνουν προς την τελική έκρηξη.

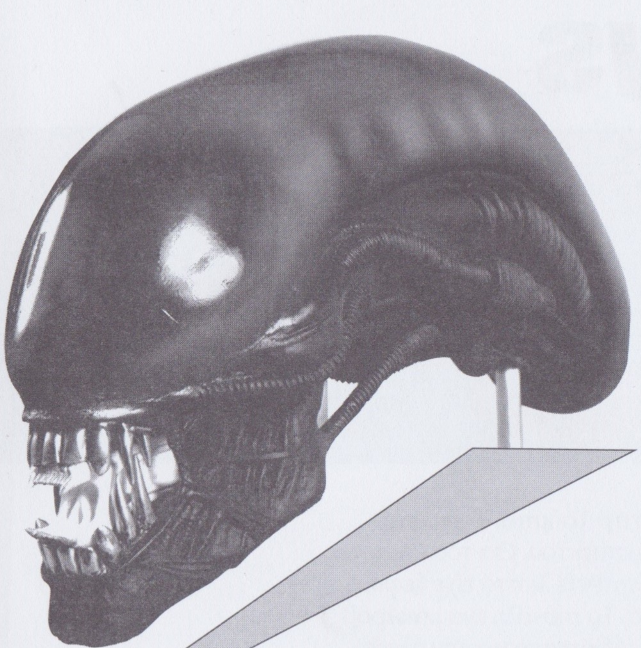
Αλλά στον Ταξιτζή το κοινωνικό νόημα των γυαλιών ηλίου παραμένει ατελές. Δε χρειαζόμαστε έναν ήρωα που πάσχει εσωτερικά και προσπαθεί να το κρύψει από τους συμπρωταγωνιστές αλλά να το δείξει στους θεατές, ούτε άλλωστε χρειαζόμαστε ένα παρεΐστικο gadget που δεν κάνει άλλο απ' το να υπογραμμίζει την ευτράπελη φύση του ήρωα, όπως είναι τα γυαλιά στο *Blues Brothers (1980)*. Αυτό που χρειαζόμαστε είναι ένα σιωπηλό αυτόματο, έναν ήρωα που δεν χρειάζεται να κρύβει τα συναισθήματά

σμένα φρένα. Η πρώτη τέτοια εμφάνιση γυαλιών ηλίου συμβαίνει στο *Alien* του Ridley Scott (1979). Δε χρειάζεται να επισημάνουμε πως κανείς από τους πρωταγωνιστές της ταινίας δεν φοράει γυαλιά ηλίου· το νόημα που ψάχνουμε δεν βρίσκεται στους ανθρώπινους πρωταγωνιστές, αλλά *στη λεία επιφάνεια που παίζει το ρόλο των ματιών του τέρατος*.

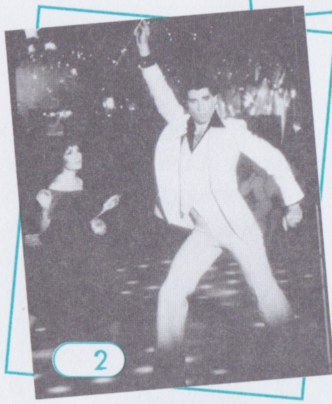
Δεν είναι τυχαίο που αυτή η στιλπνή μαύρη επιφάνεια μοιάζει δραματικά με ορισμένα σημερινά σχέδια γυαλιών ηλίου. Ο Hans Rudi Giger, σχεδιαστής του τέρατος και από τους γνωστότερους designer του εικοστού αιώνα, δηλώνει πως ήθελε να κατασκευάσει κάτι που κινείται σε έναν χώρο ενδιάμεσο μεταξύ του οργανικού και του μηχανικού... ο κόσμος του Alien είναι «ένα βιολογικό μηχανικό [biomechanical] τοπίο» αντάξιο των καλύτερων ονείρων της βιοτεχνολογίας. Όσο για τα μάτια; «Δεν ήθελα να έχει μάτια· έτσι έδειχνε πιο επικίνδυνο, πιο τρομακτικό... Κυρίως γιατί δεν μπορούσες να ξέρεις πού κοιτάει». Απουσία βλέμματος και έκφρασης, συνεπώς ανεξιχνίαστες προθέσεις -κάθε κυνηγός επιθυμεί να μην φαίνεται πού θα χτυπήσει.

Αλλά το ον της ταινίας δεν είναι απλά κυνηγός. Η κορύφωση του υπόκωφου τρόμου έρχεται όταν ο υπολογιστής του σκάφους αποφαίνεται στο έντρομο πλήρωμα ότι το ον που τους εξοντώνει είναι, στην πραγματικότητα, «τέλειο» μέσα στην τερατωδία του: *«Η κατασκευαστική του αρτιότητα μπορεί να συγκριθεί μόνο με την επιθετικότητά του»*. Ο τρόμος που προκαλεί αυτή η πρόταση δεν είναι ο τρόμος του θανάτου· στην πραγματικότητα πρόκειται για το *φόβο του ακατανόητου*, ο οποίος με τη σειρά του προέρχεται από μια ***πλήρη ανατροπή του συστήματος αξιών:*** Μπορούμε πια να καταλάβουμε, μαζί με το αποδεκατισμένο πλήρωμα, ότι ***το Alien είναι το απόλυτο Άτομο και μαζί -πως θα μπορούσε αλλιώς;- το απόλυτο Τέρας***. Η ακραία ατομικότητα αυτού του όντος δηλώνεται σαν προφανής όσο και πλήρης ***απουσία ηθικής***· μόνο το ίδιο μπορεί να κατανοήσει την «τελειότητά» του, γιατί οι σκοποί στους οποίους αυτή η τελειότητα αναφέρεται αποκτούν νόημα μόνο μέσα σε ένα αξιακό πλαίσιο εντελώς διαφορετικό από το ανθρώπινο. Και αυτό το αξιακό πλαίσιο ισχύει μόνο στο εσωτερικό της ανεξιχνίαστης μαύρης επιφάνειας που χάρισε ο Giger στο τέρας του. Το Alien δε σκοτίζεται για, και δεν επηρεάζεται από τον Κόσμο - είτε νικά καθολικά κατασπαράζοντας τα πάντα είτε ηττάται επίσης καθολικά πεθαίνοντας. Η τυφλή μετωπική επιφάνεια του όντος, τα ανεξιχνίαστα «γυαλιά ηλίου» που φορά, υπογραμμίζουν ακριβώς αυτόν τον ακραίο αυτισμό. Και είναι με αυτή την έννοια που στο Alien τα γυαλιά ηλίου χρησιμοποιούνται με τον τρόπο που σήμερα χρησιμοποιούνται στους δρόμους.

Αποτελεί φόρο τιμής στην ιδιοφυΐα του Giger ότι πέρασαν

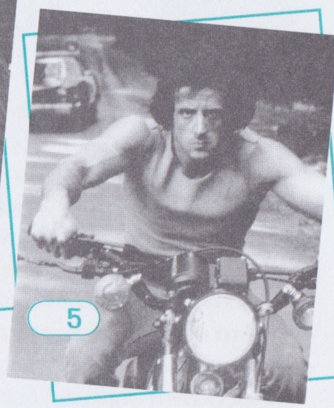

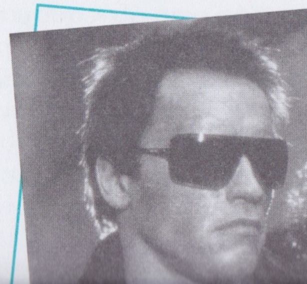

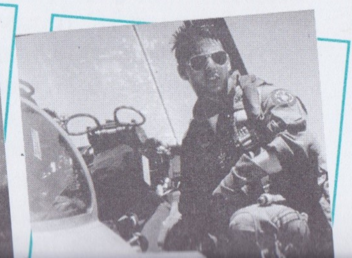

αρκετά χρόνια προτού τα γυαλιά ηλίου κάνουν παρόμοια εμφάνιση στο πρόσωπο κινηματογραφικού χαρακτήρα. Στο πρώτο *Rambo* (*First Blood*, 1982) ο μισοφασίστας ήρωας δεν τα προτιμά, και καλά κάνει· είναι πληγωμένος και κατατρεγμένος, όχι κυνηγός. Πέντε χρόνια μετά το *Alien*, στο *Terminator (1984)*, η φονική μηχανή που ήρθε από το μέλλον φοράει τα γυαλιά ηλίου δήθεν από ανάγκη· θέλει να κρύψει το πληγωμένο της μάτι και μαζί τη μη ανθρώπινη φύση της. Φυσικά επιδιώκει ακριβώς το αντίθετο: μια αίσθηση παρόμοια με εκείνη του Alien (τηρουμένων βέβαια των αναλογιών).

Θα λέγαμε πάντως ότι η πρώτη «ανθρώπινη» και «φυσιολογική» χρήση των γυαλιών ηλίου γίνεται στο *Top Gun* (1985). Εδώ ο πιτσιρικάς Tom Cruise εξαπολύεται στους αιθέρες δολοφονικός και μουρόχαυλος, πατριώτης και ερωτευμένος. Ξενέρωτοι εραστές και υπερτεχνολογικοί φονιάδες, ο Cruise και οι φίλοι του κρύβουν τη μαλακία που δέρνει κάθε λυκειόπαιδο και τη φονικότητα που δέρνει κάθε καραβανά πίσω από τα τεράστια στρατιωτικά Ray Ban που ακριβώς τότε απέκτησαν τη σημερινή τους διασημότητα.

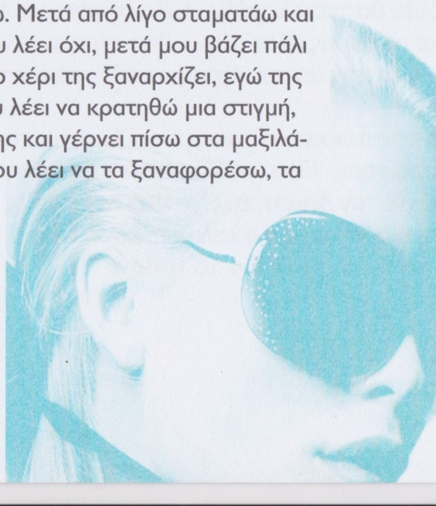
Οι κοινωνίες του ώριμου καπιταλισμού είχαν ήδη παράξει τη συγκεκριμένη χρήση των γυαλιών ηλίου. Στο -σύγχρονο του *Top Gun*- παρακμιακό έπος της καλιφορνέζικης αστικής τάξης *Less than Zero* του Bret Easton Ellis (1985), ο έφηβος Καλιφορνέζος

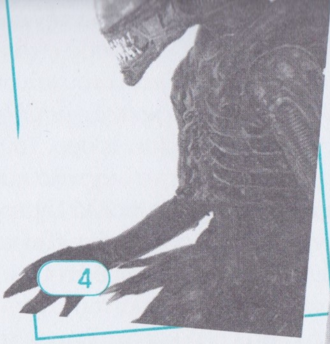
Rambo (*First Blood*, 1982) ο μισοφασίστας ήρωας δεν τα προτιμά, και καλά κάνει· είναι πληγωμένος και κατατρεγμένος, όχι κυνηγός. Πέντε χρόνια μετά το *Alien*, στο *Terminator (1984)*, η φονική μηχανή που ήρθε από το μέλλον φοράει τα γυαλιά ηλίου δήθεν από ανάγκη· θέλει να κρύψει το πληγωμένο της μάτι και μαζί τη μη ανθρώπινη φύση της. Φυσικά επιδιώκει ακριβώς το αντίθετο: μια αίσθηση παρόμοια με εκείνη του Alien (τηρουμένων βέβαια των αναλογιών).

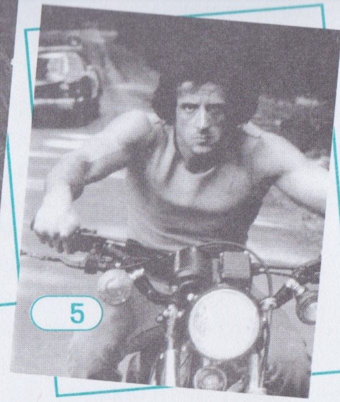
Θα λέγαμε πάντως ότι η πρώτη «ανθρώπινη» και «φυσιολογική» χρήση των γυαλιών ηλίου γίνεται στο *Top Gun* (1985). Εδώ ο πιτσιρικάς Tom Cruise εξαπολύεται στους αιθέρες δολοφονικός και μουρόχαυλος, πατριώτης και ερωτευμένος. Ξενέρωτοι εραστές και υπερτεχνολογικοί φονιάδες, ο Cruise και οι φίλοι του κρύβουν τη μαλακία που δέρνει κάθε λυκειόπαιδο και τη φονικότητα που δέρνει κάθε καραβανά πίσω από τα τεράστια στρατιωτικά Ray Ban που ακριβώς τότε απέκτησαν τη σημερινή τους διασημότητα.

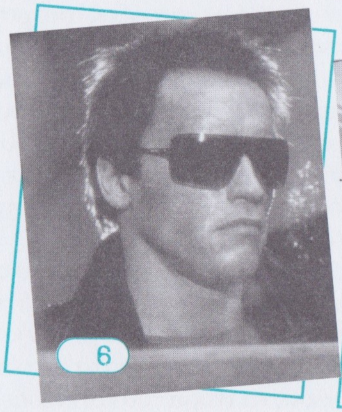
Οι κοινωνίες του ώριμου καπιταλισμού είχαν ήδη παράξει τη συγκεκριμένη χρήση των γυαλιών ηλίου. Στο -σύγχρονο του *Top Gun*- παρακμιακό έπος της καλιφορνέζικης αστικής τάξης *Less than Zero* του Bret Easton Ellis (1985), ο έφηβος Καλιφορνέζος αστός περιφέρεται στην ηλιόλουστη Καλιφόρνια [απ' όπου προέρχονται όλες οι ταινίες που αναφέρουμε] δίχως σκοτούρες, δίχως οικονομικά προβλήματα και δίχως καμία ουσιαστική σχέση. Επισκέπτεται τον ψυχίατρό του δίχως να βγάλει τα γυαλιά ηλίου του, για λόγους παρόμοιους με του Alien: «για να μην είναι και πολύ σίγουρος πού κοιτάζω». Και κάνει έρωτα ως εξής:

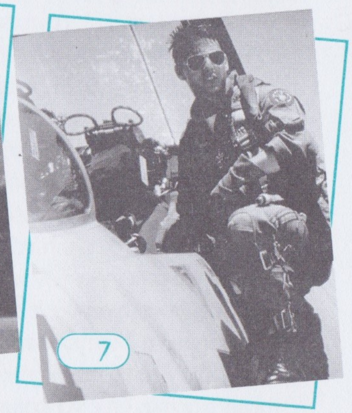
> Μου λέει να ακουμπήσω στην πλάτη του κρεβατιού, το κάνω και τότε βγάζει την πετσέτα της και μένει γυμνή, βάζει το χέρι στο συρτάρι δίπλα στο κρεβάτι της και βγάζει ένα σωληνάριο αντιηλιακό, μου το δίνει, μετά ξαναβάζει το χέρι της στο συρτάρι και βγάζει ένα ζευγάρι γυαλιά ηλίου Wayfarer, μου λέει να τα φορέσω και τα φοράω. Μου παίρνει το αντιηλιακό, το ζουλάει και βγάζει κρέμα στα δάχτυλά της, μετά χαϊδεύεται και μου κάνει νόημα να κάνω κι εγώ το ίδιο· το κάνω. Μετά από λίγο σταματάω και πάω να την αγγίξω, αυτή μου λέει όχι, μετά μου βάζει πάλι το χέρι μου πάνω μου και το χέρι της ξαναρχίζει, εγώ της λέω ότι θα χύσω, εκείνη μου λέει να κρατηθώ μια στιγμή, ανοίγει πιο πολύ τα πόδια της και γέρνει πίσω στα μαξιλάρια, εγώ βγάζω τα γυαλιά, μου λέει να τα ξαναφορέσω, τα ξαναφοράω...

1. Cab Driver (1975). Πριν την ατομική έκρηξη.

2. Saturday Night Fever (1977). Το 1977, ακόμη και ο πλέον στυγνός καριερίστας δε χρειαζόταν γυαλιά ηλίου.

3. Blues Brothers (1980). Τα γυαλιά ηλίου δεν είναι παρά το αξεσουάρ εκφραστικότατων και καλόκαρδων κλόουν. Συνεπώς δε μας ενδιαφέρουν.

4. Alien (1979). Το απόλυτο Άτομο - Τέρας - Μηχανή δεν έχει μάτια.

5. First Blood (1982). Ο πόνος που προκαλεί η αδικία δεν πρέπει να κρύβεται.

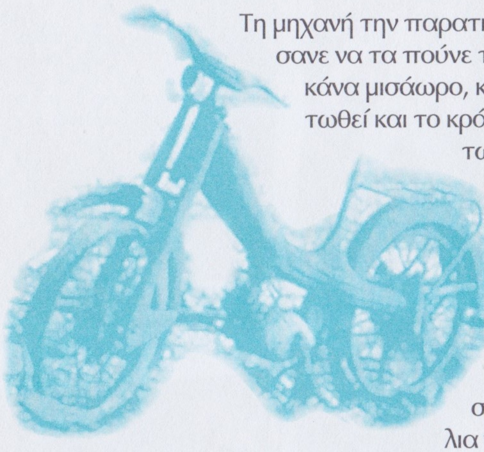
6. Terminator (1984). Τα γυαλιά ηλίου ως ιδανική πρόσοψη μιας μηχανής θανάτου.

7. Top Gun (1985). Το μοτίβο της δολοφονικής σύντηξης μηχανικού και ανθρώπινου επαναλαμβάνεται. Τα γυαλιά ηλίου αναλαμβάνουν να μετατρέψουν τη δολοφονική βλακεία σε στυλ.

Concrete cowboys

Urban fairies

Τη μηχανή την παρατήσανε με τα κλειδιά πάνω σε ένα στενό στην Τούμπα. Συμφωνήσανε να τα πούνε το βράδυ και ξεκίνησε με τα πόδια για το σπίτι του. Θα του έπαιρνε κάνα μισάωρο, κράταγε το βήμα του αργό και χαλαρό. Σε πέντε λεπτά είχε ξεφορτωθεί και το κράνος που τον βάραινε και ένιωθε μια χαρά. Το πιστόλι, ένα μακάροβ των 7,65 mm θα ρισκάριζε να το κρατήσει. Αξιόπιστο για την ηλικία και το βάρος του. Όχι πολύ καλό για δύσκολες καταστάσεις, άψογο για να πυροβολείς ταχυδρόμους με μέγεθος νταλίκας στα τέσσερα μέτρα -το μακάροβ ήταν ιδανικό για τέτοιες δουλειές. Εκείνος είχε ένα γκλοκ των εννέα mm με σιγαστήρα. Το φύλαγε για σπέσιαλ περιπτώσεις και οπωσδήποτε όχι για χοντρούς καψούρηδες με νεύρα. Όσο για το μακάροβ, θα το κρατούσε και για την επόμενη δουλειά· μετά θα το πετούσε. Τα πράγματα στα σύνορα είχανε ζορίσει και δεν μπορούσε να βρίσκει κάθε τόσο πιστόλια να του κάνουνε, όπως παλιά. Σε αυτή τη σκέψη χαμογέλασε και μία γριά που περνούσε από δίπλα του τον κοίταξε με ζήλια. Ναι, παλιά τα πράγματα ήταν καλύτερα.

Είχε ξημερώσει και οι δρόμοι είχαν γεμίσει κόσμο. Του άρεσε αυτό. Ένιωθε οτί χανόταν πιο εύκολα μέσα στον κόσμο. Χτένισε τα αραία μαλλιά του με τα δάχτυλα και μπήκε σε ένα τυροπιτάδικο με χαλαρό βήμα. Ο φούρναρης με ύφος που φώναζε πως έχει δει πολλά ξημερώματα του έδωσε μια τυρόπιτα και έναν καφέ. Δύο και ογδόντα παρακαλώ-ντίνν. Τα ρέστα σας. Βγήκε έξω και συνέχισε το περπάτημα. Το βλέμμα του περιπλανιόταν πότε κάτω στον δρόμο, σε πόδια και φούστες και παντελόνια, πότε στον ουρανό. Ποτέ σε βλέμματα. Τελείωσε την τυρόπιτα σκούπισε το στόμα του και το ξέπλυνε με μια γουλιά καφέ. Πέταξε την χαρτοπετσέτα στο δρόμο άναψε ένα παλ μαλ και απόλαυσε την πρώτη ρουφηξιά της ημέρας. Κάθαρση. Στο υπόλοιπο της διαδρομής σκεφτόταν τις δουλειές που είχε μέσα στο μήνα. Τα πράγματα ήταν χαλαρά, άλλες δουλειές σαν τη σημερινή δεν είχε. Κάτι εισπράξεις από μαγαζιά στην Καλαμαριά, κάτι επισκέψεις με τον Βασίλη σε φίλους, μια βόλτα για νταραβέρια σε ένα κωλόμπαρο έξω από τη Λάρισα. Αυτά και ό,τι έκτακτο προέκυπτε. Ο βασικός λόγος που το πρόγραμμά του ήταν χαλαρό ήταν αυτά τα έκτακτα. Όλο και κάτι πεταγόταν απο δω κι από κει. Η βασική δουλειά του Τζίμη ήταν να το βάζει ξανά στη θέση του. Όπως σήμερα. Η Τατιάνα είχε πεταχτεί από τη θέση της. Η δουλειά του Τζίμη ήταν να τη βάλει ξανά πίσω. Κανένα πρόβλημα. Το χοντρό τον τακτοποίησε. Για την Τατιάνα θα έβαζε τον Λάζαρο. Θα την έκανε να σκέφτεται δυο φορές πριν κάνει μαλακίες. Προσεκτικά βέβαια μην τους κυνηγάει ο Βασίλης. Λίγες μέρες περιποίηση και μετά όλα καλά. Αποστολή εξετελέσθη.

για την επόμενη δουλειά· μετά θα το πετούσε. Τα πράγματα στα σύνορα είχανε ζορίσει και δεν μπορούσε να βρίσκει κάθε τόσο πιστόλια να του κάνουνε, όπως παλιά. Σε αυτή τη σκέψη χαμογέλασε και μία γριά που περνούσε από δίπλα του τον κοίταξε με ζήλια. Ναι, παλιά τα πράγματα ήταν καλύτερα.

Είχε ξημερώσει και οι δρόμοι είχαν γεμίσει κόσμο. Του άρεσε αυτό. Ένιωθε οτί χανόταν πιο εύκολα μέσα στον κόσμο. Χτένισε τα αραία μαλλιά του με τα δάχτυλα και μπήκε σε ένα τυροπιτάδικο με χαλαρό βήμα. Ο φούρναρης με ύφος που φώναζε πως έχει δει πολλά ξημερώματα του έδωσε μια τυρόπιτα και έναν καφέ. Δύο και ογδόντα παρακαλώ-ντίνν. Τα ρέστα σας. Βγήκε έξω και συνέχισε το περπάτημα. Το βλέμμα του περιπλανιόταν πότε κάτω στον δρόμο, σε πόδια και φούστες και παντελόνια, πότε στον ουρανό. Ποτέ σε βλέμματα. Τελείωσε την τυρόπιτα σκούπισε το στόμα του και το ξέπλυνε με μια γουλιά καφέ. Πέταξε την χαρτοπετσέτα στο δρόμο άναψε ένα παλ μαλ και απόλαυσε την πρώτη ρουφηξιά της ημέρας. Κάθαρση. Στο υπόλοιπο της διαδρομής σκεφτόταν τις δουλειές που είχε μέσα στο μήνα. Τα πράγματα ήταν χαλαρά, άλλες δουλειές σαν τη σημερινή δεν είχε. Κάτι εισπράξεις από μαγαζιά στην Καλαμαριά, κάτι επισκέψεις με τον Βασίλη σε φίλους, μια βόλτα για νταραβέρια σε ένα κωλόμπαρο έξω από τη Λάρισα. Αυτά και ό,τι έκτακτο προέκυπτε. Ο βασικός λόγος που το πρόγραμμά του ήταν χαλαρό ήταν αυτά τα έκτακτα. Όλο και κάτι πεταγόταν απο δω κι από κει. Η βασική δουλειά του Τζίμη ήταν να το βάζει ξανά στη θέση του. Όπως σήμερα. Η Τατιάνα είχε πεταχτεί από τη θέση της. Η δουλειά του Τζίμη ήταν να τη βάλει ξανά πίσω. Κανένα πρόβλημα. Το χοντρό τον τακτοποίησε. Για την Τατιάνα θα έβαζε τον Λάζαρο. Θα την έκανε να σκέφτεται δυο φορές πριν κάνει μαλακίες. Προσεκτικά βέβαια μην τους κυνηγάει ο Βασίλης. Λίγες μέρες περιποίηση και μετά όλα καλά. Αποστολή εξετελέσθη.

Πριν στρίψει στο στενό που βρισκόταν το σπίτι του σταμάτησε στο περίπτερο. Άλλαξε δυο κουβέντες με τον περιπτερά για τον καιρό και τις γυναίκες που πάντα πουτάνες ήτανε αλλά τώρα το έχουνε παραγαμήσει -για τσιγάρα βγαίνουνε και είναι βαμμένες και με τον κώλο έξω. Αγόρασε δύο παλ μαλ τα Σπορ του βορρά και το Στοίχημα. Μπήκε σπίτι άφησε τα πράγματα στο κομοδίνο δίπλα στο κρεβάτι και μπήκε να κάνει ένα ντους. Το ζεστό νερό ξέπλυνε τα νεύρα του και ένιωσε ξανά την κούραση να μπαίνει απρόσκλητη από την πίσω πόρτα. Είχε να κοιμηθεί καλά πολύ καιρό. Βγήκε από το μπάνιο πήγε γυμνός μέχρι την κρεβατοκάμαρα και κοιτάχτηκε στον καθρέφτη της ντουλάπας με την πετσέτα στο χέρι. Το θέαμα τον άφησε αδιάφορο- λίγα κιλά περισσότερα, λίγα μαλλιά λιγότερα από την τελευταία φορά που είδε τη φάτσα του σε καθρέφτη. Ψηλός, σωματώδης. Χωρίς υπερβολές. Είχε να γυμναστεί πολύ καιρό αλλά το σώμα του ακόμα κρατούσε, σε πείσμα όλων αυτών των σκουπιδιών που καταβρόχθιζε τα βράδια. Φάτσα μάλλον αδιάφορη, βλέμμα που μοιάζει να μην κεντράρει πουθενά. Δεν θα τραβούσε την προσοχή κανενός στον δρόμο. Θα μπορούσε να είναι εφοριακός, θα μπορούσε και πιλότος. Άρχισε να σκουπίζεται μάλλον απρόσεκτα με την πετσέτα και κατευθύνθηκε στο τηλέφωνο αφήνοντας υγρά ίχνη. Πήρε τον Αλέξη τηλέφωνο. Είχε ερωτήσεις. Τι θά κάνουνε το βράδυ, αν θα πάνε στο ελληνάδικο που του έλεγε τις προάλλες. Η Στέλλα αν θα ερχόταν. Κι αυτός ο μαλάκας ο άντρας της πού θα έβγαινε πάλι...ερωτήσεις...δεν απαντήθηκε ούτε μία-ο Αλέξης δεν το σήκωνε. Δεν είχε σημασία. Θα έπαιρνε μόνος του τη Στέλλα. Αφού έτσι κι αλλιώς δεν θα του έλεγε όχι. Αλλά αργότερα. Δεν είχε όρεξη τώρα να ακούει τσιρίδες. Και ο άντρας της και ο Αλέξης και ο κόσμος όλος μπορούσαν να πάνε να γαμηθούν. Θα την έβγαζε στα λαδάδικα. Και αν πέρναγε κανένας άντρας της θα τον έγραφε επιδεικτικά στ' αρχίδια του.

Ικανοποιημένος ξάπλωσε και άνοιξε την εφημερίδα. Είχε αρχίσει να τον παίρνει ο ύπνος με τα Σπόρια στο χέρι όταν χτύπησε το τηλέφωνο. Ήταν ο Βασίλης. Όλα εντάξει, τον ρώτησε. Όλα εντάξει, απάντησε. Τον είχε πάρει στο μαγαζί κάποια Ελένη από Αθήνα και τον έψαχνε. Έψαχνε τον Δημήτρη. Είχε πεθάνει ο θείος του ο Αντρέας. Η κηδεία θα γινόταν μεθαύριο. Ο Τζίμης κατέβασε το ακουστικό και ξάπλωσε ξανά. Όλα εντάξει. Έξω μακριά η σειρήνα ενός ασθενοφόρου ούρλιαζε. Τα μάτια του καρφώσανε το ταβάνι.

Τα βέλη της κριτικής

Ερώτηση κρίσεως: είμαστε στο 1977 ή στο 2007

Στις 10/11 πραγματοποιήθηκε και στη Θεσσαλονίκη στο στέκι στο βιολογικό η προβολή του ντοκιμαντέρ «Μια ματιά στην punk και diy σκηνή στην Ελλάδα», που είναι μία αυτοοργανωμένη προσπάθεια μιας ομάδας στην Villa Amalias στην Αθήνα. Το ντοκιμαντέρ προσπάθησε να κάνει κάτι που από καιρό θα έπρεπε να είναι αυτονόητο: να πει κάποια κάταρχην πράγματα σχετικά με την ιστορία της diy σκηνής στην Ελλάδα. Χωρίς να γνωρίζεις το παρελθόν σου - τα λάθη, τις ελλείψεις σου ή τα σωστά σου, μπορείς να προχωρήσεις μπροστά;

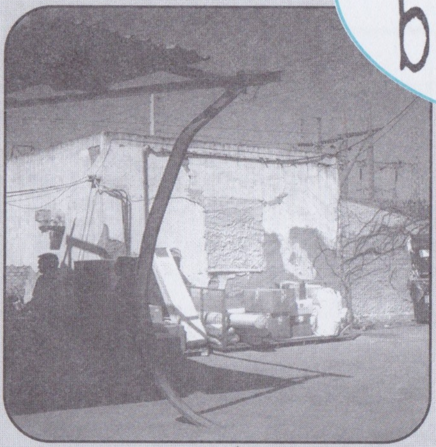
Το ντοκιμαντέρ όπως δήλωσαν ξεκάθαρα και οι δημιουργοί προλογίζοντας είναι μία απόπειρα: έχει πιθανόν ελλείψεις, έχει υποκειμενική άποψη κτλ κτλ... Και προφανώς μέσα από 70 λεπτά βίντεο δεν μπορούν να παρουσιαστούν τα πάντα. Μπορούν να υπάρχουν και ελλείψεις -πιθανόν σημαντικές- τονίζοντας περισσότερο κάτι ή ξεχνώντας κάτι άλλο. Άλλα είναι πάντα μία πρώτη απόπειρα...

Μετά το τέλος της εν λόγω προβολής ακολουθούσε συναυλία. Λίγο πριν ξεκινήσει το τρίτο γκρουπ, οι kill the cat, κάποιοι αυτοπαρουσιάζομενοι ως οι «γνήσιοι» θεματοφύλακες του «γνήσιου πανκ» αποφάσισαν να εκφράσουν τη διαφωνία τους με τα λεγόμενα στο ντοκιμαντέρ ή τι άλλο(;), εκτοξεύοντας μπινελίκια με γνήσια λαχαναγορίτικη γλώσσα και εστιάζοντας ιδιαίτερα στα γυναικεία μέλη του γκρουπ. Και ενώ η τεστοστερόνη βαρούσε τελικές και τα στόματα στέγνωσαν από τις εκτοξευόμενες προς τους kill the cat ροχάλες, κανείς δεν έμοιαζε να μπορεί να κάνει μια απλή ερώτηση στον εαυτό του: αυτό είναι το «γνήσιο» punk;

Είναι το κάνω ό,τι γουστάρω και στα απαυτά μου; Είναι το δίκιο του ισχυρότερου; Είναι το ότι είστε όλοι φλώροι εκτός από εμάς; Είναι ο σεξισμός του τελευταίου λαϊκού;

Δεν γνωρίζουμε σε πόσους μπήκαν τέτοιου είδους ερωτήματα -και ιδιαίτερα σε αυτούς που έχουν την ευθύνη των συναυλιών και των εκδηλώσεων στο στέκι- αλλά οι στίχοι του Biafra μοιάζουν

The Eye of the beholder

Ο τύπος που σκέφτηκε τα λιωμένα ρολόγια έχει γίνει διάσημος. Από την άλλη, ο τύπος που σκέφτηκε τα λιωμένα υπόστεγα, παρότι το ίδιο καταφερτζής, ζει στην αφάνεια. Φταίει που ο δεύτερος έχει εταιρεία μεταφορών στο Βοτανικό. Άρα οι καινοτομίες του είναι περισσότερο συμφέρουσες όταν παραμένουν αφανείς.

Κενό ύλης...
Απ' τα κενά που ξεχωρίζουν!

βίντεο δεν μπορούν να παρουσιαστούν τα πάντα. Μπορούν να υπάρχουν και ελλείψεις -πιθανόν σημαντικές- τονίζοντας περισσότερο κάτι ή ξεχνώντας κάτι άλλο. Άλλα είναι πάντα μία πρώτη απόπειρα...

Μετά το τέλος της εν λόγω προβολής ακολουθούσε συναυλία. Λίγο πριν ξεκινήσει το τρίτο γκρουπ, οι kill the cat, κάποιοι αυτοπαρουσιάζομενοι ως οι «γνήσιοι» θεματοφύλακες του «γνήσιου πανκ» αποφάσισαν να εκφράσουν τη διαφωνία τους με τα λεγόμενα στο ντοκιμαντέρ ή τι άλλο(;), εκτοξεύοντας μπινελίκια με γνήσια λαχαναγορίτικη γλώσσα και εστιάζοντας ιδιαίτερα στα γυναικεία μέλη του γκρουπ. Και ενώ η τεστοστερόνη βαρούσε τελικές και τα στόματα στέγνωσαν από τις εκτοξευόμενες προς τους kill the cat ροχάλες, κανείς δεν έμοιαζε να μπορεί να κάνει μια απλή ερώτηση στον εαυτό του: αυτό είναι το «γνήσιο» punk;

Είναι το κάνω ό,τι γουστάρω και στα απαυτά μου; Είναι το δίκιο του ισχυρότερου; Είναι το ότι είστε όλοι φλώροι εκτός από εμάς; Είναι ο σεξισμός του τελευταίου λαϊκού;

Δεν γνωρίζουμε σε πόσους μπήκαν τέτοιου είδους ερωτήματα -και ιδιαίτερα σε αυτούς που έχουν την ευθύνη των συναυλιών και των εκδηλώσεων στο στέκι- αλλά οι στίχοι του Biafra μοιάζουν εξαιρετικά επίκαιροι: «το punk δεν είναι νεκρό, αλλά του αξίζει να πεθάνει όταν γίνεται μια μουχλιασμένη καρικατούρα».

Κενό ύλης...
Απ' τα κενά που ξεχωρίζουν!

Στο προηγούμενο τεύχος προσπαθήσαμε να περιγράψουμε τις κοινωνικές/οικονομικές συνθήκες μέσα απ' τις οποίες αναδύθηκε το hip hop. Πιο συγκεκριμένα: τη δημιουργία των μεταβιομηχανικών γκέτο, το σαρωτικό πέρασμα της ανεργίας μέσα απ' τους κόλπους της μαύρης και ισπανόφωνης κοινότητας αλλά και την αλλαγή της θέσης των τελευταίων στα πλαίσια της mainstream δημόσιας σφαίρας. Σ' αυτό το δεύτερο μέρος θάκολουθήσουμε την ιστορική διαδρομή που συνδέει τη μαύρη νεολαιίστικη κουλτούρα απ' τα 40s μέχρι τα 70s. Απ'το be bop στο hip hop και απ'το Κίνημα Κοινωνικών Δικαιωμάτων στο Zulu Nation.

ΔΡΑΠΕΤΕΥΟΝΤΑΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΒΑΒΥΛΩΝΑ

[Μέρος Β]

(οικονομία, χωροταξία, κουλτούρα στη μετα-φορντική αμερική και η καταγωγή του hip hop)

το κείμενο βασίζεται στα "post industrial soul/ black music at the crossroads", M.A.Neal, 1999, "black noise", Trisia Rose, 1994 και "blues people", LeRoi Jones, 1963.

Όπως αναφέραμε και στο προηγούμενο τεύχος, στην πρίν-το-Β-παγκόσμιο-πόλεμο εποχή, η αφροαμερικάνικη κουλτούρα ήταν ολοκληρωτικά κρυμμένη απ' τη mainstream σκηνή και αυστηρά ενταγμένη στις παραμέτρους των διαχωρισμένων μαύρων χώρων. Ακόμα κι έτσι όμως, η προσπάθεια της μαύρης και ισπανόφωνης νεολαίας ν' αφήσει το αυτόνομο στίγμα της στη δημόσια σφαίρα [και ενάντια σ' αυτή] ξεκινά αρκετά χρόνια πριν την εμφάνιση της hip hop κουλτούρας. Ή, για να είμαστε πιο ακριβείς, το hip hop ξανάπιασε το νήμα μιας μαύρης πολιτιστικής αντίστασης που είχε ξεκινήσει χρόνια πριν και συγκεκριμένα κατά τη διάρκεια του Β' παγκόσμιου. Η αρχή του νήματος αυτού βρίσκεται στη jazz των 40s και στο ρεύμα του be bop.

Οι ταραχές των zoot suits [1] και η έκρηξη του be bop αποτέλεσαν την πρώτη αληθινή ματιά στη μαύρη νεανική κουλτούρα για όσους βρίσκονταν πέρα απ'τα όρια της μαύρης κοινότητας. Το be bop αναδύθηκε σαν μια νέα, ριζοσπαστική μορφή της jazz, χαρακτηριστική για την ταχύτητα και τους έντονους αυτοσχεδιασμούς της - αποτέλεσμα της προσπάθειας των bebopers να επανοικειοποιηθούν την [αφομοιωμένη απ' το λευκό κατεστημενο] μουσική τους. Κυρίως όμως υπήρξε ένα αισθητικό κίνημα καθοδηγούμενο απ' τις αντιλήψεις μαύρων μουσικών, πολλοί απ' τους οποίους ήταν στα τριανταφεύγα τους και αντιδρούσαν μ' αυτόν τον τρόπο στο ρατσιστικό αμερικάνικο βορρά. Ωστόσο, το κίνημά τους απέκτησε την ενέργεια και στυλιστική οξύνοιά του απ' τη μαύρη και μεξικάνικη νεολαία που το αγκάλιασε, αναγνωρίζοντας σ' αυτό μια μορφή υπέρβασης της καθημερινής μιζέριας. Τα κοστούμια 'zoot' και ο χορός lindy-hop υπήρξαν στυλιστικά στοιχεία που οι νέοι μετάγγισαν στην υποκουλτούρα του be bop, και που, όπως οι περισσότερες απ' τις στυλιστικές υπερβολές που σχετίστηκαν κατά καιρούς με τη μαύρη κουλτούρα, αποτέλεσαν συνειδητές προσπάθειες αποδόμησης των στερεοτύπων που κυριαρχούσαν για τη μαύρη νεολαία.

Ας κάνουμε εδώ μια παρένθεση· γενικά [και ιστορικά] μιλώντας, η μαύρη νεανική κουλτούρα σπάνια καθοδηγήθηκε από ιδεολογικές ανησυχίες. Αντίθετα αγκάλιασε και αναζωογόνησε ήδη υπάρχουσες πολι-

---

Music Factory #6

Ο Eric Clapton, ένας από τους πλέον προβεβλημένους blues-rockers, έφτανε να δηλώνει επί σκηνής το ΄76 ότι «η αγγλία είναι υπερπλήρης» και ότι πρέπει να ψηφίσουν τον φασίστα μέλος του συντηρητικού κόμματος E. Powell, γιατί η Αγγλία κινδυνεύει να γίνει μία «μαύρη αποικία». Ο Clapton, ο οποίος έφαγε και ήπιε κατακλέβοντας τα blues και έκανε το πρώτο του χιτάκι διασκευάζοντας το «I shot the sheriff» του Marley, εξέφραζε με τον πιο ανάγλυφο

που λαμβάνει χώρα η πρώτη «έκρηξη» του punk. Για την ακρίβεια, βλέποντας τα πράγματα από μία πλευρά, η «έκρηξη» αυτή είναι η οργανωμένη προσπάθεια κάποιων να κάνουν τη νέα μουσική φόρμα και το αντίστοιχο στυλ mainstream. Πράγματι, σε αντίθεση με τις Ηνωμένες Πολιτείες, όπου το punk παρέμεινε εν πολλοίς ένα περιθωριακό φαινόμενο, στην Αγγλία έφτασε να γίνει mainstream τη στιγμή που τα singles των Pistols και των Clash σκαρφάλωναν στην κορυφή του hit parade. Ο M. Mac Laren, γνωστός μάνατζερ των Sex Pistols, είναι σίγουρα από

φορντική αμερική και η καταγωγή του hip hop)

το κείμενο βασίζεται στα "post industrial soul/ black music at the crossroads", M.A.Neal, 1999, "black noise", Trisia Rose, 1994 και "blues people", LeRoi Jones, 1963.

'zoot' και ο χορός lindy-hop υπήρξαν στυλιστικά στοιχεία που οι νέοι μετάγγισαν στην υποκουλτούρα του be bop, και που, όπως οι περισσότερες απ' τις στυλιστικές υπερβολές που σχετίστηκαν κατά καιρούς με τη μαύρη κουλτούρα, αποτέλεσαν συνειδητές προσπάθειες αποδόμησης των στερεοτύπων που κυριαρχούσαν για τη μαύρη νεολαία.

Ας κάνουμε εδώ μια παρένθεση· γενικά [και ιστορικά] μιλώντας, η μαύρη νεανική κουλτούρα σπάνια καθοδηγήθηκε από ιδεολογικές ανησυχίες. Αντίθετα αγκάλιασε και αναζωογόνησε ήδη υπάρχουσες πολι-

Music Factory #6

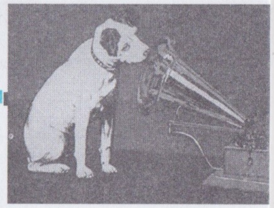
Ο Eric Clapton, ένας από τους πλέον προβεβλημένους blues-rockers, έφτανε να δηλώνει επί σκηνής το ΄76 ότι «η αγγλία είναι υπερπλήρης» και ότι πρέπει να ψηφίσουν τον φασίστα μέλος του συντηρητικού κόμματος E. Powell, γιατί η Αγγλία κινδυνεύει να γίνει μία «μαύρη αποικία». Ο Clapton, ο οποίος έφαγε και ήπιε κατακλέβοντας τα blues και έκανε το πρώτο του χιτάκι διασκευάζοντας το «I shot the sheriff» του Marley, εξέφραζε με τον πιο ανάγλυφο τρόπο την ξεφτίλα διάφορων γνωστών μουσικών που μέσα στην πόλωση και τις αντιθέσεις που είχε προκαλέσει η κρίση αλλά και η μετανάστευση από την Καραϊβική, έσπευδαν να σιγοντάρουν τον διάχυτο ρατσισμό της εποχής. Ο δε Bowie την ίδια εποχή σε μία συνέντευξή του στο Playboy(!) δήλωνε ότι «η Μεγάλη Βρετανία είναι έτοιμη για έναν φασίστα ηγέτη», για να ανακαλέσει μετά από κάποιο καιρό λέγοντας ότι οι δηλώσεις του οφείλονταν σε υπερβολική κατανάλωση ναρκωτικών!

Τέτοια είναι η κατάντια επιφανών «στελεχών» του ροκ.

Κοιτώντας από την άλλη την κοινωνική κατάσταση δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η κατάσταση στα προάστια του Λονδίνου και των άλλων μεγάλων πόλεων είναι τεταμένη: το καλοκαίρι του ΄76 στο Notting Hill Carnival στο Λονδίνο γίνονται εκτεταμένες ταραχές ανάμεσα σε νεολαίους από την Καραϊβική και την αστυνομία, ενάντια στη γενικευμένη καταστολή και καταπίεση. Τον προηγούμενο Μάιο σε κάποιες ειδικές εκλογές σε μία περιφέρεια της κεντρικής Αγγλίας το φασιστικό National Front παίρνει το 20% των ψήφων. Όλα αυτά καθώς οι επιθέσεις φασιστικών συμμοριών ενάντια σε μετανάστες έχουν αρχίσει να πληθαίνουν.

Μέσα σε αυτό το κλίμα είναι που λαμβάνει χώρα η πρώτη «έκρηξη» του punk. Για την ακρίβεια, βλέποντας τα πράγματα από μία πλευρά, η «έκρηξη» αυτή είναι η οργανωμένη προσπάθεια κάποιων να κάνουν τη νέα μουσική φόρμα και το αντίστοιχο στυλ mainstream. Πράγματι, σε αντίθεση με τις Ηνωμένες Πολιτείες, όπου το punk παρέμεινε εν πολλοίς ένα περιθωριακό φαινόμενο, στην Αγγλία έφτασε να γίνει mainstream τη στιγμή που τα singles των Pistols και των Clash σκαρφάλωναν στην κορυφή του hit parade. Ο M. Mac Laren, γνωστός μάνατζερ των Sex Pistols, είναι σίγουρα από αυτούς που πρωτοστάτησαν για να φτάσει το punk να ακούγεται παντού στα ραδιόφωνα. Αφού απέτυχε να το πράξει στη Νέα Υόρκη μανατζάροντας τους New York Dolls, επέστρεψε στο Λονδίνο όπου άνοιξε ένα ρουχάδικο στην King's Road ,ένα δρόμο στο κέντρο του Λονδίνου, γνωστό στέκι «περιθωριακών», καλλιτεχνών, ροκάδων, κλπ. Ενώ ξεκίνησε να πουλάει από εκεί τα φετιχάκια του, μάζεψε μερικά ρεμάλια σύμφωνα και με τα λεγόμενα του με σκοπό να προσπαθήσει να πετύχει με ένα νέο γκρουπ αυτό που δεν κατάφερε στις ΗΠΑ. Τα υπόλοιπα σε σχέση με τους Pistols είναι πάνω κάτω γνωστά και έχουν ούτως ή άλλως μικρή σημασία. Τον Σεπτέμβριο του ίδιου χρόνου διοργανώνεται από τον Mac Laren και τον R. Watts ένα διήμερο «φεστιβάλ punk» στο γνωστό κλαμπ της Oxford Street «100 Club». Στο φεστιβάλ συμμετέχουν οι Sex Pistols, οι Clash, οι Damned, οι Buzzcocks αλλά και οι Siouxsie & the Banshees που έχουν τον S. Vicious να παριστάνει τον ντράμερ. Το φεστιβάλ σημαδεύεται από την αρχή της αλυσίδας από καφρίλες και ποζεριές που διέπραττε επί μία τριετία ο Vicious ο οποίος εκσφενδονίζει ένα μπουκάλι μπύρας προς μία δεκαεννιάχρονη φοιτήτρια καλών τεχνών αφήνοντάς την μονόφθαλμη. Ό,τι και να συνέβη πάντως, ο σκοπός αυτού του φεστιβάλ πέτυχε, το punk άρχισε να αποκτά όλο και μεγαλύτερη δημοτικότητα.

Μέταξύ των παρευρισκόμενων ήταν ο Shane MacGowan των μετέπειτα Pogues, η Viv Albertine των Slits, ο Gaye Advert των Adverts. Σιγά σιγά άρχισε το punk να εξαπλώνεται προς τα προάστια του Λονδίνου αλλά και σε πολλές άλλες πόλεις. Οι Crass από το Essex, οι Angelic Upstarts ή οι X-ray Spex…

τικές/πολιτιστικές δομές, των οποίων την αληθινή επίγνωση αποκτούσε, καθώς τις ενδυνάμωνε μέσω ποικίλλων κοινωνικών κατασκευών [όπως ήταν και τα στυλιστικά στοιχεία του be bop]. Η επιρροή της μαύρης νεανικής κουλτούρας στα υπαρκτά πολιτικά κινήματα αποδείχθηκε βαθύτερη όταν οι νέοι αγκάλιασαν το Κίνημα για τα Κοινωνικά Δικαιώματα στις αρχές των 60s. Οι αντισυγκεντρώσεις σε εστιατόρια που απαγορευόταν η είσοδος «έγχρωμων» [lunch-counter-sit-ins] και οι διαδηλώσεις υπήρξαν εμβληματικές πρακτικές που η μαύρη νεολαία έφερε στο κίνημα. Η σπουδαιότητα δε της επιρροής της έγινε πιο κατανοητή όταν αυτή άρχισε να απορρίπτει τις στρατηγικές της παραδοσιακής ηγεσίας του κινήματος και υιοθέτησε τη ριζοσπαστικότερη γραμμή του Έθνους του Ισλάμ και αργότερα των Μαύρων Πανθήρων. Το Κόμμα των Μαύρων Πανθήρων, του οποίου τα μέλη προέρχονταν σε μεγάλο βαθμό από συμμορίες όπως οι Slausons του L.A. και οι Blackstone Rangers του Σικάγο, αποτελεί την απόδειξη του πώς η Μαύρη νεανική υποκουλτούρα είναι σε θέση να καθορίσει την κεντρική πολιτική/πολιτιστική σκηνή. Κλείνει η παρένθεση.

Σε αναλογία, λοιπόν, με παλιότερες μαύρες εκφραστικές μορφές, το hip hop αναδύθηκε σαν αφηγηματική/στυλιστική αντίσταση των νεολαιίστικων μαύρων αντιλήψεων στα 70s. Η αφροαμερικάνικη κουλτούρα ανασκεύασε ποικίλλα παραδείγματα της μαύρης εκφραστικής παράδοσης [όπως η τζαμαϊκανική παράδοση του toasting ή αυτή του αμερικάνικου funk] δημιουργώντας ένα αισθητικό κίνημα που αποδείχθηκε εξαιρετικά μοναδικό στις υπαρξιακές επιθυμίες και την ιστορική συγκυρία του, όπως και το be bop στην εποχή του. Και παρά τη ραγδαία εμπορευματοποίηση, το hip hop κατάφερε να υπονομεύσει τους περιορισμούς της μαζικής αγοράς επενδύοντας στις δικές του φιλοσοφικές βάσεις.

Όπως και στην περίπτωση του be bop, λοιπόν, η πολιτική του hip hop αποτέλεσε αρχικά μια «πολιτική του στυλ», που δημιούργησε μια αφαιρετική/στυλιστική κοινότητα σαν απάντηση στην εξόντωση της κοινότητας στη μ/β πόλη. Περισσότερο από κάθε άλλη λαϊκή μορφή έκφρασης, το hip hop αναπτύχθηκε πάνω στη δική του «προσαρμοστικότητα» και δυναμική. Αυτό του επέτρεψε να διατηρήσει μια νοηματική και αισθητική απόσταση απ' τους περιορισμούς της μαζικής αγοράς [αν και πρέπει να παραδεχθούμε πως στη σημερινή εποχή η απόσταση αυτή αποδεικνύεται, συχνά, εφήμερη]. Ωστόσο, όπως αναφέρει η Rose: «εξελίσσοντας ένα ύφος δύσκολο να κατανοηθεί ή να αντιγραφεί, μια αισθητική που έχει τ' αντανακλαστικά να δημιουργήσει αντικυριαρχικές αφηγήσεις ενάντια σ' ένα ευέλικτο αντίπαλο [το mainstream], το hip hop οχύρωσε συλλογικότητες αντίστασης ενώ ταυτόχρονα κράτησε ζωντανό το δικαίωμα στην κοινοτική διασκέδαση».

Επιπλέον, στα χνάρια του be bop, που με τον τραχύ και συνειδητά αντιαφομοιωτικό ήχο του είχε γίνει δεκτό με αδιαφορία ή ακόμα και με εχθρότητα απ' το αμερικάνικο πολιτιστικό mainstream[2], το hip hop υπέσκαψε την αντίληψη της επιχειρηματικής ιδιοκτησίας. Η εμπορική

ρες μουσικές παραδόσεις μέσω sampling, του επέτρεψε να διαφυλάξει τα νοήματα που ήταν ιστορικά συνδεμένα με το πολιτιστικό αντάρτικο.

Φυσικά, όλες αυτές οι εξελίξεις δεν υπήρξαν α/υποκειμενικές. Όπως αναφέραμε και στο προηγούμενο τεύχος, εντός των μεταβιομηχανικών γκέτο ένα υποπρολεταριάτο αποκλεισμένο απ' την αγορά εργασίας είχε ήδη αρχίσει να τρώει τις σάρκες του [αναγκασμένο καθώς ήταν να "επιλέξει" το δρόμο της παραβατικότητας προκειμένου να επιβιώσει]. Συμμορίτες, λοιπόν. Που όμως κάποιοι απ'αυτούς αποφάσισαν να δημιουργήσουν μια έξοδο κινδύνου απ' τη μεταβιομηχανική έρημο. Και που, σαν η ιστορική συνέχεια των συμμοριτών που στελέχωσαν τους Μαύρους Πάνθηρες, επέλεξαν να μετατρέψουν τις συμμορίες τους σε hip hop κολλεκτίβες. Πρωτοπόρο στη κατεύθυνση αυτή υπήρξε το παράδειγμα των Black Spades, συμμορίας της οποίας ηγετικές μορφές υπήρξαν οι σημαντικότεροι hiphopers ever: Africa Bambaataa και Kool Herc. Απ' τους Black Spades προέκυψε η ιστορική ομάδα Zulu Nation, η οποία σε πρώτο χρόνο προστάτεψε τις γειτονιές της απ' την πρέζα ενώ υπήρξε και υπεύθυνη για τη διάδοση των street parties, στα οποία οι διαφορές των συμμοριών λύνονταν πια μέσω battle rap και breaking. Στα σίγουρα κάτι περισσότερο από μια έξυπνη ίδεα. Κάτι μυστήριοι τύποι στην Ιταλία εκείνης της εποχής θα το έλεγαν "αυτοαξιοποίηση". Ή όπως είχε πει ο ίδιος ο Bambaataa: «Η συμμορίτικη αντίληψη - αυτή παρέμενε πάντα μια προφανής προοπτική για όποιον την ήθελε. Αλλά γι'αυτόν που δεν ήθελε, υπήρχε πια μια εναλλακτική».

[1] οι ταραχές των «zoot suits» πήραν το όνομα τους απ' τα φαρδιά κοστούμια τύπου zoot που φόραγε η μεξικάνικη κυρίως νεολαία... Η πρώτη καταγεγραμμένη σύγκρουση έλαβε χώρα στο Los Angeles τον Ιούνη του '43, που εκείνη την εποχή αποτελούσε κέντρο εκπαίδευσης και μετακίνησης του αμερικάνικου στρατού. Οι ρατσιστικές προκλήσεις των καραβανάδων προς τον «εσωτερικό εχθρό» [τους νέους μεξικάνους] μετέτρεψαν το L.A. σε πεδίο μαχης.

ρία του, όπως και το be bop στην εποχή του. Και παρά τη ραγδαία εμπορευματοποίηση, το hip hop κατάφερε να υπονομεύσει τους περιορισμούς της μαζικής αγοράς επενδύοντας στις δικές του φιλοσοφικές βάσεις.

Όπως και στην περίπτωση του be bop, λοιπόν, η πολιτική του hip hop αποτέλεσε αρχικά μια «πολιτική του στυλ», που δημιούργησε μια αφαιρετική/στυλιστική κοινότητα σαν απάντηση στην εξόντωση της κοινότητας στη μ/β πόλη. Περισσότερο από κάθε άλλη λαϊκή μορφή έκφρασης, το hip hop αναπτύχθηκε πάνω στη δική του «προσαρμοστικότητα» και δυναμική. Αυτό του επέτρεψε να διατηρήσει μια νοηματική και αισθητική απόσταση απ' τους περιορισμούς της μαζικής αγοράς [αν και πρέπει να παραδεχθούμε πως στη σημερινή εποχή η απόσταση αυτή αποδεικνύεται, συχνά, εφήμερη]. Ωστόσο, όπως αναφέρει η Rose: «εξελίσσοντας ένα ύφος δύσκολο να κατανοηθεί ή να αντιγραφεί, μια αισθητική που έχει τ' αντανακλαστικά να δημιουργήσει αντικυριαρχικές αφηγήσεις ενάντια σ' ένα ευέλικτο αντίπαλο [το mainstream], το hip hop οχύρωσε συλλογικότητες αντίστασης ενώ ταυτόχρονα κράτησε ζωντανό το δικαίωμα στην κοινοτική διασκέδαση».

Επιπλέον, στα χνάρια του be bop, που με τον τραχύ και συνειδητά αντιαφομοιωτικό ήχο του είχε γίνει δεκτό με αδιαφορία ή ακόμα και με εχθρότητα απ' το αμερικάνικο πολιτιστικό mainstream[2], το hip hop υπέσκαψε την αντίληψη της επιχειρηματικής ιδιοκτησίας. Η εμπορική αδιαφορία για τη μορφή του, όπως αυτή υπήρξε στην περίοδο των πρώτων χρόνων της γέννησής του, επέτρεψε και τη σχετικά αυτόνομη εξέλιξή του. Βασισμένο στη στόμα-με-στόμα διαφήμιση και τις live εμφανίσεις σαν μέσα προώθησης, το hip hop αποτέλεσε την τελευταία μαύρη λαϊκή έκφραση που πήγασε εξολοκλήρου απ' τη Μητροπολιτική Εμπειρία. Στα παρεπόμενα της disco και της εμφανούς αυτο/αποδέσμευσης της αμερικάνικης μουσικής βιομηχανίας να παράξει και να διανείμει «δημοφιλή» μαύρη μουσική, το hip hop άνθισε στους δημόσιους χώρους και τις ανεξάρτητες δισκογραφικές. Οι ζωντανές εμφανίσεις επανοικειοποιήθηκαν το δημόσιο χώρο, ενώ μια σειρά τεχνικών απο/αναδόμησης της μουσικής [scratching, dubbing, rapping, beatboxing][3] δημιούργησαν νέα εκφραστικά περιεχόμενα. Η ηχογραφημένη σε δίσκους μουσική έχασε την προεπιταγμένη εξουσία της, καθώς μετασχηματίστηκε μέσα απ' τις νόρμες της. Η αρχική -παγιδευμένη στο βινύλιο- εκτέλεση συμπληρώθηκε από νέες συνδρομές. Ο ερμηνευτής και το κοινό δημιουργούσαν, πλέον, απολαύσεις ικανές να διαφύγουν της αφομοίωσης και πώλησής τους απ' τον κόσμο του εμπορεύματος. Ακόμα και όταν το hip hop εμπορευματοποιήθηκε πλήρως στα τέλη των 80s, η ικανότητά του να εξορρύσει τις πλούσιες μαύ-

λακτική».

[1] οι ταραχές των «zoot suits» πήραν το όνομα τους απ' τα φαρδιά κοστούμια τύπου zoot που φόραγε η μεξικάνικη κυρίως νεολαία... Η πρώτη καταγεγραμμένη σύγκρουση έλαβε χώρα στο Los Angeles τον Ιούνη του '43, που εκείνη την εποχή αποτελούσε κέντρο εκπαίδευσης και μετακίνησης του αμερικάνικου στρατού. Οι ρατσιστικές προκλήσεις των καραβανάδων προς τον «εσωτερικό εχθρό» [τους νέους μεξικάνους] μετέτρεψαν το L.A. σε πεδίο μαχης.

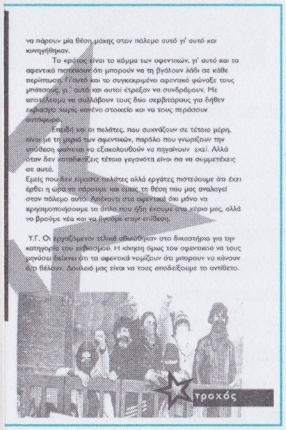

[2] ο σαξοφωνίστας Charlie Parker, εμβληματική φιγούρα του be bop. Οι συνθέσεις του πολεμήθηκαν ακόμα και απ' τους μουσικούς της μαύρης μεσαίας τάξης που αντιλαμβάνονταν την ύπαρξή τους ως «διασκεδαστές». «Δε μ' ενδιαφέρει αν ακούτε τη μουσική μου», έλεγε ο ίδιος.

[3] ο Grand Wizard Theodore, εφευρέτης του scratching

να πάρουν μία θέση μάχης στον πόλεμο αυτό γι' αυτό και κυνηγήθηκαν.

Το κράτος είναι το κόμμα των αφεντικών, γι' αυτό και τα αφεντικό πιστεύουν ότι μπορούν να τη βγάλουν λάδι σε κάθε περίπτωση. Γι'αυτό και το συγκεκριμένο αφεντικό φώναξε τους μπάτσους, γι' αυτό και αυτοί έτρεξαν να συνδράμουν. Με αποτέλεσμα να συλλάβουν τους δύο σερβιτόρους για δήθεν εκβιασμό χωρίς κανένα στοιχείο και να τους περάσουν αυτόφωρο.

Επειδή και οι πελάτες, που συχνάζουν σε τέτοια μέρη, είναι με τη μεριά των αφεντικών, παρόλο που γνωρίζουν την υπόθεση φαίνεται να εξακολουθούν να πηγαίνουν εκεί. Αλλά όταν δεν καταδικάζεις τέτοια γεγονότα είναι σα να συμμετέχεις σε αυτά.

Εμείς που δεν είμαστε πελάτες αλλά εργάτες πιστεύουμε ότι έχει έρθει η ώρα να πάρουμε και εμείς τη θέση που μας αναλογεί στον πόλεμο αυτό. Απέναντι στα αφεντικά όχι μόνο να χρησιμοποιήσουμε τα όπλα που ήδη έχουμε στα χέρια μας, αλλά να βρούμε νέα και να βγούμε στην επίθεση.

Υ.Γ. Οι εργαζόμενοι τελικά αθωώθηκαν στο δικαστήριο για την κατηγορία του εκβιασμού. Η κίνηση όμως του αφεντικού να τους μηνύσει δείχνει ότι τα αφεντικά νομίζουν ότι μπορουν να κάνουν ότι θέλουν. Δουλειά μας είναι να τους αποδείξουμε το αντίθετο.

τροχός

Στις 16/10 η πολιτική ομάδα Τροχός μοίρασε στην Πάτρα την προκήρυξη που φαίνεται στην εικόνα αριστερά. Τις επεξηγήσεις που ακολουθούν μας έστειλε συντρόφισσα από την ομάδα:

Στις αρχές του Οκτώβρη έγινε γνωστό στην Πάτρα πως ο ιδιοκτήτης της καφετέριας IDEAL μήνυσε δύο υπαλλήλους του για εκβιασμό. Όπως αποκαλύφθηκε στη συνέχεια, οι δύο υπάλληλοι είχαν πάει στο αφεντικό, ο ένας για να πάρει αυτοπροσώπως την απόλυσή του και ο άλλος για να διεκδικήσει τα δεδουλευμένα του. Και οι δύο ήταν σερβιτόροι στην καφετέρια του μηνυτή, αν και ο ένας ήταν περασμένος στα χαρτιά της επιχείρησης ως μπουφετζής και ο άλλος ως βοηθός σερβιτόρου. Στο δήθεν μπουφετζή, απ' ό,τι μάθαμε, κόλλαγε 4 ένσημα το μήνα, ενώ στον δήθεν βοηθό έδινε ένα μηνιαίο μισθό κάπου στα 900 ευρώ, χωρίς τα νόμιμα ετήσια επιδόματα. Ο δεύτερος λοιπόν θέλησε να ζητήσει τα δεδουλευμένα του, μιας και ο νόμος λέει πως οι σερβιτόροι πρέπει να πληρώνονται με ένα συγκεκριμένο ποσοστό επί των παραγγελιών. Όταν λοιπόν οι δύο υπάλληλοι πήγαν στο γραφείο του αφεντικού για τους παραπάνω λόγους, αυτός άρχισε να φωνάζει «αυτοί είναι οι εκβιαστές, πιάστε τους» και οι μπάτσοι της ασφάλειας Πατρών, που το αφεντικό είχε ειδοποιήσει από την προηγούμενη μέρα, τους συνέλαβαν. Κι αφού πέρασαν τη νύχτα στο κρατητήριο, ορίστηκε η δικάσιμός τους την 10/10/2007.

Στο δικαστήριο αποκαλύφθηκε η φάρσα της όλης υπόθεσης. Το αφεντικό επέμενε πως οι δύο υπάλληλοι τον απείλησαν ότι «θα του κλείσουν το μαγαζί». Παρόλ' αυτά οι δύο εργαζόμενοι αθωώθηκαν, αφού ήταν παραπάνω από εμφανές ποιος από τους τρεις ήταν ο εκβιαστής. Οι ίδιοι πάντως, αλλά και ο δικηγόρος τους, κατέστησαν σαφές πως θα διεκδικήσουν στα δικαστήρια τα δεδουλευμένα τους. Ακόμα κι ο υπάλληλος που απλώς πήγε για να πάρει την απόλυσή του, σε πηγαδάκι στο διάδρομο του δικαστηρίου έλεγε πως θα διεκδικήσει και αυτός τα ένσημα που δεν του κόλλαγε και τα λεφτά που του έκλεβε το αφεντικό.

Η υπόθεση αυτή είναι ενδεικτική της κατάστασης που επικρατεί στην Πάτρα. Η ανασφάλιστη, κακοπληρωμένη εργασία είναι ο κανόνας. Όπως δείχνει

απορία: Γιατί (αυτός ο) εμβολιασμός είναι ιατρικός μιλιταρισμός;

Εμάς τώρα δεν μας ρώτησε κανένας για να απαντήσουμε, αλλά έχουμε γνώμη και τη λέμε: Γιατί να μην είναι; Γιατί να μην είναι μιλιταριστική η λογική [και περισσότερο *η πρακτική*] σύμφωνα με την οποία το κράτος αναλαμβάνει να *ερμηνεύσει* κατά ένα συγκεκριμένο τρόπο την ερωτική επαφή -να την ερμηνεύσει ως απειλή θανάτου, ως μπορεί-να-πάθεις-καρκίνο-κοριτσάκι- και στη συνέχει αναλαμβάνει δράση *επιβάλλοντας αυτήν την ερμηνεία* σε επίπεδο γενικής πολιτικής υγείας; Σηκώνει μεγάλη συζήτηση, έτσι κι αλλιώς, η πρακτική των μαζικών εμβολιασμών, η γενεαλογία της και τα ιστορικά της συμφραζόμενα, καθώς και το ίδιο το εμβόλιο ως ιατρική/πολιτική τομή στην παραγωγή σημασιών για την υγεία, την ασθένεια και την πειθαρχία των σωμάτων. Αλλά ας υποθέσουμε ότι δεν χρειάζεται να φτάσει κανείς μέχρι εκεί. Ένα από τα «πλεονεκτήματα» αυτής της καταραμένης εποχής είναι ότι ο ολοκληρωτισμός δεν χρειάζεται πλέον ούτε τα στοιχειώδη προσχήματα. Ποιος είναι στην περίπτωσή μας η *απειλή*, ο μέγας κίνδυνος για τη ζωή του πληθυσμού, ο τρομοερός ιός που σκοτώνει; Ο HPV; Ας καγχάσουμε, μαζί με το 80% των σεξουαλικά ενεργών ανθρώπων που τον έχουν. Όχι. Είναι ο HPV που αν, και αμα, και ίσως, και κάπως... καταλήγει στον καρκίνο. Τρέχα και γύρευε.

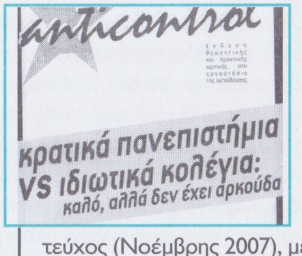
Συμπέρασμα; Όλοι αυτοί οι τύποι δεν μπαίνουν καν στον κόπο να κατασκευάσουν έναν καινούριο φόβο πριν επιβάλουν τις λύσεις τους. Ο φόβος υπάρχει ήδη. Κι έτσι χωρίς πολλά-πολλά, τα κορίτσια θα στέκονται στην ουρά στα σχολεία, στα νοσοκομεία, στα ιατρεία ή όπου διάολο, για να εμβολιαστούν επειδή πρόκειται να κάνουν σεξ. Δεν είναι αυτό χειρισμός που στοχεύει στην καρδιά της επιθυμίας, και στην καρδιά της αναπαραγωγής;

Ιατρικός μιλιταρισμός λοιπόν; Μάλλον κάτι χειρότερο.

Ματσάγγου

Πέντε χρόνια ζωής για την κατάληψη Ματσάγγου, πέντε ημέρες εκδηλώσεων (από την Τετάρτη 27 Νοεμβρίου μέχρι την Κυριακή 2 Δεκεμβρίου), μέσα και έξω από

στους τοίχους των πανεπιστημίων...

... εμφανίστηκε το *anticontrol, έκδοση θεωρητικής και πρακτικής κριτικής στο εργοστάσιο της εκπαίδευσης.* Αντιγράφουμε από το πρώτο τεύχος (Νοέμβρης 2007), με τίτλο «κρατικά πανεπιστήμια vs ιδιωτικά κολέγια: καλό, αλλά δεν έχει αρκούδα»: *Η εμφάνιση των «κολεγίων» και των επί χρήμασι πτυχίων δεν προκαλεί καμία υποβάθμιση - είναι παραπροϊόν των οικογενειακών φιλοδοξιών. Αποτέλεσμα της γενικής εκπαιδευτικής κρίσης και όχι αιτία της. Με τόσους πολλούς να σπρώχνονται για μια θέση στον ήλιο της καριέρας, υπάρχουν κι αυτοί που θέλουν (και μπορούν) να πληρώσουν για «χαρτί» - οπότε δημιουργείται χώρος για όσους «πουλάνε».* Εκτός από τους τοίχους, το anticontrol κυκλοφορεί και χέρι με χέρι, υπό μορφή τετρασέλιδου. Ψάξτε το στα αυτοδιαχειριζόμενα στέκια νομικής και αρχιτεκτονικής Αθήνας.

Party Time!

Πάρτυ σε υπόγεια διάβαση;!;! Τι σχέδιο είναι αυτό δεν μπορούμε να καταλάβουμε! Αφού καλά δεν περνάνε (όλο στη γύρα μη γίνει μαλακία), λεφτά δεν βγάζουνε (το κουτί ενίσχυσης δεν το έψαξε κανείς), τί θέλει κι ασχολείται ***η μουσική βάση Barbarossa*** με τα πάρτυ σε υπόγειες διαβάσεις;

Επειδή δηλαδή μαζεύεται ένα σωρό κόσμος και ***διασκεδάζει δίχως να πληρώνει***, δίχως μπράβους, δίχως άδειες, δίχως μπάτσους και δίχως έμπορες;

Επειδή η υπόγεια διάβαση μετατρέπεται από αδιάφορη «διάβαση» σε ***αξιόλογο χώρο;***

Επειδή είναι μια μικρή ***επανακατάκτηση της μικροαστικής do it yourself πολεοδομίας αυτής της πόλης;***

Ε, ναι, για όλ' αυτά! Λίγα είναι;

Άντε και στο επόμενο σύντροφοι!

Η πίτσα

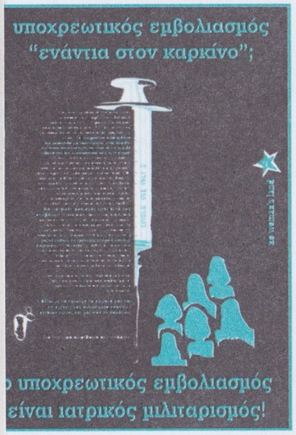
Πάει που λέτε ο Βούδας με μια πίτσα

στο γραφείο του αφεντικού για τους παραπάνω λόγους, αυτός άρχισε να φωνάζει «αυτοί είναι οι εκβιαστές, πιάστε τους» και οι μπάτσοι της ασφάλειας Πατρών, που το αφεντικό είχε ειδοποιήσει από την προηγούμενη μέρα, τους συνέλαβαν. Κι αφού πέρασαν τη νύχτα στο κρατητήριο, ορίστηκε η δικάσιμός τους την 10/10/2007.

Στο δικαστήριο αποκαλύφθηκε η φάρσα της όλης υπόθεσης. Το αφεντικό επέμενε πως οι δύο υπάλληλοι τον απείλησαν ότι «θα του κλείσουν το μαγαζί». Παρόλ' αυτά οι δύο εργαζόμενοι αθωώθηκαν, αφού ήταν παραπάνω από εμφανές ποιος από τους τρεις ήταν ο εκβιαστής. Οι ίδιοι πάντως, αλλά και ο δικηγόρος τους, κατέστησαν σαφές πως θα διεκδικήσουν στα δικαστήρια τα δεδουλευμένα τους. Ακόμα κι ο υπάλληλος που απλώς πήγε να πάρει την απόλυσή του, σε πηγαδάκι στο διάδρομο του δικαστηρίου έλεγε πως θα διεκδικήσει και αυτός τα ένσημα που δεν του κόλλαγε και τα λεφτά που του έκλεβε το αφεντικό.

Η υπόθεση αυτή είναι ενδεικτική της κατάστασης που επικρατεί στην Πάτρα. Η ανασφάλιστη, κακοπληρωμένη εργασία είναι ο κανόνας. Όπως δείχνει η παραπάνω περίσταση, τα αφεντικά να έχουν αποκτήσει υπερβολικό θράσος.

Να πούμε επίσης ότι το, κατά τα άλλα άφαντο, εργατικό κέντρο Πάτρας ήταν στα δικαστήρια για να στηρίξει τους δύο εργαζόμενους, και ο σύλλογος εργαζομένων του κλάδου μοίρασε προκήρυξη και έβγαλε ένα πανό. Εννοείται ότι τις υπόλοιπες 364 ημέρες του χρόνου και οι δύο κάνουν τα κουνέλια για την κατάσταση στα μαγαζιά της Πάτρας.

Ιατρικός μιλιταρισμός

Η αφίσα κυκλοφόρησε τον προηγούμενο μήνα από την πολιτική ομάδα no woman's land, και αναφέρεται στην ένταξη του εμβολίου κατά του ιού HPV (σεξουαλικά μεταδιδόμενος ιός μορφές του οποίου θεωρούνται υπεύθυνες για τον καρκίνο του τραχήλου της μήτρας) στον Εθνικό Πρόγραμμα Εμβολιασμών. Τα κορίτσια ηλικίας 12-14 χρονών υποχρεούνται πλέον διά νόμου να κάνουν το εμβόλιο. Πήρε τ' αυτί μας ότι την αφίσα υποδέχτηκε μια στην περίπτωσή μας η *απειλή*, ο μέγας κίνδυνος για τη ζωή του πληθυσμού, ο τρομερός ιός που σκοτώνει; Ο HPV; Ας καγχάσουμε, μαζί με το 80% των σεξουαλικά ενεργών ανθρώπων που τον έχουν. Όχι. Είναι ο HPV που αν, και αμα, και ίσως, και κάπως... καταλήγει στον καρκίνο. Τρέχα και γύρευε.

Συμπέρασμα; Όλοι αυτοί οι τύποι δεν μπαίνουν καν στον κόπο να κατασκευάσουν έναν καινούριο φόβο πριν επιβάλουν τις λύσεις τους. Ο φόβος υπάρχει ήδη. Κι έτσι χωρίς πολλά-πολλά, τα κορίτσια θα στέκονται στην ουρά στα σχολεία, στα νοσοκομεία, στα ιατρεία ή όπου διάολο, για να εμβολιαστούν επειδή πρόκειται να κάνουν σεξ. Δεν είναι αυτό χειρισμός που στοχεύει στην καρδιά της επιθυμίας, και στην καρδιά της αναπαραγωγής;

Ιατρικός μιλιταρισμός λοιπόν; Μάλλον κάτι χειρότερο.

Ματσάγγου

Πέντε χρόνια ζωής για την κατάληψη Ματσάγγου, πέντε ημέρες εκδηλώσεων (από την Τετάρτη 27 Νοεμβρίου μέχρι την Κυριακή 2 Δεκεμβρίου), μέσα και έξω από το χώρο της κατάληψης.

Εμείς δυστυχώς δεν παραβρεθήκαμε σε όλες. Χάσαμε τη συζήτηση της Παρασκευής, τη διαδήλωση του Σαββάτου, καθώς και την παράσταση της θεατρικής ομάδας Ανάπλους, αλλά είχαμε την τύχη να είμαστε παρόντες την πέμπτη και τελευταία ημέρα των εκδηλώσεων: οκτώ μπάντες από Βόλο, Λάρισα, Πάτρα και Αθήνα έκαναν για ώρες ολόκληρες κάτι περισσότερο από το να παίζουν μουσική. Έδειξαν με κάθε τρόπο την έμπρακτη αλληλέγγύη τους στο εγχείρημα των καταλήψεων, με αποκορύφωμα το τέλος της συναυλίας (από όπου και η διπλανή φωτό), όπου μουσικοί και μη, σύντροφοι και συντρόφισσες γιόρτασαν σε ρυθμούς hip hop τα πέντε χρόνια δράσης της κατάληψης.

δεν μπορούμε να καταλάβουμε. Αφού καλά δεν περνάνε (όλο στη γύρα μη γίνει μαλακία), λεφτά δεν βγάζουνε (το κουτί ενίσχυσης δεν το έψαξε κανείς), τί θέλει κι ασχολείται ***η μουσική βάση Barbarossa*** με τα πάρτυ σε υπόγειες διαβάσεις;

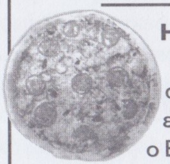
Επειδή δηλαδή μαζεύεται ένα σωρό κόσμος και ***διασκεδάζει δίχως να πληρώνει***, δίχως μπράβους, δίχως άδειες, δίχως μπάτσους και δίχως έμπορες;

Επειδή η υπόγεια διάβαση μετατρέπεται από αδιάφορη «διάβαση» σε ***αξιόλογο χώρο;***

Επειδή είναι μια μικρή ***επανακατάκτηση της μικροαστικής do it yourself πολεοδομίας αυτής της πόλης;***

Ε, ναι, για όλ' αυτά! Λίγα είναι;

Άντε και στο επόμενο σύντροφοι!

Η πίτσα

Πάει που λέτε ο Βούδας με μια πίτσα σ' έναν πελάτη. Η πίτσα κάνει εννιά κι ενενήντα. Ο πελάτης δίνει δεκάευρο κι ο Βούδας ψάχνει να του δώσει τα ρέστα. Ο πελάτης λέει «άστο μωρέ, κράτησέ το το δεκάλεπτο». Κι ο Βούδας βγάζει ένα εικοσάλεπτο, του το χώνει στο χέρι και του λέει «όχι, καλύτερα να σου δώσω ***εγώ*** ένα δεκάλεπτο!». Είναι ο ίδιος τύπος που κάποτε τράβηξε καταγγελία στο αφεντικό για τα ένσημα, την κέρδισε, τσίμπησε χίλια πεντακόσια, και ***τα 'φαγε όλα σε τρεις μέρες*** κερνώντας μπύρες για να γιορτάσει την επιτυχία.

Μετά πήγε κι έπιασε δουλειά αλλού.

Έτσι ξηγιόταν ο Βούδας.

Τα αφεντικά μας πίνουνε το αίμα (το λένε και οι ίδιοι)

-ε... η γιαγιά μου είναι μεγάλη γυναίκα και ψάχνω να βρω ένα βοηθό να τη φυλάει και μου είπαν να απευθυνθώ στο γραφείο σας... θέλουμε να έχει έναν άνθρωπο να τη βοηθάει...

- Να μένει μέσα όλο το 24ωρο;

- Ε... ναι.

- ... Έχουμε γυναίκες να σας εξυπηρετήσουν

- Ξέρετε εμείς δεν έχουμε και πολλά λεφτά...

- Αν θέλετε κάτι οικονομικό με 500 ευρώ το οικονομικότερο.

- *Μάλιστα· αυτές είναι ελληνίδες ή αλλοδαπές;*
- *Όχι, όχι, μόνο αλλοδαπές... από Βουλγαρία αυτή τη σεζόν.*
- *Α, μάλιστα, πρέπει να συνεννοηθώ με ΙΚΑ και τέτοια πράγματα;*
- *Ε;*
- *Με ΙΚΑ και τέτοια πράγματα...*
- *Εσείς μου είπατε να είναι κάτι οικονομικό... δεν επιβαρύνεστε με ΙΚΑ.*

Πώς γίνεται να βάλεις ένα αφεντικό ιδιωτικής εταιρείας εύρεσης εργασίας να σου τα πει αυτά; Εύκολο: Παίρνεις τηλέφωνο και ρωτάς! Οι ΣΑΧ πάντως έτσι έκαναν. Πήραν παράδειγμα από τους γερμανούς Wildcat. Τα υπόλοιπα είναι στη μπροσούρα που κυκλοφόρησαν με μετάφραση κειμένου των Γερμανών και δικό τους συμπληρωματικό κείμενο για τους «ιδιωτικούς ΟΑΕΔ».

Αυτό είναι σωστό...

Η φωτογραφία είναι από την αντιρατσιστική διαδήλωση που οργάνωσε η «συνέλευση ενάντια στο ρατσισμό» στην Πάτρα. 8 Δεκέμβρη, Σάββατο μεσημέρι, και η πορεία πέρασε από τους κεντρικούς δρόμους της πόλης, με τα μαγαζιά γεμάτα κόσμο, εμπόρους και πελάτες. Λίγο πριν το τέλος, οι διαδηλωτές εκτόξευσαν μπογιές στο κτίριο της ομοσπονδίας εμπόρων και βιοτεχνών Αχαΐας.

Η συγκέντρωση αφγανών μεταναστών στο λιμάνι της Πάτρας προκαλεί τη σταθερή αγανάκτηση της «τοπικής κοινωνίας» των εμπόρων και των μικροαφεντικών, είδος που ανθεί στην περιοχή. Πρόσφατα το είδος συγκεντρώθηκε διαμαρτυρόμενο με συνθήματα του τύπου «να μη γίνει το όνειρο των μεταναστών εφιάλτης για την πόλη μας». Είναι το ίδιο είδος που δεν κολλάει ένσημα, και τραμπουκίζει τους εργάτες που διεκδικούν τα δεδουλευμένα τους. Και ξέρει πολύ καλά τι λέει και γιατί: Ο ρατσισμός κάνει καλό στο εμπόριο. Οι αντιρατσιστικές διαδηλώσεις όχι. Ως

35 GUV #2

BACK UP

Έχω την πολυτέλεια να βαράω τις κρίσεις μου. Να κάνω πως δεν βλέπω τι γίνεται γύρω μου και να βρίσκω το χρόνο να θυμάμαι. Όπως θέλω εγώ. Σιγά μη σε ρωτήσω κιόλας. Θυμάσαι και εσύ. Είμαι σίγουρος. Εσυ τους θυμάσαι έναν-έναν. Τις "μούρες" του σχολείου. Τους φλώρους. Τα φυτά. Και τις "σκιές". Αυτούς που πέρναγαν χωρίς θορύβους τα διαλείμματα. Αυτούς που δεν έκαναν εντύπωση. Εσυ ήσουν ένας απ' αυτούς. Παρότι έκανες τον μεγαλύτερο κρότο φεύγοντας. Και δεν σου το συγχώρεσα ποτέ. Αλλά αυτό είναι μια άλλη ιστορία.

Ήταν στις καταλήψεις του ενενήνταένα που κανείς δεν μπόρεσε να κρύψει τον πραγματικό εαυτό του. Γιατί είμασταν όλοι εκεί. Και από κοντά οι ανασφάλειες μας, οι τσαμπουκάδες με την οικογένεια... Τα όριά τους. Τα δικά μας όρια. Η μετατώπισή τους. Των ορίων. Η νύχτα που είπες πως χάσαμε. Οι νύχτες των πανηγυρισμών. Τα πανηγύρια των γυρισμών.

Αιτήματα; Τα αιτήματα θα 'θελαν να τα βάλουν πολλοί. Τα βιβλία που λείπουν, οι αίθουσες, τα σχολικά κτίρια, κλπ κλπ. Αλλά μας έλειπαν πιο σημαντικά πράγματα. Και οι περισσότεροι-ες μπορούσαμε να τα αρθρώσουμε μόνο με πράξεις στο χρόνο... Και ο χρόνος ήταν λίγος. Και εμείς λιγότεροι. Λίγοι. Λήγει. Έληξε...

Και ο καθένας πούλησε το παραμύθι ΤΟΥ. Έδωσε τις εξετάσεις ΤΟΥ. Πέρασε στο πανεπιστήμιο ή στη δουλειά. Ο καθένας πήρε το δρόμο ΤΟΥ.

Και μείναν εκείνες οι μέρες και νύχτες. Που πρέπει να θυμάμαι πού και πού για να αντέχω τις ώρες που δειλιάζω. Τις ώρες που μου λείπει ο δρόμος. Και που δεν κάνω τίποτα γι' αυτό.

Μείναν οι μέρες και οι νύχτες. Αυτά ήταν τα αιτήματα. Και στις αρχές παίζαμε με ακόντιο στους διαδρόμους. Και ρίχναμε μπουκάλια στο προαύλιο. Και πίναμε ή γαμιόμασταν. Ναι. Αυτά ήταν όλα στις αρχές. Για εμάς τουλάχιστον. Συμπυκνωμένη δόση απεριόριστου χρόνου. Και σύντομα ωριμάσαμε. Σ' ένα μήνα μέσα. Το πολύ. Και αρχίσαμε να βλέπουμε το χώρο δικό μας. Και να τον προσέχουμε. Γκρεμίσαμε για να ξαναχτίσουμε από την αρχή. Οχι βάση σχεδίου. Οχι αυθόρμητα. Είχαμε μεγαλώσει στην πλατεία. Και ξέραμε να φυλάμε ο ένας τον κώλο του άλλου. Όσοι το ξέραμε.

Και αρχίσαν οι βάρδιες. Και οι ατέλειωτες νύχτες χωρίς καλοριφέρ. Και οι νύχτες με τις τράπουλες. Και τα κέρδη που πήγαιναν στο κοινό ταμείο. Κοινό ταμείο. Που μπορεί να ανθίσει όπου δεν υπάρχει σάλιο. Όπου παίζει μεροκάματο. Η τουλάχιστον εκεί υπήρχε η μόνη πιθανότητα. Και ήρθαν και οι νύχτες του γενάρη. Και τα μπουκάλια από δεμέστιχα που βρωμάγανε βενζίνη στο ταξί και στο τρένο. Και

χώρη που οργάνωσε η «συνέλευση ενάντια στο ρατσισμό» στην Πάτρα. 8 Δεκέμβρη, Σάββατο μεσημέρι, και η πορεία πέρασε από τους κεντρικούς δρόμους της πόλης, με τα μαγαζιά γεμάτα κόσμο, εμπόρους και πελάτες. Λίγο πριν το τέλος, οι διαδηλωτές εκτόξευσαν μπογιές στο κτίριο της ομοσπονδίας εμπόρων και βιοτεχνών Αχαΐας.

Η συγκέντρωση αφγανών μεταναστών στο λιμάνι της Πάτρας προκαλεί τη σταθερή αγανάκτηση της «τοπικής κοινωνίας» των εμπόρων και των μικροαφεντικών, είδος που ανθεί στην περιοχή. Πρόσφατα το είδος συγκεντρώθηκε διαμαρτυρόμενο με συνθήματα του τύπου «να μη γίνει το όνειρο των μεταναστών εφιάλτης για την πόλη μας». Είναι το ίδιο είδος που δεν κολλάει ένσημα, και τραμπουκίζει τους εργάτες που διεκδικούν τα δεδουλευμένα τους. Και ξέρει πολύ καλά τι λέει και γιατί: Ο ρατσισμός κάνει καλό στο εμπόριο. Οι αντιρατσιστικές διαδηλώσεις όχι. Ως ένδειξη αλληλεγγύης στους αφγανούς μετανάστες, αυτό είναι μια αρχή.

...Ρίξτε τους εμπόρους στον Πατραϊκό!

Στον τοίχο

Αφίσσες που κυκλοφόρησαν μέσα στο Νοέμβρη

AUTONOMIA snapshots

ήταν λίγος. Και εμείς λιγότεροι. Λίγοι. Λήγει. Έληξε...

Και ο καθένας πούλησε το παραμύθι ΤΟΥ. Έδωσε τις εξετάσεις ΤΟΥ. Πέρασε στο πανεπιστήμιο ή στη δουλειά. Ο καθένας πήρε το δρόμο ΤΟΥ.

Και μείναν εκείνες οι μέρες και νύχτες. Που πρέπει να θυμάμαι πού και πού για να αντέχω τις ώρες που δειλιάζω. Τις ώρες που μου λείπει ο δρόμος. Και που δεν κάνω τίποτα γι' αυτό.

Μείναν οι μέρες και οι νύχτες. Αυτά ήταν τα αιτήματα. Και στις αρχές παίζαμε με ακόντιο στους διαδρόμους. Και ρίχναμε μπουκάλια στο προαύλιο. Και πίναμε ή γαμιόμασταν. Ναι. Αυτά ήταν όλα στις αρχές. Για εμάς τουλάχιστον. Συμπυκνωμένη δόση απεριόριστου χρόνου. Και σύντομα ωριμάσαμε. Σ' ένα μήνα μέσα. Το πολύ. Και αρχίσαμε να βλέπουμε το χώρο δικό μας. Και να τον προσέχουμε. Γκρεμίσαμε για να ξαναχτίσουμε από την αρχή. Οχι βάση σχεδίου. Οχι αυθόρμητα. Είχαμε μεγαλώσει στην πλατεία. Και ξέραμε να φυλάμε ο ένας τον κώλο του άλλου. Όσοι το ξέραμε.

Και αρχίσαν οι βάρδιες. Και οι ατέλειωτες νύχτες χωρίς καλοριφέρ. Και οι νύχτες με τις τράπουλες. Και τα κέρδη που πήγαιναν στο κοινό ταμείο. Κοινό ταμείο. Που μπορεί να ανθίσει όπου δεν υπάρχει σάλιο. Όπου παίζει μεροκάματο. Η τουλάχιστον εκεί υπήρχε η μόνη πιθανότητα. Και ήρθαν και οι νύχτες του γενάρη. Και τα μπουκάλια από δεμέστιχα που βρωμάγανε βενζίνη στο ταξί και στο τρένο. Και η προσγείωση στη βικτώρια. Αφέλεια λέγεται. Νομίζαμε ότι το κέντρο είναι γειτονιά μας. Και ότι είμαστε όλοι ίδια φάση. Εκεί μάθαμε πόσοι κοιτάνε μόνο τον κώλο τους. Εκεί χαθήκαμε.

Και τέλειωσαν οι νύχτες του γενάρη. Και τα ψέμματα. Και πού και πού πετύχαινες και κανέναν στο δρόμο. Χημικός μηχανικός ο ένας. Το μαγαζάκι του μπαμπά ο άλλος. Θα φύγω από το σπίτι όταν παντρευτώ ο τρίτος. Σχεδιαστές, παραγωγοί, δημοσιογράφοι, μπάτσοι... Εμείς. Και η γενιά μας. Έφτιαξε το παραμυθάκι της να το λέει στους επόμενους και έπεσε να κοιμηθεί σαν άγρια νεολαία.

Και όταν ξύπνησε η αγριάδα ήταν γαργάρες και ύφος. Και έμειναν μόνο κάποιοι κακομοίρηδες να την ευαγγελίζονται για να έχουν λόγο ύπαρξης. Την αγριάδα μας. Την αγριάδα άλλων σαν κι εμάς. Αλλά η αγριάδα έχει ευθύνη. Και όταν ήρθε η ώρα της αποχωρήσαμε με ελαφρά πηδηματάκια. Και συναντιόμαστε πού και πού στο δρόμο και μνημονεύουμε το μακαρίτη.

Η άγρια νεολαία φυλάει κατουρημένες ποδιές και πουλάει life style του τύπου «τα έζησα όλα»...

Κάτι τέτοια βλέπουμε και κρατιόμαστε όσο κρατιόμαστε ακόμα και δεν κάνουμε όλους τους δυνατούς συμβιβασμούς. Κρατάμε λίγο χαρακτήρα ακόμα. Εσύ περισσότερο από όλους και όλες μας. Γιατί σταμάτησες την ιστορία σου τότε. Για αυτό και θυμάσαι χωρίς λουλουδάκια και γλύκες. Γιατί δεν είσαι εδώ. Έχεις την πολυτέλεια να μιλάς εκ του ασφαλούς. Αει γαμήσου κι εσύ. Άλλος καριέρα ή σπουδές και άλλος ελεύθερες πτώσεις από τις ταράτσες. Αυτό μας έμεινε...

Ευτυχώς έμειναν κι άλλα... Για όσους θέλουν και μπορούν...

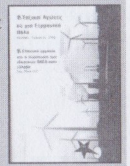
Άλλη φορά όμως...

info cafe

Διαβάστε στο info-café της Λέσχης Κατασκόπων του 21ου αιώνα [στην κατάληψη της οδού Φυλής και Φερών].

Deleuze & Guattari, Τρεις συνεντεύξεις για τον καπιταλισμό και τις επιθυμητικές μηχανές. Έκδοση εξήντα σελίδων επιμελημένη από το *Flesh Machine*, στη σειρά corps (αρ. 2). Τρεις συνεντεύξεις που δόθηκαν από τους συγγραφείς αμέσως μετά την έκδοση του *Αντι-Οιδίποδα*, στις αρχές της δεκαετίας του '70. Η έκδοση φιλοδοξεί να κάνει πιο προσεγγίσιμο το πολύπλοκο έργο των δύο συγγραφέων. Το ευχόμαστε!

Έκδοση 32 σελίδων από την πολιτική ομάδα ΣΑΧ, με το κείμενο «Ταξικοί αγώνες σε μια γερμανική πόλη» των Wildcat (Γερμανία, 1986), και το κείμενο της ομάδας «Ελαστική εργασία και η περίπτωση των ιδιωτικών ΟΑΕΔ στην Ελλάδα».

«Η μάχη του Κιρκούκ (και της Τεχεράνης)» στο 16ο τεύχος του *Sarajevo*, Νοέμβρης 2007. Το ιρακινό κουρδιστάν στον 4ο παγκόσμιο πόλεμο.

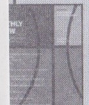
antifa[i], τεύχος 1ο του τετρασέλιδου δρόμου που κυκλοφορεί από τον αντιφασιστικό πυρήνα των Ιωαννίνων. Δείτε πώς «το νέο μέλος του [i], David Copperfield, καθαρίζει ως δια μαγείας» τις στάσεις στην πόλη από τη μάπα του Καρατζαφέρη,

αλλά και *antifa str*, τεύχος 4ο, πυκνό τετρασέλιδο για την άρνηση στράτευσης στις ΗΠΑ, στην Ισπανία και στο Ισραήλ.

Radical Fans United, πρώτη τετρασέλιδη κυκλοφορία για τη δημιουργία μιας κερκίδας χρωμάτων και συνείδησης, χωρίς ημερομηνία, αλλά προσφάτως. (Radical Fans, αν μας διαβάζετε, επιληφθείτε του θέματος της ημερομηνίας στα επόμενα τεύχη! Ο ιστορικός του μέλλοντος την έχει πολύ άσχημα).

και τέλος, κάπως μπαγιάτικο αλλά καλό τεύχος Οκτωβρίου '07 του περιοδικού *Monthly Review*, με αφιέρωμα «μπάσκετ και παγκοσμιοποίηση». Αν είστε φαν του είδους...

Replay

Η σεξο

Πολύ νερό κύλησε στο αυλάκι από τη δεκαετία του '80, τότε που το aids επιβλήθηκε στην κοινωνική ζωή παράγοντας φόβο και έλεγχο σε ένταση και ποιότητα που μέχρι τότε δεν είχε προηγούμενο. Ως μοντέλο επανακαθορισμού των σεξουαλικών σχέσεων με όρους υγείας - ασθένειας, το aids υπήρξε υποδειγματικό, και εξακολουθεί να είναι μέχρι σήμερα. Πολύ περισσότερο όταν βάλουμε στο λογαριασμό την Αφρική, όπου το aids κυριαρχεί ως εργαλείο χειραγώγισης των πληθυσμών της και πηγή γιγαντιαίων κερδών για τη φαρμακοβιομηχανία της Δύσης. Τα παρακάτω [απόσπασμα από μια συζήτηση και η εισαγωγή που τη συνόδευσε] αναδημοσιεύονται από το 9ο τεύχος του περιοδικού «Σαμποτάζ» (Φλεβάρης 1994).

Στα τέλη του αιώνα το aids έδεσε ξανά στις «πολιτισμένες» κοινωνίας τη σεξουαλικότητα με την υγεία. Έδεσε αυτούς τους *δύο κόσμους σημασιών και πρακτικών*, όχι για να απελευθερώσει αλλά για να «τιμωρήσει» το σώμα, το απείθαρχο σώμα. Στο φόντο αυτού του κόμπου, του κόμπου του aids, που επιβλήθηκε (προς τέρψιν των ηθικολόγων) με την απειλή του θανάτου, ο κοινωνικός φασισμός βρήκε καινούρια τροφή τρόμου... τα «περιθώρια» ξαναονομάστηκαν σε «ομάδες υψηλού κινδύνου»... τα προτάγματα της ερωτικής ελευθερίας (καρφί έτσι κι αλλιώς στο μάτι ενός συστήματος που επιτηρεί και κανονίζει την παραγωγικότητα -άρα την υποταγή- των σωμάτων) αντικαταστάθηκαν από τους κανόνες της ασφάλειας.

Είναι ανόητο, κι ακόμα χειρότερο: είναι απόδειξη της υποταγής το να αγνοήσουμε όλα αυτά τα ζητήματα οχυρωμένοι πίσω από έναν (ρηχό έτσι κι αλλιώς) ανθρωπισμό... Γιατί γύρω από το aids (όπως και γύρω από κάθε τι που αφορά είτε την υγεία είτε τη σεξουαλικότητα) δημιουργείται μια καινούρια βάση για την οργάνωση κρατικών μεθοδεύσεων... αναπροσαρμόζονται καθημερινές συμπεριφορές... βρίσκονται ή εφευρίσκονται αφορμές και άλλοθι για την πρόοδο της ιατρικής αλλά και για την «ανάπτυξη» της βιομηχανίας της υγείας... παράγονται και καταστρέφονται πρότυπα... αλλάζουν τα πάθη των σωμάτων... καλλιεργούνται καινούριοι μύθοι.

Με λίγα λόγια το aids, πολύ περισσότερο από μια (συζητήσιμη έτσι κι αλλιώς) παθολογία του σώματος στην ιδιωτικότητά του, είναι ένα πολιτικό σήμα των (καπιταλιστικών) κοινωνιών -και δεν θα μπορούσε να είναι αλλιώς.

Στη συζήτηση που ακολουθεί θίγονται μερικά από αυτά τα ζητήματα. Δεν είναι ένας διάλογος «αποκάλυψης» ούτε αναζήτησης οριστικών συμπερασμάτων. Είναι μάλλον η εισαγωγή σε μια πολιτική πρόταση:

η υπόθεση του aids είναι πολύ σοβαρή για την εμπιστευτούμε στους ειδικούς...

Η ασφάλεια στη θέση της ελευθερίας

Κάτι άλλο που σκεφτόμουν είναι ότι ανεξάρτητα από τις σκοπιμότητες, το να αποδοθεί το aids σε ομοφυλόφιλους και τοξικομανείς έβαλε ξανά στο κοινωνικό φαντασιακό, όχι δηλαδή κατ' ανάγκη σε επίπεδο δημόσιων λόγων αλλά σίγουρα σε επίπεδο δημόσιων υπονοούμενων, αυτό το δίπολο «αίμα-σπέρμα», που η προηγούμενη ιστορικά περίοδος της εμφάνισής του ήταν επί ναζισμού. Εκεί βέβαια έμπαινε σαν «η καθαρότητα της φυλής»,

antifa[i], τεύχος 1ο του τετρασέλιδου δρόμου που κυκλοφορεί από τον αντιφασιστικό πυρήνα των Ιωαννίνων. Δείτε πώς «το νέο μέλος του [i], David Copperfield, καθαρίζει ως δια μαγείας» τις στάσεις στην πόλη από τη μάπα του Καρατζαφέρη,

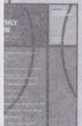

αλλά και *antifa str*, τεύχος 4ο, πυκνό τετρασέλιδο για την άρνηση στράτευσης στις ΗΠΑ, στην Ισπανία και στο Ισραήλ.

Radical Fans United, πρώτη τετρασέλιδη κυκλοφορία για τη δημιουργία μιας κερκίδας χρωμάτων και συνείδησης, χωρίς ημερομηνία, αλλά προσφάτως. (Radical Fans, αν μας διαβάζετε, επιληφθείτε του θέματος της ημερομηνίας στα επόμενα τεύχη! Ο ιστορικός του μέλλοντος την έχει πολύ άσχημα).

και τέλος, κάπως μπαγιάτικο αλλά καλό τεύχος Οκτωβρίου '07 του περιοδικού *Monthly Review*, με αφιέρωμα «μπάσκετ και παγκοσμιοποίηση». Αν είστε φαν του είδους...

Το νέο, πολυαναμενόμενο, ετήσιο Monitor (2007) της Λέσχης Κατασκόπων του 21ου αιώνα κυκλοφορεί!
Οκτώβριος 1977: Φθινόπωρο στη Γερμανία. Απ' το Παρίσι στο Αλγέρι: βρώμικος πόλεμος στην πρώην αποικία, τρομοκρατία στη μητρόπολη. Ισραήλ: νέοι ιστορικοί. Το Ντουμπάι σ' έναν αιχμηρό κόσμο. Η τρέχουσα κρίση των subrime δανείων. Σημειώσεις για το εργοστάσιο της εκπαίδευσης (Federici, Caffentzis). Ακτιβισμός στους τομείς της ένδυσης και της πληροφορικής. Και άλλα.

Τα παρακάτω [απόσπασμα από μια συζήτηση και η εισαγωγή που τη συνόδευσε] αναδημοσιεύονται από το 9ο τεύχος του περιοδικού «Σαμποτάζ» (Φλεβάρης 1994).

πρότυπα... αλλάζουν τα πάθη των σωμάτων... καλλιεργούνται καινούριοι μύθοι.

Με λίγα λόγια το aids, πολύ περισσότερο από μια (συζητήσιμη έτσι κι αλλιώς) παθολογία του σώματος στην ιδιωτικότητά του, είναι ένα πολιτικό σήμα των (καπιταλιστικών) κοινωνιών -και δεν θα μπορούσε να είναι αλλιώς.

Στη συζήτηση που ακολουθεί θίγονται μερικά από αυτά τα ζητήματα. Δεν είναι ένας διάλογος «αποκάλυψης» ούτε αναζήτησης οριστικών συμπερασμάτων. Είναι μάλλον η εισαγωγή σε μια πολιτική πρόταση:
η υπόθεση του aids είναι πολύ σοβαρή για την εμπιστευτούμε στους ειδικούς...

Η ασφάλεια στη θέση της ελευθερίας

Κάτι άλλο που σκεφτόμουν είναι ότι ανεξάρτητα από τις σκοπιμότητες, το να αποδοθεί το aids σε ομοφυλόφιλους και τοξικομανείς έβαλε ξανά στο κοινωνικό φαντασιακό, όχι δηλαδή κατ' ανάγκη σε επίπεδο δημόσιων λόγων αλλά σίγουρα σε επίπεδο δημόσιων υπονοούμενων, αυτό το δίπολο «αίμα-σπέρμα», που η προηγούμενη ιστορικά περίοδος της εμφάνισής του ήταν επί ναζισμού. Εκεί βέβαια έμπαινε σαν «η καθαρότητα της φυλής», δηλαδή σαν το «δυνατό αίμα-σπέρα», ενώ τώρα μπαίνει σαν το «υγιές αίμα-σπέρμα». Αλλά ξαναμπήκε! Είναι δεδομένο πλέον στο κοινωνικό φανασιακό, όπως και μερικές ακόμα έννοιες που δεν αφορούν το aids, αλλά λειτουργούν παράλληλα σε διαφορετικά πεδία των δημόσιων σημασιών. Ε, αυτό κατά τη γνώμη μου είναι ήδη φασισμός.

Εγώ αυτό που δεν μπορώ να καταλάβω είναι το εξής: χτυπώντας την ομοφυλοφιλία, τις ομοφυλόφιλες ομάδες, τον έρωτα τελικά, στερούν από τον κόσμο τη δυνατότητα της έκφρασης, της ελευθερίας, της επιλογής, του να νιώθει ο καθένας κυρίαρχος του σώματός του, να είναι ευτυχισμένος και ευχαριστημένος, να νιώθει ηδονή, να νιώθει τη χαρά της ζωής, όλα αυτά που όταν τα στερείσαι βλέπεις τον κόσμο διαφορετικά... Αλλά χτυπώντας τους τοξικομανείς πού το πάνε;

Αυτό που καταλαβαίνω εγώ είναι ότι χρεώνοντας την ομοφυλοφιλία με το aids, και επίσης χρεώνοντας τις ελεύθερες σχέσεις με τον κίνδυνο του aids, αυτό που «αναδεικνύεται» σαν η ιδανική, ασφαλής σχέση, δεν είναι βέβαια η σχέση με προφυλακτικό, αλλά η μόνιμη, αποκλειστική σχέση, δηλαδή η οικογένεια. Το ίδιο, χρεώνοντας ουσιαστικά την πρέζα με το aids, αυτό που «αναδεικνύεται» σαν η ιδανική, ασφαλής, τοξικο-χρήση, δεν είναι βέβαια η σύριγγα μιας χρήσης, αλλά η γενιά των smart drugs. Ήδη εξάλλου η πρέζα θεωριόταν κολασμένη επειδή μπορεί να

υαλικότητα στα χρόνια του συνδρόμου

σε στείλει - αντίθετα, άλλα drugs που σε φτιάχνουν χωρίς να σε σκοτώνουν, τουλάχιστον σωματικά, είναι μάλλον της μόδας, ακόμα και στη συντηρητική, οικογενειοκρατική Αμερική. Ίσως κιόλας ο συντηρητισμός (είτε σαν οικογένεια, είτε ακόμα και σαν αγαμία) από τη μία μεριά και η κατανάλωση «έξυπνων ναρκωτικών» από την άλλη να είναι αλληλοσυμπληρούμενα πεδία.

Πάντως και στις δύο περιπτώσεις αυτοί που χτυπήθηκαν περισσότερο ήταν αυτοί που έκαναν μια «άσωτη», «κολασμένη» ζωή, όχι μόνο σε σχέση με τη σεξουαλικότητα ή τα ναρκωτικά, αλλά και παραπέρα. Ανθρώπους δηλαδή που δεν τους ενδιέφερε ούτε το φαγητό... να, εγώ ας πούμε, ήθελα απλά κάτι να τρώω μετά από τα ξύδια, αλλά πιο πολύ με ενδιέφερε να έχω ξύδια, ή ναρκωτικά... πιο πολύ ήμουνα σε αυτό το κυνήγι παρά σε άλλα πράγματα.

Αυτό που μόλις τώρα είπες, μήπως είναι ένδειξη μιας κάποιας «ταξικότητας»; Δεν ξέρω αν έχω λάθος εικόνα, αλλά νομίζω πως ένας αστός θα φροντίσει το πουλί του, αλλά θα φροντίσει και το στομάχι του. Θα πάει να καλοφάει, πάντα φυσικά σύμφωνα με τα πρότυπα που έχει...

... και τις δυνατότητες που έχει, έτσι; Γιατί αν εγώ με το πεντοχίλιαρο που είχα τη βδομάδα κάποτε έπρεπε να καλύψω drugs, διασκέδαση και φαγητό, ε, έριχνα το φαΐ. Ή έριχνα το νοίκι.

Ναι. Αλλά παίζει ρόλο και η κουλτούρα σου. Δεν θα έλεγες ποτέ «να πάμε εκεί να φάμε», έτσι, για τη ηδονή του φαγητού, των γεύσεων, για να πιούμε το τάδε κρασί με την τάδε γεύση...

Όχι, δεν θα το έκανα ποτέ, και μου φαίνεται λίγο αρρωστημένο αυτό.

Αυτό μπορείς να το δεις και πιο γενικά. Στο χώρο, ας πούμε, στις πιο μικρές ηλικίες, άσχετα από drugs ή μη drugs, άσχετα από ομο- ή ετερο-, το φαγητό τι είναι; Ένα σουβλάκι στο χέρι, δυο πατάτες στο τσιμπητό, γιατί έτσι, δε γαμιέται, τώρα με το φαγητό θα ασχολούμαστε; Πρόκειται για μια κατάσταση που έχει βέβαια σχέση με τα φράγκα του καθενός, αλλά έχει σχέση και με την κουλτούρα του φαγητού, γιατί πολλοί απ' αυτούς, ακόμα κι όταν αποκτήσουν φράγκα, πάλι σκατά θα τρώνε, μόνο που θα τα τρώνε εκεί που τραγουδάει η Μπέλα Μπούλα, ας πούμε, πληρώνοντας και τα ξύδια. Αυτό που εμένα μου φαίνεται σαν «ταξικότητα» ισχύει και σε πολλά άλλα πράγματα της καθημερινής ζωής: από το πού μένεις και τι αέρα αναπνέεις, μέχρι το πού (και αν...) κάνεις διακοπές, το πόσο και πού δουλεύεις, κλπ.

Τελικά πιστεύω ότι το aids χρησιμοποιήθηκε (γιατί περί χρησιμοποίησης πρόκειται) ενάντια σε μια ελευθερία που ναι μεν είχε αρχίσει να υποχωρεί, αλλά δέχτηκε με το aids ένα μετωπικό χτύπημα. Εννοώ τη σεξουαλική ελευθερία. Όχι δηλαδή ότι πριν από το aids οι σχέσεις ήταν ιδιαίτερα αντικονφορμιστικές. Μάλλον υπήρχε μια επιφανειακή ελευθεριακότητα συνδεδεμένη με έναν συναισθηματικό συντηρητισμό, αυτό το είδος των χύμα σχέσεων χωρίς το ρίσκο του πάθους για τον άλλο ή την άλλη... αλλά το aids χρησιμοποιείται ενάντια σε κάθε τι...

...ισοπεδωτικά. Γιατί εντάξει, είτε έτσι είτε αλλιώς εγώ έζησα κάποια πράγματα, δοκίμασα κάποια πράγματα, μπήκα στο πετσί μερικών καταστάσεων. Αλλά ένας πιτσιρικάς σήμερα δεν θα ακούσει «δοκίμασε, ψάξε, μάθε, με προσοχή». Θα ακούσει «μη, μακριά, όχι εφήμερες σχέσεις, όχι με τον καθένα, μόνιμη σχέση, μονογαμική...». Εγκράτεια δηλαδή, το σλόγκαν των θρησκειών.
Οπότε νομίζω πως υπάρχουν καταστάσεις που τώρα διαμορφώνονται, δεν έχουν φανεί ακόμα καθαρά. Θα φανούν προσεχώς. Γιατί εμείς μεγαλώσαμε σε μια κατάσταση που το ιδανικό ήταν η ελευθερία. Έστω κι αν δεν αγωνιστήκαμε εμείς γι' αυτήν την ελευθερία, πάντως τα ιδανικά μας ήταν σχετικά μ' αυτήν. Τώρα δε μεγαλώνουν οι επόμενοι έτσι. Μεγαλώνουν με την απαίτηση, με τους όρους της ασφάλειας. Μεγαλώνουν μέσα στην κατανάλωση αλλά με τεράστιες στερήσεις της ελευθερίας τους σε «όφελος» της ασφάλειάς τους.

Μονάχα που πρέπει να πούμε πως και η ελευθερία που προηγήθηκε, η ελευθερία που γνωρίσαμε και μεγαλώσαμε μέσα της, ήταν ψιλοψόφια - εξού και η ευκολία αυτής της μετατόπισης από την ελευθερία στην ασφάλεια. Εγώ ελάχιστους ανθρώπους γνώρισα που ζούσαν την όποια ελευθερία τους βαθιά, πίνοντας και τα πικρά ποτήρια της. Ελάχιστοι ήταν αυτοί οι άνθρωποι που γνώρισα να τιμούν την ελευθερία τους πληρώνοντάς την. Οι υπόλοιποι ήθελαν και θέλουν μια ελευθερία ασφαλή, πάντα να είσαι καλά, πάντα να είσαι ευτυχισμένος, κλπ.

Ναι, αλλά παρόλ' αυτά η αμφισβήτησή σου τότε μπορούσε να περάσει σε πρακτικό επίπεδο, σε έργα, σε στάση ζωής. Ενώ τώρα ο έλεγχος είναι πιο γενικός, και πιο απόλυτος....

Γαλλική διαφημιστική καμπάνια κατά του aids.

που είχα τη βδομάδα κάποτε έπρεπε να καλύψω drugs, διασκέδαση και φαγητό, ε, έριχνα το φαΐ. Ή έριχνα το νοίκι.

Ναι. Αλλά παίζει ρόλο και η κουλτούρα σου. Δεν θα έλεγες ποτέ «να πάμε εκεί να φάμε», έτσι, για τη ηδονή του φαγητού, των γεύσεων, για να πιούμε το τάδε κρασί με την τάδε γεύση...

Όχι, δεν θα το έκανα ποτέ, και μου φαίνεται λίγο αρρωστημένο αυτό.

Αυτό μπορείς να το δεις και πιο γενικά. Στο χώρο, ας πούμε, στις πιο μικρές ηλικίες, άσχετα από drugs ή μη drugs, άσχετα από ομο- ή ετερο-, το φαγητό τι είναι; Ένα σουβλάκι στο χέρι, δυο πατάτες στο τσιμπητό, γιατί έτσι, δε γαμιέται, τώρα με το φαγητό θα ασχολούμαστε; Πρόκειται για μια κατάσταση που έχει βέβαια σχέση με τα φράγκα του καθενός, αλλά έχει σχέση και με την κουλτούρα του φαγητού, γιατί πολλοί απ' αυτούς, ακόμα κι όταν αποκτήσουν φράγκα, πάλι σκατά θα τρώνε, μόνο που θα τα τρώνε εκεί που τραγουδάει η Μπέλα Μπούλα, ας πούμε, πληρώνοντας και τα ξύδια. Αυτό που εμένα μου φαίνεται σαν «ταξικότητα» ισχύει και σε πολλά άλλα πράγματα της καθημερινής ζωής: από το πού μένεις και τι αέρα αναπνέεις, μέχρι το πού (και αν...) κάνεις διακοπές, το πόσο και πού δουλεύεις, κλπ.
Κι αν λες πως αυτοί που χτυπήθηκαν περισσότερο, αναλογικά μιλώντας πάντα, ήταν αυτοί που είτε μέσα στους κύκλους των ομοφυλόφιλων είτε μέσα στους κύκλους των τοξικομανών, είτε και στους δύο, έκαναν μια ζωή ακόμα πιο ακραία, μην τρώγοντας για παράδειγμα, με αποτέλεσμα να είναι καταβεβλημένοι οργανικά πριν το aids, εγώ αναρωτιέμαι κατά πόσον αυτός ο «εξτρεμισμός» έχει να κάνει και με κοινωνικές καταβολές... αυτό που λέγεται «λούμπεν».

Πάντως, ναι, κι εγώ αν μπορούσα οικονομικά, μετά τα ξύδια, μετά τα drugs, μετά το ψώνισμα, θα ήθελα να καταλήγω σε ένα εστιατόριο να γεμίζω την κοιλιά μου και να κοιμάμαι ήσυχος, και να μην ξυπνάω την άλλη μέρα με καούρες θέλοντας μερικές ώρες για να συνέλθω...

Και τελικά, μιλώντας για τους ασθενείς του aids, το ποιους θα δεις στο Συγγρού, κάτι δείχνει. Γιατί σίγουρα θα υπάρχουν κάποιοι που τους είδες στο πάρκο, κόλλησαν κάποια στιγμή, αλλά σίγουρα δεν θα τους δεις στο Συγγρού, ούτε φυσικά θα τους δεις να ασχολούνται με τίποτε άλλο εκτός απ' το τομάρι τους.

Αυτό είναι σίγουρο. Το λιγότερο να τον δω στο Υγεία. Αλλά στο Συγγρού, στο Σωτηρία, στο Κρατικό, όχι, σίγουρα όχι...

λώνουν μέσα στην κατανάλωση αλλά με τεράστιες στερήσεις της ελευθερίας τους σε «όφελος» της ασφάλειάς τους.

Μονάχα που πρέπει να πούμε πως και η ελευθερία που προηγήθηκε, η ελευθερία που γνωρίσαμε και μεγαλώσαμε μέσα της, ήταν ψιλοψόφια - εξού και η ευκολία αυτής της μετατόπισης από την ελευθερία στην ασφάλεια. Εγώ ελάχιστους ανθρώπους γνώρισα που ζούσαν την όποια ελευθερία τους βαθιά, πίνοντας και τα πικρά ποτήρια της. Ελάχιστοι ήταν αυτοί οι άνθρωποι που γνώρισα να τιμούν την ελευθερία τους πληρώνοντάς την. Οι υπόλοιποι ήθελαν και θέλουν μια ελευθερία ασφαλή, πάντα να είσαι καλά, πάντα να είσαι ευτυχισμένος, κλπ.

Ναι, αλλά παρόλ' αυτά η αμφισβήτησή σου τότε μπορούσε να περάσει σε πρακτικό επίπεδο, σε έργα, σε στάση ζωής. Ενώ τώρα ο έλεγχος είναι πιο γενικός, και πιο απόλυτος....

Διαφημιστική καμπάνια γαλλικής προέλευσης για τον κίνδυνο του aids, μια από τις πολλές που κυκλοφορούν κάθε 1η Δεκέμβρη [παγκόσμια ημέρα...]. Σε περίπτωση που δεν διακρίνεται στη φωτό, ο κύριος του γυμναστηρίου συνουσιάζεται με έναν σκορπιό, η δε κυρία με τη γόβα δέχεται τις περιποιήσεις μιας αράχνης

